

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА \$1.00

РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ONCE A WEEK

PRICE \$1.00

РІК CVII

П'ЯТНИЦЯ, 13 ЖОВТНЯ 2000

ЧИСЛО 41

VOL. CVII

FRIDAY, OCTOBER 13, 2000

No. 41

Протест біля Верховної Ради України

Учасник пікетування Верховної Ради України пов'язує пікетниці пов'язку з написом "Чорнобиль".
Фото Дмитра Гавриша (УНІАН)

10 жовтня близько трьохсот членів Всеукраїнської організації "Союз-Чорнобиль-Україна" пікетували будинок Верховної Ради України. Вони виступали проти прийняття проекту Державного бюджету на 2001 рік, де значно зменшено фінансування соціальних програм, у тому числі і чорнобильських, скасовуються усі форми захисту сиріт і вдів, припиняються й обмежуються пільги інвалідам, учасникам ліквідації Чорнобильської катастрофи, а також заморожуються пенсії.

Л. Кучма мав розмову з Послом в США

КИЇВ. – Президент України Леонід Кучма зустрівся з Надзвичайним і Повноважним Послом України в США Костянтином Грищенком. В ході розмови Леонід Кучма підтвердив намір України розвивати та поглиблювати взаємини стратегічного партнерства з США.

Під час бесіди обговорювалось широке коло українсько-американських стосунків.

ДІНАУ

С. Куропасеві сповнилося 100 років

Владика Інокентій, Степан Куропась і Стефко Куропась на святі

Анатолій Гороховський

Сотий рік накувала зозуля видному громадському діячеві діаспори. Свій ювілей іменинник зустрів у колі родини, оточений любов'ю сина Мирона і дочки Віри, онуками і правнуками. Увесь день

він в русі, багато читає, не пропускає жодного телевізійного репортажу про гру улюбленої спортивної команди. І тому не дивно, що молодь по-доброму заздрить енергії довгожителя.

(Продовження на стор. 11)

„Він завжди ішов воскресній зорі назустріч”

Освячення пам'ятника д-рові Юрієві Старосольському

О. Кузьмович

Коли в суботу, 7 жовтня, зібралася пластова громада, щоб разом із родиною Начального Пластуна проф. д-ра Юрія Старосольського взяти участь у посвяченні пам'ятника на його могилі, ці віщі слова із його широко відомої пластової пісні „При ватрі” вкарбувалися не тільки в нагробний камінь, але сколихнули серця усіх присутніх.

Вишикувалися ряди сеніорів із куреня „Лісові Чорти”, в якому Ю. Старосольський був вірним членом від 1926 року, схилилися пластові прапори, втирали сльози найближчі члени родини – дружина, сестра і дочка, коли о. Леонід Мальков при супроводі усіх присутніх промовляв молитви.

Здавалося, що присутні, а було їх понад сто осіб, – це немов одна велика пластова родина, яку в'язала любов і пошана до улюбленого Начального Пластуна, широкого друга таборів і мандрівок, поета, журналіста, правника, неза-

бутнього „Юрасика”. Здавалося, що в осінньому сонці зігрівав нас теплий усміх на його обличчі,

який ми усі так добре знали.

Минуло дев'ять років від часу, коли Юрій Старосольський по-

Родинний пам'ятник Старосольських. Світлила Х. Ференцевич.

прощався із цим світом, який приніс йому багато і радісних, і сумних подій. Але він був пластуном не тільки з назви, а зі самої вдачі, тож усе життя Пласт стояв у нього на першому місці, аж до завершення життєвого шляху на пості Начального Пластуна.

Пластуни та близькі приятелі покійного, які зібралися на цвинтарі, мали нагоду послухати, в часі спільної перекуски після посвячення пам'ятника, історію життя Начального Пластуна, що її представив його найкращий друг із куреня „Лісових Чортів” д-р Роман Барановський. Немов у фільмі, пересувалися перед присутніми картини із повного подій життя Юрія Старосольського, від наймолодших років у славній родині д-ра Володимира Старосольського, студентських років у Львівському університеті, до редакторської праці у пластових виданнях, завдань професора права в університетах Заходу і вкінці – самовідданого служіння Пластові.

Саме як пластуна згадали його присутні на святі теперішній Начальний Пластун Любомир Романків і голова Головної Пласто-

(Закінчення на стор. 8)

■ МАЄМО
НАПИСАТИ
ІСТОРІЮ ТЕРОРУ
Стор. 5

■ УНСОЮЗ ВПРОВАДЖУЄ
КОМП'ЮТЕРНУ СИСТЕМУ
СПЛАТИ ВКЛАДОК
Стор. 7

■ ЩЕ РАЗ ПРО
ТАБІР У ГАНОВЕРІ
Стор. 10

■ БОЙОВИЙ ГОПАК –
ЦЕ ЗБРОЯ ВОЯКА
Стор. 18

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Україна вітає перемогу демократів у Югославії

КИЇВ. – Керівники парламенту України з великою радістю прийняли звістку про перемогу демократичних сил на президентських виборах у Югославії. Україна матиме ще одного партнера у зовнішньоекономічній діяльності, з яким має намір плідно співпрацювати. Крім того, Президент України Леонід Кучма привітав Войцислава Коштуницю з перемогою на виборах та з обранням на пост Президента Союзної Республіки Югославія. “Ми вітаємо вибір народу Югославії і переконані у незворотності демократичних процесів у Вашій країні”, – сказано у листі Леоніда Кучми. Він висловив упевненість у тому, що традиційні взаємини дружби та всестороннього співробітництва між народами України та Югославії активно розвиватимуться.

Свято культури закарпатських німців

УЖГОРОД. – Свято культури закарпатських німців відбулося в місті Мукачеві. У концерті взяли участь самодіяльні ансамблі і окремі виконавці з населених пунктів Мукачівського, Свалявського і Тячівського районів, де компактно проживають етнічні німці. Кількома мовами звучали народні пісні, хорові композиції, вихорилися самобутні національні танці... Тут же була розгорнута виставка робіт майстрів народної творчості. На свято прибув і німецькомовний ансамбль з Угорщини. Такі свята, що стали вже традиційними, сприяють відродженню мови, традицій, звичаїв, народного мистецтва громадян України німецької національності, які проживають на Закарпатті. Нині тут мешкають близько 3.5 тисячі етнічних німців (0.3 відсотка від усього населення краю).

Л. Кучма поздоровив А. Кваснівського

КИЇВ. – Президент України Леонід Кучма надіслав вітання Президентові Польщі Александру Кваснівському з нагоди його повторного обрання на цю посаду. “В Україні вірили у Ваш успіх і палко вболівали за Вас, – йдеться у привітанні. – Адже воля польських виборців свідчить також і про високу оцінку ними стратегічного партнерства між дружніми Республікою Польща та Україною”. Л. Кучма побажав А. Кваснівському та його дружині щастя, міцного здоров'я, а народові Польщі – добробуту та процвітання.

Відкрито VII всеукраїнську виставку „Світ освіти“

КИЇВ. – Донести сучасні знання з різних галузей до кожного школяра, допомогти учням і студентам в оволодінні майбутньою професією – головне завдання VII всеукраїнської виставки „Світ освіти“. Виставка почала діяти у Київському палаці дітей та юнацтва. Серед організаторів виставки – Головне управління освіти Київської державної адміністрації, товариство „Знання“ і компанія „Інтелект“. Міністер освіти і науки України Василь Кремень на урочистому відкритті виставки зазначив, що світ, а разом з ним й Україна, вступає в епоху інформаційного суспільства, яке ставить

важливі завдання перед освітянами і водночас надає їм більші можливості для розв'язання цих завдань. Проведення цього педагогічного заходу на початку навчального року, наголосив міністер, дасть змогу працівникам освіти ознайомитися з новими профільними виданнями.

На жаль, перше місце...

КИЇВ. – Україна займає перше місце в Європі за кількістю ВІЛ-інфікованої молоді віком від 15 до 24 років, а Португалія – друге. Такі дані містяться в щорічній доповіді ЮНІСЕФ (організації ООН, що займається справами молоді). Згідно з доповіддю, 0.6 відс. португальських юнаків і 0.3 відс. дівчат є носіями вірусу імунодефіциту. В Україні цей відсоток складає відповідно 1.3 відс. для юнаків і 0.8 відс. – для дівчат. Наступні місця в Європі за кількістю ВІЛ-інфікованої молоді займають Швейцарія і Іспанія.

Відбудеться робоча зустріч президентів України і Росії

КИЇВ. – Робоча зустріч Президента України Леоніда Кучми і Президента Російської Федерації Володимира Путіна відбудеться в середині жовтня у Москві. Плянується, що президенти обговорять весь комплекс українсько-російських взаємин

ДІНАУ, УНІАН

Міжнародний фестиваль балету

7-ий щорічний міжнародний фестиваль “Зірки світового балету” відбувся у Донецькому.

У фестивалі взяли участь відомі танцюристи з Японії, Німеччини, Америки, Росії, Куби, Бразилії – загалом 250 артистів із 12 країн.

Для переможців і лавреатів фестивалю на комбінаті “Азовсталь” (Маріуполь) виготовлено сім кришталевих корон і тридцять кришталевих лебедів.

На фото: артисти Донецького академічного театру опери та балету виконують фрагмент з балету Петра Чайковського “Лебедине озеро”.

Фото І. Новицького (УНІАН)

У справі зникнення журналіста Георгія Гонгадзе – без змін

Пішов двадцять четвертий день від раптового зникнення відомого журналіста Георгія Гонгадзе, але й досі це зникнення залишається безслідним, а обставини – нез'ясованими. Принципово нової інформації не надав і міністер внутрішніх справ Юрій Кравченко, який з цього приводу доповідав минулої п'ятниці у парламенті.

Ю.Кравченко не приховував здивування, чому “підняли такий шум” навколо зникнення Гонгадзе, що справа “набула політичного забарвлення та міжнародного розголосу”, адже, мовляв, зникають не лише журналісти...

Як найвагоміший результат трижневого слідства видається те, що міліція, нарешті, встановила коло осіб, які стежили влітку за

Г.Гонгадзе, зокрема і власника “Жигулів”. Однак, дивує “безпрецедентна оперативність” правоохоронців, адже номер цього авто вже давно був відомий: його називав сам Гонгадзе у листі до Генерального прокурора, а народний депутат Ю.Кармазін назвав цей номер уже через три дні після зникнення журналіста, зокрема і по телебаченню.

Вперше в історії української криміналістики ухвалено допустити до офіційного слідства дружину журналіста Мирославу Гонгадзе та головного редактора Інтернет-газети “Українська правда” Олену Притулу.

Петро Росич, м. Київ

На підтримку параолімпійського руху

КИЇВ. – Президент України Леонід Кучма підписав прийнятий Верховною Радою Закон “Про підтримку олімпійського, параолімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні”. Документ прийнято з метою створення передумов для успішної участі членів збірних команд України в Олім-

пійських, Параолімпійських іграх, виховання молоді засобами спорту в дусі олімпізму, залучення населення до здорового способу життя, зростання міжнародного авторитету держави. Закон набирає чинності з дня його опублікування.

УНІАН

Члени параолімпійської збірної України фотографуються в Києві перед від'їздом на чергові параолімпійські ігри, що відбудуться в Сіднеї (Австралія) 18 жовтня 2000 р. До складу збірної входять 67 осіб. Фото Сергія Васильєва (УНІАН).

ТЕМА ТИЖНЯ

Повернення в політику чи в гру?

На пост міністра закордонних справ України повернувся Анатолій Зленко. Подібні повернення в політиці трапляються. У будь-якій країні новий президент, перебираючи кермо, оточує себе власними прихильниками і однодумцями. Поза урядом, не зі своєї вини, часто-густо залишаються бездоганні фахівці – і після чергової зміни влади їх знову можуть підняти на поверхню. Як от тепер А. Зленка. Однак за цим його поверненням стоїть щось зовсім інше, щось нетипове, якась загадка, а може й певна політична тенденція, яка позначиться на всьому суспільстві, адже йдеться про зовнішню політику України, про геополітику, про довготривалі орієнтири держави.

Нетипове є вже хоч би в тому, що А. Зленко повертає собі портфель міністра з волі Президента Кучми – того самого Кучми, який восени 1994 року, ставши президентом, позбавив А. Зленка цього портфеля. У розпалі передвиборної кампанії київська російськомовна газета „Новості“ вмістила (6 липня 1994 року) інтерв'ю з Л. Кучмою, вносячи у заголовок ці його слова: „Україна не має справжньої зовнішньої політики“. Весь зміст відповідей Л. Кучми як кандидата на пост президента звівся до такого висновку: міністерство закордонних справ не спромоглося на всеосяжну, комплексну геополітичну доктрину, тому Україна не має ні належного місця, ні належного впливу у міжнародному житті. Захитуємо ті висловлювання в інтерв'ю Л. Кучми, що стосуються персонально А. Зленка: „Ніякої продуманої зовнішньої політики Україна не буде мати, поки пан Зленко залишається на посту міністра. І це навіть не його особиста провина... Він потрібний верхам саме такий – тихий, поступливий, без власної думки, міністер типу ‘чого зволите?’“.

Цю оцінку, однозначно негативну, годі прийняти за об'єктивну. А. Зленко очолював міністерство закордонних справ у ті складні перші роки державної незалежності, коли Україна щойно засновувала офіційні дипломатичні зв'язки зі світом, коли ні про зовнішні, ні про внутрішні політичні і соціально-економічні пріоритети ніхто не мав чіткого уявлення, не те, що всебічно обґрунтованих доктрин. Це був час, коли Президент Леонід Кравчук, не порадившись ні з народом, ні з ученими, поспішно віддав Росії усі свої стратегічні і навіть тактичні ядерні ракети та проголосив Україну без'ядерною і позабськовою державою. Це був час, коли українська демократична система тільки-но вбиралася в пір'я, і ще панувала набута за тоталітаризму звичка витягати руки по швах перед начальством, чекати „високих вказівок“. Той же Л. Кучма, коли сидів на прем'єрському кріслі, не знав, що робити, і звертався до депутатів: „Скажіть, яку державу ми будуємо, і я буду її будувати“. Аж прийшовши до найвищої в державі влади, Л. Кучма став шукати для свого оточення енергійних, вольових людей.

Нащо ж „тихий, поступливий, без власної думки“ А. Зленко сьогодні знадобився Президентові Л. Кучмі? Відповісти можна, лише коли ми звернемося до діяльності Бориса

Тарасюка, якого тепер замінено А. Зленком. Б. Тарасюк весь свій великий дипломатичний хист підпорядкував орієнтації на Захід, на інтегрування України в європейські та євроатлантичні структури. Обстоював цю лінію твердо і послідовно. Програма партнерства з НАТО, Мадридська хартія – ці важливі міжнародні документи позначені професійною і патріотичною рукою Б. Тарасюка. Під час переговорів з Прімаковим він мав мужність переконувати російського прем'єра, що Росія повинна перестати вбачати в НАТО свого ворога. Б. Тарасюк докладав зусиль, щоб офіційно демаркувати кордон між Україною і Росією, тобто територіально розмежувати, нарешті, дві сусідні держави. Москва цього вперто не хоче, однак міністер Тарасюк не мав у цій справі підтримки і з боку свого Президента. Л. Кучма на словах запевняв, що зовнішня політика України не буде „ні прозахідною, ні просхідною, а буде проукраїнською“, але на ділі в усьому важливому догоджає Москві. Згадаймо хоч би економічний договір з Росією, згідно з яким Україна знову опиняється у „спільному економічному просторі“ з Росією.

На цьому тлі діяльність Б. Тарасюка, м'яко кажучи, не збігалася з напрямком практичних зовнішньополітичних кроків Л. Кучми. Самозрозуміло, що Б. Тарасюк не належить до тих українських політиків, кому симпатизує Москва. Отже, так виглядає, що саме цей „східний чинник“ зумовив повернення А. Зленка. Так думати спонукають ці слова Л. Кучми: „Необхідно знайти ефективний алгоритм роботи з Росією і бути орієнтованим на взаємовигідне співробітництво з цією країною“. Гарні слова. „Ефективні алгоритми“ треба справді знаходити – і у взаєминах з Росією, і з усіма іншими сусідами. Але як це здійснюватиме людина, за давнішими словами того ж Л. Кучми, „без власної думки“?

Може, Україна буде якусь особливу форму демократії, при якій самостійність міністрів – зайва річ? Чи є якась інша причина? Наприклад, стара підсоветська звичка запобігати перед Росією? Тут А. Зленко і Л. Кучма – подібні. Того самого літа 1994 року, коли Л. Кучма нещадно критикував у „Новостях“ міністра закордонних справ А. Зленка, останній у своїй статті в „Голосі України“ (14 серпня 1994 р.) ділився думками про „нову“ зовнішню політику незалежної української держави: „Геополітичний аспект процесу поглиблення і прискорення реінтеграції „євразійського простору“, зокрема на терені колишнього СРСР, стає очевидним при з'ясуванні питань, які геостратегічні цілі ставить перед собою Росія – безперечний лідер Співдружності незалежних держав, найпотужніша посткомуністична держава. ... Стверджуючи свій статус великої держави, Росія природно розглядає геополітичний простір колишнього СРСР як сферу своїх життєво важливих інтересів...“.

Мабуть, Л. Кучма тільки тепер натрапив на цю статтю А. Зленка, і вона прозвучала йому чарівною мукією...

Петро Часто

АМЕРИКА І СВІТ

Щороку до США зможуть
приїхати 200 тисяч спеціалістів

ВАШІНГТОН. – Конгрес США проголосував за збільшення числа віз для чужинських спеціалістів до 600 тисяч на три роки (по 200 тисяч віз на рік). Віза Н-1В дає право працювати в США впродовж шести років. Водночас плата за візу збільшена з 500 до тисячі доларів з метою отримання додаткових коштів на освітні програми і підвищення кваліфікації американських спеціалістів. Не прийнято проєкт амністії нелегальних емігрантів з Південної Америки.

Починає ущухати неспокій
на Близькому Сході

ЄРУСАЛИМ. – Ізраїльтяни і палестинці з недовір'ям почали припиняти взаємні конфронтації, хоч цілий ряд прибулих дипломатів наполегливо переконували в тому обидві сторони. Це вперше за 12 днів почали втихомирюватися вуличні пристрасні воєвничих палестинців і ізраїльських вояків. У Вашингтоні Президент Білл Клінтон відмовився від думки про вершинну зустріч сторін і зосередив свою увагу на окремих діалогах з ізраїльським прем'єр-міністром Єгудом Бараком і головою Палестинської самоуправи Ясіром Арафатом. Як відомо, останнім часом взаємини між Ізраїлем і Палестинською автономією різко загострилися. Пік цього загострення припадає на кінець минулого тижня, коли палестинці розгромили ізраїльську святиню – гробницю Йосифа в Неблусі.

ЕС зняв з Югославії
економічні санкції

СТРАСБУРГ, Франція. – Європейський Союз оголосив про зняття з Югославії економічних санкцій і має намір прислати до Белграду комісію, яка визначить потреби країни у зовнішній допомозі. Крім того, Єврокомісія ухвалила рішення про надання термінової допомоги Югославії в розмірі 2 млрд. євро. Покищо не зовсім зрозуміло, пише „La Tribune“, яким чином це рішення ЕС координується з попереднім рішенням про те, що балканським державам буде надано в 2001-2006 рр. 5.5 млрд. євро, в тому числі і Югославії.

Зміна президента США
не вплине на політику
щодо України

КИЇВ. – Політика Сполучених Штатів стосовно України не зміниться – незалежно від того, хто стане наступним президентом США. Це запевнення висловив минулого тижня Надзвичайний і Повноважний Посол США в Україні Стівен Пайфер на зустрічі з Головою Верховної Ради України Іваном Плющем. С.Пайфер зазначив, що така його думка базується на тому, що обидва кандидати в президенти (Джордж Буш-молодший та Альберт Гор) „однозначно заявляють про важливу роль України“ за словами посла, Україна є „експортером стабільності“ в Центральну Європу, зокрема на Балкани і Придністров'я.

Конгрес США
проти допомоги для Росії

ВАШІНГТОН. – Комітет з міжнародних взаємин Палати Представників конгресу США одностайно підтримав резолюцію, що закликає адміністрацію Білла Клінтона припинити надання Росії будь-якої допомоги і перешкодити її вступові до Світової організації торгівлі, доки Москва не звільнить американського громадянина Едмонда Повпа, затриманого в квітні російськими спецслужбами та звинуваченого у шпигунстві.

Відбулося засідання форуму
Інституту Схід-Захід
„ЕС-Україна“

СТОКГОЛЬМ, Швеція. – У столиці Швеції відбулось засідання Форуму Інституту Схід-Захід „ЕС-Україна“, на якому було обговорено хід реформ та шляхи активізації взаємин між Євросоюзом та Україною. Форум відбувся за кілька місяців до початку головування цієї країни в ЕС, отже, його підсумки сприятимуть формуванню конкретних і актуальних рекомендацій до робочого плану стратегії ЕС щодо України, який саме зараз розробляється. Обговорювано питання європейської інтеграції України, зокрема можливості надання додаткового позитивного імпульсу співробітництву між Україною та ЕС під час головування Швеції в Євросоюзі.

„Ейр Френс“ оскаржує
„Контінентал Ейрлайнс“

ПАРИЖ. – Компанія „Ейр Франс“ подала позов у суд на американську „Контінентал Ейрлайнс“, звинувативши її у причетності до катастрофи надзвукового пасажирського літака „Конкорд“ поблизу Парижу. Під час розслідування катастрофи, внаслідок якої загинуло 113 осіб, на злітній смузі було виявлено металеву деталь, яка, на думку експертів, спричинила пошкодження однієї з шин „Конкорда“, що й стало причиною лиха. Встановлено, що це деталь від літака ДС-10 компанії „Контінентал Ейрлайнс“, який піднявся в повітря незадовго до „Конкорда“.

Канцлер Німеччини
не сумнівається

СТРАСБУРГ, Німеччина. – „Немає сумнівів, що югослави в ході виборів висловилися за демократичні перетворення“, – заявив канцлер Німеччини Гергард Шродер. На його думку, опозиція здобула „тріумфальну перемогу“ вже в першому турі. Канцлер Німеччини підкреслив, що необхідно зробити все можливе, щоб не допустити насильства.

Україні бере участь
в конгресі архівів

СЕВІЛЬЯ, Іспанія. – Тут завершився XIV Міжнародний конгрес архівів, в якому взяли участь 3 тисячі архівістів з більшості країн світу. Україну представляла делегація на чолі з головою Державного комітету архівів Р. Пирогом. Темою конгресу було: „Архіви нового тисячоліття“.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J. 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@worldnet.att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік \$50.00, на півроку - \$30.00. Для членів УНСоюзу -
відповідно \$40.00 і \$25.00. В Україну, Європу й Австралію \$50
(авіапоштою - \$160, в Австралію - \$175). За кожну зміну адреси - \$1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Дописи, підписані авторами, не завжди відповідають поглядам редакції.
Редакція застерігає за собою право при потребі виправляти і скорочувати
надіслані матеріали.

Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич,
Левко Хмельковський, Петро Частюк, Верстка - Павло Стокотельний;
Реклама - Марія Осціславська; Адміністратор - Володимир Гончарик.

Будьмо причетні до майбутнього країни

Наближається час виборів нового президента Сполучених Штатів Америки, суспільство вступило в останній, визначальний і тому найгостріший етап передвиборчої боротьби за Білий Дім між демократом - нинішнім віцепрезидентом Алом Гором і губернатором Техасу республіканцем Джорджем Бушем молодшим. У висліді цьогорічних виборів на зміну Биллові Клінтонові прийде новий Президент країни. Як відомо, американський закон дозволяє бути обраним на цей пост тільки два рази.

Вибори - це одна з найважливіших практик демократії, політичної форми народовладдя, котра побудована на визнанні того, що народ є джерелом влади, право на котру передає ним обраним представникам і керівникам держави під час виборів. У кожній державі правила виборів найвищої влади є зформульовані відповідно до потреб даної країни. В Америці правила виборів - це один з найскладніших розділів у Конституції, де виразно сказано, що кожних чотири роки в першому тижні листопада громадяни вибирають Президента. Вибори є загальними і таємними, але не безпосередніми, бо переможцем у президентських виборах стає тільки той, кого виберуть електори, а їх є точно визначене число.

Політична система Сполучених Штатів Америки базується в основному на двох головних партіях - Демократичній і Республіканській. Обидві намагаються представити своїх кандидатів в позитивному світлі і якнайширшому загальному виборців. Роблять це, вдаючись до різних передвиборчих механізмів - засобів масової інформації, реклами, особистих зустрічей з виборцями та публічних дебатів-дискусій. Все це робиться виключно з однією метою - здобути голоси виборців, а з тим і перемогу.

Одним із важливіших і найбільш цікавих механізмів виборчої кампанії в США є дебати-дискусії - обмін думками кандидатів на цей найвищий пост в країні. В американській політиці, майже від самих початків її існування, цей публічний обмін думками завжди відігравав важливу роль, а безпосередня присутність виборців давала змогу кандидатам орієнтуватися у настроях окремих округ в тому чи іншому питанні. Дебати давали і дають можливість виборцям пізнати даного кандидата не тільки зі способу його вислову, реакції на закиди суперника чи зовнішньої поведінки. Час і розвиток інформаційної техніки змінили форму дебатів, однак не змінився їх вплив на виборців, які, слухаючи кандидатів, кристалізують свої думки.

Цьогорічні перші зі запланованих трьох передвиборчих прямих телевізійних дебатів між віцепрезидентом Алом Гором і губернатором Джорджем Бушем мол., кандидатом Республіканської партії, та між їхніми партнерами - демократом, сенатором Джовом Ліберманом і республіканцем Річардом Чейні, дали для мільйонів американців можливість ближче приглянутися до кандидатів та об'єктивніше оцінити їх.

До виборів залишилось всього 24 дні, і наступні два заплановані дебати дадуть змогу ще більшій кількості виборців ознайомитись з кандидатами, їхніми програмами та обіцянками. Кожний, хто має право голосувати, повний повинен використати цей один з найважливіших процесів демократії - право вільного вибору та віддати свій голос за свого обранця і таким способом стати причетним до майбутнього країни. Кожний голос є вагомим у демократичному виборчому процесі.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про президентів і кандидатів

Хочемо цього чи ні - ми усі, що живемо на землі Вашингтона, мусимо в якийсь спосіб відчувати близькі вибори президента країни та брати у них участь нашими судженнями і емоціями, слухаючи дискусії кандидатів, які подає телебачення, чи читаючи щоденно про них в американській пресі.

Не бракує також дискусій на тему майбутнього президента таки у нашій спільноті, однак, як завжди, думки поділені, а з тим і симпатії та настрої. За кого голосувати, хто прихильніше буде наставлений до українських проблем? Від кого можна сподіватися для нас допомоги? Ось запитання, що тепер дуже і дуже актуальні серед нашої громади, зокрема у розмовах. На жаль, бачимо, що тим разом українська громада, яка зовсім не є меншою, як була раніше, якось мало активна на виборчому полі - не чуємо і не читаємо про яку-небудь пропаганду на користь одного чи другого кандидата. Десь-не-дезь чуємо голоси українців, членів Республіканської чи Демократичної партії, але вони такі слабкі, що в загальній передвиборчій гарячці губляться. Ба, що більше, ми не завважуємо зі сторони тих передових партій, як і зі сторони кандидатів на президента, ніякого зацікавлення голосами української громади чи її настановою до виборів.

Яка цього причина? Чому раніше такі кандидати, як Ніксон чи Реген, відвідували українські фестивалі чи інші зібрання, щоб запевнити собі наші голоси, чому інші кандидати зустрічалися із представниками нашої громади та запевняли, щиро чи нещиро, про підтримку її намагань допомогти братам в Україні?

Ось переглядаючи давні річники

„Свободи”, читаємо про передвиборні відвідини кандидата на заступника президента Волтера Мондейла української, активної в громаді, родини Смородських в Нью-Джерзі, про що і подаємо в теперішньому номері „Свободи”, запитуючи одночасно: чи завітає А. Гор або Дж. Буш до українців в гості? Якось не дуже можна цього надіятися, коли до виборів залишився тільки один місяць часу.

Але рівночасно чи діє принаймні один комітет українців за вибір одного або іншого кандидата, який мав би право і можливість запросити в гості кандидатів на президента чи на їхніх заступників?

Що сталося? Чому так мало цікавимося близькими виборами? Чи ми як етнічна група не маємо обов'язку брати участь у політичному житті країни, що нас прийняла і дала нам громадянство? Чи нам не важливе, яка буде настанова нового президента до України та допомоги для неї?

Сьогодні добра та прихильна настанова президента США до України куди важливіша, як була давнішими роками, ми це добре усі знаємо. Але щоб вона така була, Президент США мусить відчувати нашу присутність і нашу прихильність, а тепер, у передвиборній гарячці, - також нашу підтримку. Він мусить також мати відповідну інформацію про наше існування та наші стремління. Чи дістане її Буш і Гор?

Десять років треба було чекати, щоб Клінтон сказав українською мовою слова Шевченка: „Борітеся, поборете!”. Якщо будемо ще десять років чекати на подібне від Буша чи Гора - то таки наша вина.

О-КА

Дякуємо за привітання

Редакція „Свободи” отримала сердечні привітання з приводу 107-ої річниці від появи першого числа нашої газети від губернатора штату Ілліной Джорджа Раєна.

Губернатор Дж. Раєн підкреслює важливу роль тижневика у згуртуванні українців в штаті Ілліной.

Щиро дякуємо за теплі привітання і побажання на майбутнє.

На фото зліва: губернатор штату Ілліной Джордж Раєн.

Читайте в наступному числі „Свободи”:

о. Роман Ганкевич „Ожив собор Зарваницької Матері Божої”
д-р Анатолій Лисий „Збери нас, соборе!”

Подаруйте передплату на „Свободу”!

Звертаємось до наших читачів в Америці з пропозицією зробити дарунок для ваших рідних чи знайомих в Україні. Надішліть разом з чеком листівку передпла-

ти, а якщо не маєте кому зробити подарунок, доручіть це редакції, ми дамо вам адреси людей, як мріють одержувати „Свободу”. Дякуємо!

ЗАПОВНІТЬ ЛИСТІВКУ ПЕРЕДПЛАТИ І ВИШЛІТЬ ДО:

Svoboda, Subscription Department, 2200 Route 10, P.O. Box 280,
Parsippany, NJ 07054 Tel. (973) 292-9800; Fax (973) 644-9510

Name _____

Address _____

City _____ State _____ Zip Code _____

Telephone _____

Додаю: ☐ не член УНС - \$50.00 на рік ☐ член УНС - \$40.00

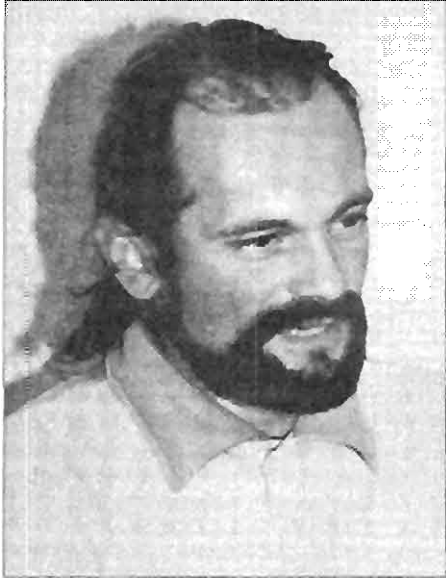
Уточнення

В статті „Український музей відкрив осінній сезон” („Свобода”, 6

жовтня) „друкарський чортик” вкрався у дату народження Любові Дражевської, яка має бути - 1910-й рік. Просимо вибачення.

ІНТЕРВ'Ю „СВОБОДИ“

До Канади – через північний полюс

Сергій Гордієнко

Саме таке завдання поставив перед собою українець з Дніпропетровського Сергій Гордієнко. Свою подорож він плянує розпочати у лютому 2001 року з мису Арктичний, що на Північній Землі (Росія), і завершити на острові Уорд-Гант (Канада). Лижний перехід спортсмен-одинак плянує без будь-якої допомоги зовні, в екстремальних умовах (полярна ніч, температура до мінус 50 за Цельсієм, крижане бездоріжжя, повна ізоляція в умовах загрози життю, з початковим вантажом 145 кілограмів). Загальна відстань, яку цей мужній чоловік хоче подолати у надзвичайно суворих умовах, близько 2 тисяч кілометрів. Подібного не наважувався здійснити ще ніхто у світі. У найпівнічнішій точці планети Сергій Гордієнко збирається встановити прапор України. В 1995 році разом з українським подорожником Володимиром Кулешовим він першим встановив на північному полюсі прапор України. Потім була річна зимівля в Антарктиді, на українській полярній станції „Академік Вернадський”.

З Сергієм Гордієнком зустрівся шеф-редактор журналу „Бористен” (м. Дніпропетровське), письменник Фідель Сухоніс.

– **Сергію, а навіщо це все? Навіщо наражатися на смертельну небезпеку?**

– За екстремальних умов найповніше розкриваються потенційні можливості людини. І не лише фізичні, а й духовні. Правда свобода – це свобода дії. Коли ніхто не обмежує тебе, коли все залежить від тебе й лише від тебе. Окрім того, моя експедиція „Україна соло Трансполус” – це перевірка можливостей самостійного рятування людей, котрі потрапили в екстремальну ситуацію: екіпажів суден та літаків, що зазнали катастрофи. Випробування комплектів одягу та спорядження, котрі можуть бути рекомендовані для використання людям північних про-

фесій. Медичні дослідження людського організму та психіки в граничних умовах високих широт.

– **Як буде виглядати ваш день?**

– На початку переходу я прохочу дитиму за світловий день якнайбільшу відстань, оскільки почну рухатися з полярної у ночі у полярний день. Згодом, коли світловий період буде збільшуватися, я зможу маневрувати з графіком пересування. Скажімо, якщо на початках найбільш оптимально виглядає чергування 45–50 хвилин руху і 15 хвилин відпочинку, то потім я зможу бути, наприклад 4 години у дорозі й 4 години відпочивати. За таких умов можна йти і вночі. До речі, це досить зручно, оскільки стихає вітер. Ось лише куховарити довго під час переходу не доводиться. Тому буду брати харчі швидкого приготування – супи і каші в пакетах, сушене м'ясо. Приготував узвар, залив ним продукт – і їжа готова до споживання. Обов'язково входять до раціону високоенергетичні продукти – сало та шоколад. Постійно доводиться жувати чорнослив, щоб у роті було кисле середовище, котре вбиває бактерії. З цією ж метою додаю в чай лимонну кислоту. Великою проблемою є те, що майже півроку мені доведеться пити дистильовану воду, котра не має солі. Але на своєму особистому досвіді я навчився боротися з цією проблемою. Я завжди беру з собою у подорож кілька касет з улюбленою музикою. І завжди зі мною Біблія. Вона допомагає чи не найбільше для збереження духу та моральної наснаги.

– **П'ять місяців суцільної самотності, лише білі ведмеді та короткі хвилини радіозв'язку. За таких умов людська психіка, очевидно, витримує колосальні навантаження. Чи не боїтеся ви негативних наслідків, по завершенню подорожі, для своєї ментальності?**

– З цим також можна боротися. Я вже говорив про позитивний вплив музики. Часом можна поговорити з самим собою. Це знімає напруження. А головне – бути готовим до подібного.

У Сергія Гордієнка є своя так би мовити, команда, котру очолює не менший ентузіаст дослідження людських можливостей, директор Фонду сприяння науковим дослідженням Валерій Богдан. Але з 290 тисяч доларів, потрібних для здійснення задуманого дніпропетровцем, на рахунку фактично – нічого. Проте Сергій вірить, що неодмінно піде через полюс до Канади.

Наш журнал „Бористен” став інформаційним спонсором майбутнього переходу.

Фідель Сухоніс

XVIII Конгрес УККА відбудеться в Чикаго

13–15 жовтня у Чикаго відбудеться XVIII з'їзд Українського Конгресового Комітету Америки – однієї з центральних українських громадсько-політичних організацій в Америці.

В межах XVIII з'їзду УККА в суботу, 14 жовтня, відбудеться бенкет у Чикаго, в Марріот-готелі

при Гігінс-вулиці. Бажаючі можуть взяти участь у цьому прийнятті, послухати виступів українських громадських діячів та американських політичних провідників і ближче познайомитися з діяльністю УККА.

Лука Костелина

Чорна книга комунізму

Уривки з книги-документу

Усе частіше в світі чуються вимоги скликання політичного суду над комунізмом як однією з найгірших людиноненависницьких систем в історії людства. Одним з етапів підготування такого процесу стало видання в 1997 році у Франції праці одинадцяти дослідників „Чорна книга комунізму. Злочини, терор, переслідування”. Книжку вже перекладено на багато мов, видано в ряді країн. Слід сподіватися, що ця праця буде видана й в Україні, оскільки саме народ України потребує просвіти в цій важливій площині своєї історії. Але доки таке видання буде здійснене, пропонуємо шість уривків з першої частини книжки „Держава проти суспільства. Насильство, репресії і терор в Советському Союзі”. В наступних частинах книги автори розглядають діяльність Комінтерну, аналізують дії комуністів в Іспанії, розповідають про злочини комунізму в Європі, Азії (Китай, Корея, В'єтнам, Камбоджа та ін.), у третьому світі (Південна Америка, Афганістан, Етіопія, Ангола та ін.).

1. Приборкання селян

Заворушення на селі почалися влітку 1918 року і набрали найбільшого розмаху у 1919–1920 роках, щоб досягнути кульмінації взимку 1920–1921 року. До повстань селян штовхали передовсім непосильні реквізиції і набір до Червоної армії.

„Ярославська губернія. 23 червня 1919 року. Бунт дезертирів у Петропавлівській волості ліквідовано. Родини дезертирів затримані як закладники. Коли почали розстрілювати по одному чоловікові з кожної родини, „зелені” стали виходити з лісів і здаватися. Для прикладу розстріляно 34 дезертири”. Тисячі таких рапортів свідчать про нечувану жорстокість приборкання владою селянського партизанського руху, який хоч і посилювався дезертирами, у рапортах називався „куркульськими бунтами” або „бандитськими повстаннями”. Найчастіше застосовували репресії: арешт і страта закладників, обстріл і спалення сіл. Ці застосову-

вані наосліп і без врахування провини репресії чинилися згідно зі засадою про колективну відповідальність сільської громади.

Від 15 жовтня до 30 листопада 1918 року тільки в 12 губерніях Росії вибухли 44 бунти, в ході яких арештовано 2,320, вбито 620 і розстріляно 982 особи. Під час цих заворушень загинули 480 советських функціонерів, 112 членів реквізичійних загонів, ЧК і Червоної армії. У вересні 1919 року в 10 губерніях, з яких є дані, арештовано 56,050, вбито 1,826, розстріляно 2,230 осіб при втратах з советського боку 430 осіб.

Наприкінці 1918 року полум'я повстань охопило Україну, де реквізиції були більшими, ніж в інших місцевостях. Їх виконання означало голодну смерть тисяч сіл, виснажених впродовж року німецькою і австро-угорською окупацією. Большевики намагалися в Україні націоналізувати усю поміщицьку власність, щоб перетворити маєтки на радянські господарства, в яких селяни були б

(Закінчення на стор. 14)

Пригадаймо ті страшні часи...

Д-р Сергій Білокінь закликає очевидців спільно записати історію терору в Україні

В НТШ я мав доповідь про масовий терор як засіб державного управління в СРСР, за темою моєї книжки, що вийшла торік у Києві. Тема виявилася близька аудиторії, де майже в кожного в родині були розстріляні, ув'язнені – жертви большевизму.

Ясна річ, у книжці я присвятив чимало уваги подіям у Галичині. Використав відомий збірник за редакцією Мілени Рудницької, новий двотомник Івана Біласа, книжку, присвячену В. Старосольському, тощо. Але зустріч в НТШ підказала те, чого ще ніхто не робив, – зіставити загальну модель, механізм державного терору, що почався у нас від приходу муравйовської орди 1918 року, спеціально з галицьким західноукраїнським матеріалом 1939–41 років. Чи зійдуться вони, якою мірою вишиться універсальною сама модель? Тут виникають питання.

Зайнявши Західню Україну, большевики мусили дбати про соціальну базу. На кого вони спиралися, кого висували на керівні посади? Очевидно, це були не члени погромленої КПЗУ, мабуть, і не соціалісти. Яким вимогам повинні були відповідати большевицькі висуванці (ідеться, природно, про місцевих жителів)? До яких соці-

альних верств вони належали, чи всі були українці, з ким були одружені? Що відомо про їхню матеріальне забезпечення від комуністів, оплату праці? Невже вони харчувалися, як усі? Невже так само лікувалися? Хто міг би рекомендувати цих людей на нову, советську еліту? Чи не „підводили” галичани большевицьку владу? У яких ситуаціях? Кого влада виарештувала з тих, кого спершу думала підкупити?

Натомість – із ким з самого початку в большевиків стосунки не склалися? Кого персонально і якого числа виарештували? Якщо почали „брати” в перші ж дні, хто, на вашу думку, складав списки на арешт? Консулят? Місцева агентура? З кого вона складалася? Кажуть, ті письменники, яких у перший день війни біля львівської пошти вбила бомба, мали при собі донос зі списками – звідки це відомо? Хто ці списки бачив? Чи друкувалися вони коли-небудь? Якби пощастило скласти більший список перших жертв, можна було б здогадатися, хто їх не влаштовував у першу чергу. Відігравало свою роль і добре мешкання, мешкання, якщо „гості” вирішували їх

(Закінчення на стор. 14)

Чи завітають А. Гор і Дж. Буш в гості до українців?

Через місяць відбудуться вибори Президента США. На жаль, активність української громади у виборах, порівняно з минулими роками, помітно зменшилася. Не так було раніше. Про це свідчить репортаж, розміщений у „Свободі” 24 травня 1980 року, уривки з якого наводимо:

„Свобода” 24 травня 1980. Віцепрезидент Мондейл відбув зустріч з українцями та іншими етнічними групами Нью-Джерсі. Вперше в історії українського поселення в ЗСА віцепрезидент цієї країни завітав до української родини. Господарем цієї гостини був український комітет за перевибір Картера і Мондейла, у співпраці з представниками польської, білоруської, словацької і російської груп. На порозі дому привітали віцепрезидента за українським звичаєм хлібом і сіллю по-Смородські, їхня доня Оля і син їхніх приятелів Михайлик

Ставничий, убрані у стилізовані українські народні одяги. З терпелівістю, питомою тільки політичним діячам, віцепрезидент Мондейл у товаристві господині знайомився із учасниками зустрічі, вислухуючи їх заваг, побажань тощо. Представившись через гуцу людей на подвір'я, віцепрезидент Мондейл заявив, що „наша нація завдячує свою силу і багатство власне іммігрантам, які шукали пристановища і знайшли його, причаливши до нашої країни”. Нав'язуючи до найбільш пекучого питання, яке турбує присутніх представників етнічних груп, віцепрезидент Мондейл пригадав, що президент Картер висловив у своїй інавгураційній промові „абсолютне зобов'язання до пошанування прав людини” в цілому світі, зокрема в СРСР і країнах Східної Європи. Він підтвердив, що людські і національні права є інтегральною частиною американської закордонної політики, а на доказ цього вказав на санкції, включно з бойкотом Олімпійських Ігор в СРСР, що їх примінив Уряд ЗСА на знак протесту проти інвазії Москви на Афганістан. Подякою за численну присутність і виявлену підтримку закінчив свою слово віцепрезидент Мондейл, на що численна українська група відгукнулася голосним „Многая літа”, а дівочий пластовий ансамбль „Кобза” відспівав пісню „This Land is my Land”.

Цікаво, чи завітають А. Гор і Дж. Буш в гості до українських родин?

Ворожий голос з незабутого минулого

2 жовтня російська газета в Нью-Йорку „Новое русское слово” вмістила статтю Александра Пономаренка „Монумент посібнику Гітлера. У Львові спорудять пам'ятник ідейному вождеві дивізії СС „Галичина”, читання якої породжує переконання, що автор писав її, маючи перед собою „Короткий курс історії ВКП(б)”, особисто відредгований Сталіним, а основні тези запозичував з пізніших витворів сталінських послідовників.

Про спрямування статті говорить вже її назва. Далі А. Пономаренко іронізує з того, що у пресовому повідомленні Львівської обласної адміністрації проф. В. Кубійовича названо „видатним українським вченим, засновником і головним редактором енциклопедії українознавства, захисником українства”, тоді як насправді, заявляє А. Пономаренко, він мав спілкування з провідниками Генерал-губернаторства і Галичини часів Гітлера Гансом Франком і Отто фон Вехтером і „ніколи не викликав підозр у нацистів”. А. Пономаренко докоряє українській пресі за те, що вона пише про дивізію СС „Галичина” так, ніби сама СС не визнана у Нюрнберзі злочинною організацією, обурюється з того приводу, що дивізія воювала проти партизанів у Югославії, а у Львові – „цитаделі української демократії” – ніхто не протестує проти відкриття пам'ятника В. Кубійовичу. А. Пономаренко не може вибачити правозахисникові генералові Петру Григоренку того, що він з розумінням історичних обставин поставився до братства „колишніх есесівців” (за ви-

значенням А. Пономаренка).

Звісно, свобода слова надає кожному можливість творити власний погляд на історію. Шкода лише, що такі суб'єктивні витвори читають необізнані люди, котрі й справді повірять, що професор В. Кубійович мав викликати підозру у Отто фон Вехтера як замаскований агент Москви, що дивізія „Галичина” мала брататися з комуністичними загонами в Югославії, завданням яких було прилучення цієї країни до кремлівського табору, що Львів мав би вийти на мітинги протесту проти вшанування пам'яті справді видатного громадсько-політичного діяча і вченого, професора відомих університетів, автора понад 80 наукових праць з географії та демографії.

Відомо, що певна категорія людей писала, пише і писатиме про Україну, про її історію те, що їй диктують ідеологи комуністичної доктрини, які, виметені вітром історії з Кремля, шукають нагоди до дальшого обстрікування своїх політичних супротивників і затулювання необізнаних читачів. Тож не дивуймося ще одній публікації з давноминулої доби. Але чи варто її друкувати? І чи не варто авторові перед писанням погортати донедавна переслідувані публікації з історії України, котрі він, судячи з прізвиська, зміг би прочитати донедавна переслідуваною українською мовою? І чи ця публікація не свідчить про те, що дехто й досі намагається зберегти за Московію право диктувати, кого і як мають вшановувати українці?

Левко Хмельковський

Чверть століття діяльності Гельсінкської групи в Україні

Цього року виповнюється 25 літ з часу підписання Гельсінкської заключної угоди, яка пізніше стала відома як Організація з питань безпеки та співпраці в Європі (ОБСЕ). 1 серпня 1975 року 35 країн підписали історичну угоду, яка складається з трьох частин, відомих під назвою „кошики”. Кожна частина угоди містить широке коло зобов'язань, виконання яких запевнює безпеку в Європі та сприяє розвиткові співпраці між країнами. Угода також формулює головні принципи закону про людські права.

Гельсінкська заключна угода та процес, який розпочався після підписання, тобто ретельніша увага до прав людини та критика порушень – стали факторами, які сприяли до розвалу совєтської імперії.

У кінці 70-их років українці створили Українську Гельсінкську групу. Члени цієї групи використовували норми людських прав, записані у Заключній угоді, для тиску на совєтський уряд та вимагали від нього виконання взятих на себе зобов'язань. За свою діяльність члени групи піддавалися репресіям, перебували у тюрмах та виселялися з країни. Такі відомі її члени, як Василь Стус, Юрій Литвин, Валерій Марченко, Олексій Тихий віддали своє життя у цій боротьбі.

Вячеслав Чорновіл, Левко Лук'яненко та брати Горині стали провідними членами спочатку Українського Гельсінкського Союзу, а пізніше Руху. Тепер не існує жодного сумніву в тому, що Рух став головною силою у боротьбі за незалежність і демократичну Україну. Здобуття незалежності України тісно пов'язане з Гельсінкським процесом, який відстоює права людини, право на самовизначення нації і демократію.

Важливим аспектом Гельсінкського процесу була західна, особливо американська підтримка Гельсінкських принципів. Надзвичайно важлива роль належала Гельсінкській комісії США, яка складалася із членів Конгресу. Перед нею виступали Надія Світлична, Ніна Строката, Данило Шумук, Йосип Тереля та інші. Конгресмени оголошували чисельні резолюції, заяви та листи окремих політичних в'язнів з України, головним чином членів Гельсінкської групи і критикували заборону української католицької та автокефальної православної Церков. Члени Гельсінкської комісії негативно ставилися до русифікації та придушення української культури, заборони вільного виїзду за кордон та вільного відвідування родичів за кордоном, блокування чужоземних трансляцій по радіо та методів розв'язання проблем, пов'язаних із Чорнобилем.

Однією з конгресових резолюцій,

запропонованих членами Гельсінкської Комісії, стала резолюція 1991 року, яка закликала адміністрацію США визнати незалежність України. Вирішальну роль у захисті інтересів українців у Конгресі та на різних конференціях Гельсінкського процесу відіграли активні діячі українсько-американської громади, а також такі організації, як „Американці у боротьбі за людські права в Україні”, Комітет Світового конгресу вільних українців з питань захисту людських прав. Комітет з питань захисту людських прав у Філадельфії, „Смолоскип”, УККА та інші.

Після розпаду Совєтського Союзу та Югославії ОБСЕ об'єднала 55 країн, створила нові постійні структури. Україна стала активним членом ОБСЕ. Головні принципи Української держави, а саме – демократія, дотримання людських прав, захист національних меншин – збігаються із принципами Гельсінкської заключної угоди та прийнятими договорами ОБСЕ.

Від 1992 року ОБСЕ бере активну участь у політичному житті України. У 1994 році місія ОБСЕ прибула в Україну для участі у стабілізації ситуації в Криму. Ця місія була з 18-ти місій ОБСЕ в різних країнах, яка завершила свою роботу.

Від червня 1999 року бюро ОБСЕ в Києві працювало над здійсненням проєктів, спрямованих на надання Україні допомоги у прийнятті законодавства, формуванні установ та процесів, які необхідні для існування сучасного демократичного суспільства, заснованого на владі законів. Заплановані проєкти охоплюють перегляд законодавства України про права людини, питання технічного забезпечення бюро при Верховній Раді з прав людини, надання підтримки Раді Національної Безпеки України у боротьбі з торгівлею людьми, у проведенні військових, юридичних та адміністративних реформ, а також надання допомоги Верховному та Конституційному судам.

Парламентська асамблея ОБСЕ заснована у 1992 році, надає можливість парламентарям країн-членів ОБСЕ зміцнювати безпеку та поширювати співпрацю у Європі. Голова комісії з питань міжнародних відносин у Верховній Раді Ігор Осташ є одним із віцепрезидентів Парламентської асамблеї ОБСЕ.

Детальнішу інформацію про ОБСЕ можна знайти в Інтернеті за адресою: www.osce.org. Адреса сторінки Інтернету Гельсінкського комітету: www.house.gov/osce.

Орест Дейчаківський,
радник Гельсінкської комісії США
з питань безпеки та співпраці
в Європі,
Вашінгтон

Україна осуджує торгівлю людьми

„Торгівля людьми та тероризм стали серйозною загрозою для стабільності та процвітання держав” – наголосив представник України Микола Меленевський, виступаючи в Нью-Йорку у третьому комітеті 55-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН під час розгляду питання щодо запобігання злочинності та кримінального правосуддя. Представник Укра-

їни поінформував присутніх про нещодавно проведену в Києві, за ініціативою США та України, регіональну зустріч за участю 13 держав, яка виробила практичні рекомендації, спрямовані на боротьбу з торгівлею жінками та дітьми.

**Постійне представництво
України при ООН**

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ВІСТІ СЕКРЕТАРЯ

Пряма збірка вкладок

Марта Лиско,
Головний секретар УНСоюзу

Від січня 1999 року УНС перейшов на нову комп'ютерну систему, і від того часу стало можливим ставити членів та відділи на пряму збірку вкладок, на відміну від традиційної відділової збірки. Майже

Користь цієї системи для УНС і для членства можна окреслити словами: ощадність часу і грошей.

Така зміна є не тільки вимогою забезпечення властей стейту Нью-Джерсі, але також нашою відповіддю на домагання членів і, отже, віддзеркалює нові течії в індустрії. Невдавано уряд, переглядаючи подібні братські установи, ствердив, що всі вже є або переходять на пряму збірку вкладок. Обстеження стосувалося братських установ, котрі мають від 14,000 до 60,000 членів. Великі братські установи ще в 1970-их роках перейшли на пряму збірку вкладок, а менші не мають відповідної технології, щоб це здійснити. Правдою є, що обидва українські братські союзи не є на прямій збірці вкладок, хоч деякі члени вже платять вкладки прямо до канцелярії.

Користь цієї системи для УНС і для членства можна окреслити словами: ощадність часу і грошей. УНС тепер посилає рахунки секретарям, секретарі – членам, члени

– секретарям, а секретарі – до УНС. Було колись, що секретар і члени жили в околиці їхнього відділу. Секретар приходив регулярно до церкви чи клубу, де збиралися члени, і вони йому платили. Тепер справа виглядає так, що більшість членів мешкають далеко від центру і від секретаря. Секретар також часто мешкає далеко або проводить половину року на Флориді. Наші молоді члени всі фінансові трансакції здійснюють на комп'ютері, і тому вони вимагають можливості платити прямо до канцелярії або навіть електронічно.

Багато секретарів боїться, що без збірки вкладок вони втратять контакт із членством. Збирання вкладок ніколи не було і не є єдиною діяльністю відділу. Відділова діяльність дає кращі результати і зберігає ліпші контакти із членами. Час, присвячений на збірку вкладок, можна використати на приєднання членів. Винагороди за організаційну працю є більші, відділ росте у членстві, а УНС розвивається. Відділи на прямій збірці будуть діставати фонди на відділову діяльність. Дивлячися на початки нашої організації, ми ствердили, що в минулому відділи росли і розвивалися, бо вони були центром громадського життя. З опитів інших братських установ ми довідалися, що інші установи даліше продовжують відділову діяльність, котра не тільки є корисною для громади, але також сприяє організаційній діяльності.

Ми вже писали і розповідали під час зустрічі про пряму збірку вкладок від січня 1999 р. До січня 2001 року всі відділи УНС перейдуть на пряму збірку вкладок.

У пошані до минулого, з баченням майбутнього

СОЮЗ - БАТЬКО

Д-р Осип Кравченко

(Продовження. Початок в ч. 40).

На шляху її розвитку не бракувало труднощів. Пропозиція о. Сотера Ортинського, першого українського єпископа в Америці, змінити назву „Руський Народний Союз” на „Греко-Католицький Руський Союз в Америці” викликала гострий протест великої частини його членів і привела в жовтні 1910 року до створення „нового” Руського Народного Союзу, відомого як Український Робітничий Союз (від 1918 р.) чи Український Братський Союз (від 1978 р.). Два роки пізніше у Філадельфії, Па., постав Союз українців-католиків в Америці „Провидіння”, а 1914 року почала працювати „Українська Народна Поміч” в Піттсбурзі, Па., останньо в Чикаго, Ілл. Усі ці події, хоч і болючі для УНС, виявилися нешкідливими для української спільноти в Америці, бо згадані нові організації працювали і далі працюють на її користь. Попри існування трьох інших братських організацій, УНСоюз залишився найбільшою і дійсно центральною українською установою в Америці. У вересні 1914 року він змінив свою назву з „Руський Народний Союз” на „Український Народний Союз”. Саме в тому році прийшла велика криза, спричинена введенням модерної системи забезпечення, і в результаті цього УНС мав великий спад членства. Тільки десять років пізніше йому пощастило досягти кількості членів до 1914 року, і вона зростала у наступні роки. Приїзд нових імігрантів після Другої світової війни був дуже корисним для Укра-

їнського Народного Союзу, причому 1946–1958 роки були часом його найбільшого росту. Останні кілька років принесли спад членства УНС. Однак Український Народний Союз не втратив свого провідного становища серед українських організацій на цьому континенті і взагалі в діаспорі.

У 1901 році було вирішено приймати до УНС членів з Канади. Але щойно в 1916 році організовано в Канаді, в Торонто, Онтаріо, перший відділ УНС – ч. 49. По довший перерві 1937 року постав другий відділ УНС – ч. 341, у Віндзорі, Онтаріо, а в наступні роки кількість відділів УНС в цій країні помітно збільшилася, особливо у західних провінціях. У вересні 1959 року відчинено в Торонто, Онт., першу канцелярію УНС на Канаду, її керівником став Богдан Зорич. Тепер у Канаді УНСоюз має 48 відділів у 5 провінціях.

Структура УНСоюзу

Організаційну структуру УНСоюзу творять відділи, їх зародком були братства, засновані при церквах в окремих місцях поселення імігрантів. Хоч кожний Відділ має свою управу, більшість праці, якщо не всю, виконують секретарі – справжні будівничі УНС. Ознайомлені з методами забезпечення, вони організовують нових членів, проводять усі фінансові трансакції з головною канцелярією і представляють УНС у всіх суспільно-культурних починах своїх громад. Для кращої координації організаційної та братської праці відділи із кількох суміжних місцевостей творять округи.

(Продовження буде).

Міжнародний фонд „Відродження” закликає до співпраці

18 жовтня, о год 1:30 по полудні, в Головній Канцелярії УНСоюзу відбудеться зустріч з директором фонду „Відродження” Євгеном Бистрицьким.

Міжнародний фонд „Відродження” (МФВ) засновано у квітні 1990 року. Тепер це одна з найбільших в Україні доброчинних фондів, яка сприяє розбудові незалежної України. Від початку своєї діяльності фонд надає численним недержавним організаціям України, освітнім, культурним закладам, мистецьким колективам, видавництвам грантів на суму понад 55 мільйонів доларів США. Як відомо, українська діаспора надає значну допомогу різним організаціям та програмам в Україні. Це саме робить „Відродження”. Було б доцільним об'єднати ці два потужні джерела.

Цій меті присвячене моє пере-

„Відродження” прагне охопити своєю діяльністю всі терени України, тому має представників, крім Києва, у Львові, Донецькому, Одесі, Харкові, Симферополі та Ужгороді. Про деякі з програм „Відродження” варто розповісти детальніше.

Програму „Освіта” спрямовано на боротьбу з корупцією у системі освіти в Україні, аби кращі сини й доньки України, у тому числі із

бування в США – в Нью-Йорку, Бостоні, Нью-Джерсі, Вашингтоні з 14 по 21 жовтня.

Тих, хто має пропозиції щодо співпраці фонду й української діаспори в Америці, просимо надсилати їх електронною поштою – bystrytsky@irf.kiev.ua, Інтернет: www.irf.kiev.ua чи заступнику директора фонду Олені Бех – bekh@irf.kiev.ua, або до центральної канцелярії „Відродження” у Києві за телефонами: (044) 216-1253, 216-2596; факсом (044) 216-7629.

Євген Бистрицький,
виконавчий директор фонду „Відродження”.

викладачі та студенти мали змогу вчитися та стажуватися за кордоном, а найавторитетніші професори світу мали можливість приїздити з лекціями в Україну.

Особливу роль відіграє **інформаційно-видавнича програма**, яка надає можливість українським видавництвам на конкурсній основі отримати кошти для публікацій. Тільки за останні два роки за конкурсом було видано „Універсали Богдана Хмельницького”, твори В. Стуса, С. Павличко, Р. Шпорлюка, Ю. Кравченка, Н. Яковенко, М. Поповича, Г. Кочура, підтримано до видання близько 60 оригінальних творів українських авторів. Значної уваги приділено перекладам українською мовою творів світової думки, зокрема Платона, Арістотеля, Декарта, Томи Аквінського, Канта. Фондація фінансує перекладні видання книжок найвідоміших авторів ХХ століття.

Програма „Жінка в суспільстві” стає на захист жінки від її дискримінації в суспільстві, посилення її ролі у прийнятті політичних рішень на місцевому, регіональному та національному рівнях, сприяє розвитку та зміцненню мережі українських жіночих недержавних організацій.

Останні два роки пильну увагу фонд приділяє **програмам охоро-**

ни здоров'я, розповсюдженню знань щодо сучасних методів планування сім'ї, просвітницькій роботі з питань репродуктивного здоров'я, особливо серед молоді. Серед нових ініціатив фонду – програма „Розвиток громадської політики та проєкт внесення змін до Податкового кодексу України з метою благодійництва, меценатства та спонсорства”.

Нині фонд в Україні, МФВ та Інститут відкритого суспільства в Нью-Йорку пропонують американцям українського походження можливість скористатися особливою програмою спонсорства ІВС-Нью-Йорк, що забезпечує звільнення від оподаткування всіх американських благодійних внесків до України.

Таким чином, американські громадяни українського (так само, як і іншого) походження не лише мають право на податкові пільги, передбачені американським законодавством щодо благодійницьких пожертв, але й будуть мати повні звіти про результати свого благодійництва в Україні, що забезпечується високоефективною системою контролю за використанням коштів і прозорістю механізмів надання грантових коштів.

Олена Бех,
старший менеджер програмної діяльності фонду „Відродження”

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

У Чикаго відзначено річницю Великого голоду

Впродовж багатьох років українська громада Чикаго й околиць відзначає трагічні роковини організованого Росією голоду 1933 року в Україні. Цього року відзначення відбулося 24 вересня в осередку української православної церкви св. Андрія в Блумінгдейлі, де біля церкви стоїть пам'ятник жертвам Великого голоду. Після Панахиди духовенство, представники українських організацій та численна громада вийшли до пам'ятника з хоругвами, прапорами, квітами та вінками. Вшанування жертв голоду розпочав коротким словом голова громадського

комітету Микола Міщенко. Ведуча програми Катя Марценюк, генеральний консул України д-р Б. Базилевський говорили про причини голоду. Молодь та свідки Голодомору поклали квіти та вінки до пам'ятника.

Після вшанування пам'яті жертв голоду в залі парафії заслухано доповіді українською та англійською мовою з цієї теми, переглянуто фільм „Голод-33” Олеся Янчука, який створено за новелою Василя Барки „Жовтий князь”.

Олексій Коновал

Д-р А. Кіпа – професор-лауреат Мюленберг-коледжу

Професор-лауреат
д-р Альберт Кіпа.

Відзначаючи два роки тому 150-ліття існування Мюленберг-коледжу в Аллентаві, Па, рада директорів створила нове професорське звання – професор-лауреат – на відзначення видатних заслуг у га-

лузях педагогіки, науки та професійної діяльності. Титул професора-лауреата надаватиметься не частіше, як раз на п'ять років. Під час цього річної церемонії вручення дипломів студентам президент коледжу Артур Р. Тейлор проголосив д-ра Альберта Кіпу першим професором-лауреатом коледжу.

Д-р Альберт Кіпа є професором порівняльної літератури та головою департаменту мов, літератур та культур Мюленберг-коледжу, віце-президентом Української Вільної Академії Наук (УВАН) в США, академіком АПН України та автором наукових праць в галузі східно-західних літературних та культурних взаємин, включно з працями про Лесю Українку, Івана Франка, Павла Грабовського, Павла Зайцева, Гете, Гауптмана і Гайне.

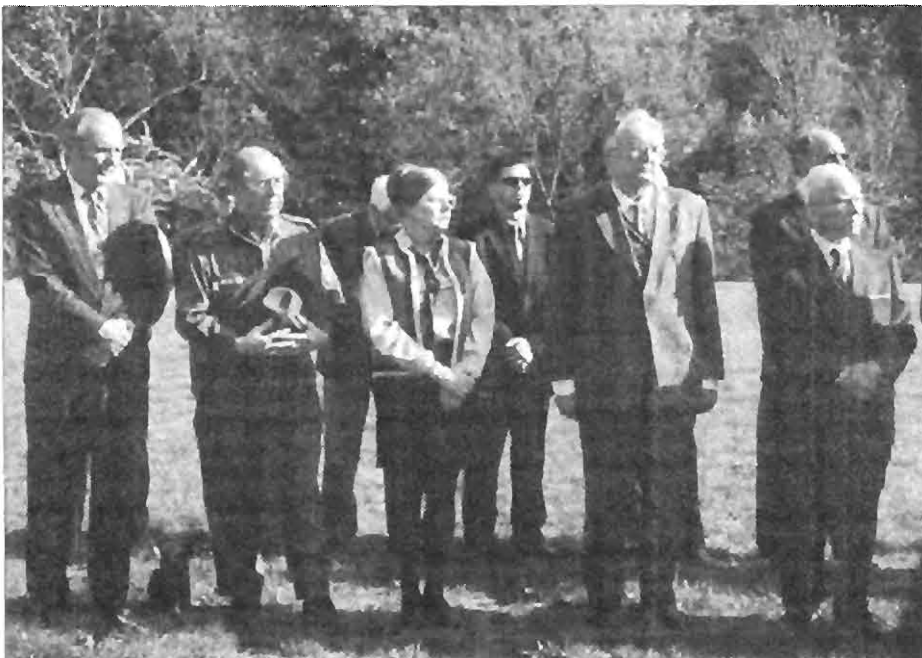
Прес-служба
Мюленберг-коледжу

Освячення пам'ятника Ю. Старосольському

(Закінчення зі стор. 1)

вої Булави Людмила Дармограй. Як видатного члена українського

громадського життя представили його гість з Києва, пл. сен. Павло Дорожинський і пл. сен. Надійка Світлична, а ст. пл. Тарас Ферен-

Присутні члени Пластових проводів і пластові друзі під час посвячення пам'ятника Начальному Пластунові (зліва): пл. сен. Ігор Сохан, нинішній Начальний Пластун Л. Романків, голова Головної Пластової Булави пл. сен. Л. Дармограй, представник Пластової станиці в Києві пл. сен. П. Дорожинський, пл. сен. Д. Косович.

Народилася ще одна церква

До рідкісних дерев'яних церков в Америці, в Гантері (1962), Глен-Спеї (1966), Барнзбурові (1968), Кергонксоні (1976), Джонсон-Сіті (1977), Дженкінтаві (1992) і ін., долучується найновіша наша у Сілвер-Спрінгу, Мериленд, збудована у гуцульському хрестовидному стилі. Розпочалося планування будови церкви в часі святкування Тисячоліття Хрещення України, з Божої ласки, освячення храму припадає якраз на цей рік Великого Ювілею – 2000-річчя Різдва Христового. Храм наш присвячений Святій Трійці!

Працювали над проектом різні архітекти: Ігор Степура, Даніел Гарт, Іриней Гарасимак і Лариса Курилас, майстер будови Юрій Костів, який раніше будовав інші церкви. Церкву нашу, щоправда, треба буде з часом остаточно викінчити, мистецьки оздобити (вставити дубову підлогу, чотири додаткові хрести на хрестовидні дахи, іконостас і головний „павук”, який висітиме із середньої бані та ін.).

Наша церковна громада тут невелика, всього понад сто родин, зате працює з великою посвятою. Підрастає молоде покоління. Радіємо, коли чуємо дитячі голоси, змішані з церковним співом! А спів у нас – самуїлковий, чудовий, його дуже добре провадять наші дяки Петро Круль і Мирослав Гнатишин. Запрошуємо усіх широкосердечно на великий наш празник – освячення гуцульської дерев'яної церкви у Сілвер-Спрінгу,

Церква св. Трійці Української Католицької Церкви в Сілвер-Спрінгу, Мериленд.

Мд., з рук Високопреосвященнішого Митрополита Стефана Сулика – в неділю, 29 жовтня ц.р., о год. 1-ій по пол. Церква знаходиться при 16631 Vew Hampshire Ave., 9 миль на північ від Вашингтонського Белтвею між дорогою 198 і Ендор роуд.

На святочний бенкет о год. 5-ій год. веч. у Holiday Inn College Park прошу зголоситися найпізніше до 12 жовтня (на телефон Лариси Фонтани: (301) 365-2490).

Будемо дуже вдячні за дар на Будівельний фонд, який просимо вислати на адресу: Holy Trinity P.U. C. C., 16631 New Hampshire Ave., Silver-Spring, MD 20905.

Священик Тарас Р. Лончина

цевич пригадав поетичну творчість покійного, виголосивши його поезію „Птах часу”.

Повним гідності і споминів святом провадив курінний „Лісових Чортів” пл. сен. Олесь Пясецький, а від родини дякувала учасникам пл. сен. Уляна Старосольська.

Начальний Пластун Юрій Ста-

росольський спочиває тепер спокійно під каменем, на якому викарбувані слова його найкращої пісні, що її пластуни цілого світу співають при сумних і радісних нагодах і яка стала немов другим гимном. З її співом будуть завжди згадувати того, хто створив повні змісту і оптимізму слова.

Рідні на посвяченні пам'ятника Ю. Старосольському (зліва): дочка Аня, дружина Оксана, сестра Уляна. Обряд посвячення здійснює о. Леонід Мальков.

Важливі доповіді в Оттаві

Микола Плав'юк (зліва) і посол України в Канаді Юрій Щербак.

27 липня цього року у залі українського католицького собору зібралося майже 100 людей на розмову з надзвичайним і повноважним послом України в Канаді Юрієм Щербаком та останнім президентом УНР

в екзилі Миколою Плав'юком – про українську державу в дев'яту річницю проголошення її незалежності. Зустріч організували Канадське товариство приятелів України в Оттаві та Фундація ім. О. Ольжича. Були також присутні дружини доповідачів – Марія Щербак та Ярослава Плав'юк. Вечір відкрила Юлія Войчишин, голова Товариства, а голова Фундації ім. О. Ольжича д-р Іван Войчишин представив першого доповідача – амбасадора України д-ра Юрія Щербак, і подав його коротку професійну біографію.

Посол Ю. Щербак у своїй доповіді „Україна: від Деклярації про суверенітет до виходу на політичну арену” висвітлив процес творення української держави. Микола Плав'юк говорив на тему: „Політична ситуація в Україні і вклад націоналістичних організацій в побудову Української держави”. Зареєстрована в 1993 році як легальна громадська організація Організація Українських Націоналістів видає в Києві газету „Українське слово”, журнал „Розбудова держави”, створила бібліотеку ім. О. Ольжича та має своє видавництво ім. Олени Теліги. Частиною організації є Жіноче товариство ім. Олени Теліги та організація студентської молоді „Зарево”. Все це спрямоване на допомогу в утвердженні державності України і відродженні української духовності.

Юлія Войчишин

Буде третій том альманаху Станіславівщини

Центральний комітет станіславівців повідомляє земляків і всіх зацікавлених читачів, що редакційна колегія „Альманаху Станіславівської землі” закінчує працю над третім томом. Редактор збірника

Юрій Гаєцький розраховує на появу цього видання наприкінці січня 2000 року. Комітет Станіславівщини закликає земляків та людей доброї волі скласти пожертви на друк цього збірника, щоб закінчи-

ти працю, розпочату ще в 1970-их роках. Пожертви посилати на адресу Ореста Лисинецького: 170 Locust Dr., Union, N.J. 07083-644. Тел.(908) 964-8126.

Пресова референтура
Центрального комітету
станіславівців

Вчительський семінар на Союзівці

На Союзівці відбувся 16-ий вчительський семінар. Нинішнього року Український Народний Союз мав можливість оплачувати участь у ньому лише учителів – членів УНСоюзу, але спонзори фінансовою допомогою підтримали Шкільну раду у продовженні цієї традиції.

По 5 тисяч доларів зложили Українська кредитова кооператива в Нью-Йорку та Банк „Певність” з Чикаго; по тисячі доларів дали Українська Православна кредитівка та Фундація УВУ в Нью-Йорку; 500 доларів надійшли від кредитівки в Кліфтоні, по 100 доларів – від кредитівок в Ньюарку та у Ветерфілді. На Союзівку приїхали вчителі з різних куточків США та Канади.

Історію викладав професор Юрій Гаєцький. Цього року ми де-

тально ознайомились із новітнім періодом України. Лекції професора Ореста Павліва з Канади були присвячені скарбам нашої культури. На лекціях з літератури на нас чекала велика несподіванка. Ми мали можливість послухати Миколу Француженка, того самого Миколу Вірного, який протягом тривалого часу працював керівником української секції радіо „Свобода”, а також керівником українського відділу „Голос Америки”. Курс лекцій з літератури продовжив д-р Євген Федоренко, який ознайомив нас зі своїм 4-томним виданням „Українське Слово”. Лекції д-ра Ігоря Гурина з української мови збагатили наші знання у мовознавстві. Вчительські курси втратили б своєю неповторністю без вічно молоді Стефанії Квасовської, ди-

ректора школи в Пасейку, постійної адміністраторки семінару. Вчителі коронували С. Квасовську вінком з листків дуба, а також вручили всім вчителям коралі із жолудів. Листя та жолуді – символ міцності, здоров'я, витривалості, краси та молодості.

Вечорами ми мали можливість оглядати фільми з історії та культури України, які проф. Є. Федоренко привіз з України. Також і гості Союзівки приходили дивитися відеофільми про Богдана Хмельницького, Івана Мазепу, Кирила Розумовського, Запорізьку Січ, Києво-Могилянську академію. З новіших часів були фільми про УСС та проголошення самостійності України у 1991 році.

Ми мали приємність оглянути виставку картин Едварда Козака та його синів, а також прекрасну виставку керамічних виробів.

Галина Думанська

Учасники вчительського семінару на Союзівці.

ЩО? ДЕ? КОЛИ?

КАЛЕНДАРЦЬ ПОДІЙ

До 22 жовтня – пересувна виставка трипільської кераміки (Бавнд-Брук – 13-15, Філядельфія – 20-22). Тел. (612) 377-4031.

14 жовтня – святкування 50-річчя відділу Т-ва вояків УПА в Клівленді у Святопокровському центрі в Пармі: 6812 Broadview Rd., Parma Ohio, 44134.

14 жовтня – ювілейний бенкет з нагоди 90-ліття Українського Братського Союзу на оселі „Верховина”. Тел. (914) 856-1323.

14 жовтня – в Українському Інституті Америки (2 East 79th St., New York) концерт переможців третього міжнародного конкурсу піаністів у Києві. Початок о 8-ій вечора.

21 жовтня – доповіді Любомира Онишкевича і Лева Чировського у НТШ в Нью-Йорку. Початок о 5-ій годині.

27 жовтня – забава на Союзівці. Тел. (914) 626-5641.

28 жовтня – зустріч з головним редактором журналу „Бористен” Фіделем Сухоносом з Дніпропетровського в залі церкви св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж. Початок о 7-ій вечора.

4 листопада – святкування 50-річчя Українського лікарського товариства Північної Америки в готелі Маріот, Нью-Йорк. Тел. (888) RX-UMANA. Факс (888) 55-UMANA. E-mail: uma-najubilee@aol.com

12 листопада – концерт Українського національного ансамблю танцю ім. Г. Верьовки у Леман центрі Нью-Йорку. Початок о 2-ій годині.

18 листопада – з'їзд українських журналістів Канади в Торонто, у залі КУМФ: вул. Блур захід, 2118. Поч. о 9-ій год. ранку. Факс для оголошень і порад: (416) 323-3250.

19 листопада – відзначення 50-річчя Пласту в Кліфтоні, у приміщенні „Гай-скул”: 333 Colfax Ave., Clifton. Початок о 3-ій год. по пол.

27 січня 2001 року – балъ дебютанток Українського лікарського товариства Північної Америки, Товариства українських інженерів, Товариства українських ветеринарів в готелі „Інтерконтиненталь” (505 North Michigan Ave., Chicago II). Тел. (773) 278-6262.

До уваги читачів!

Оголошення в розділі „Що, де, коли?” є додатковим джерелом інформації і вміщуються в цій колонці тільки за умови подання цих оголошень через відділ реклами. Тел. (973)-292-9800, дод. 3040.

ІСТОРІЯ І ПАМ'ЯТЬ

Спогади – це документ часу, а не вигадка

В українській пресі час від часу з'являються спомини з історії нашої еміграції. На жаль, багатьом із них в такій мірі бракує точності і об'єктивності, що вони відводять читачів від історичної правди, а не наближають до неї.

Галина Хоменко

У „Свободі”, 1 жовтня 1999 року вміщено спогад „Українська ‘Січ’ в Німеччині”. Автор Юрій Курилко пише про заснування табору ім. М. Лисенка в м. Гановері, Німеччина, яке не відповідає дійсності. Допис Ю. Курилка починається так: „В травні 1945 року, втікаючи від „визволителів”, ми з батьком опинилися в англійській зоні Німеччини, в м. Гановері. Нас привели до будинку, в якому мешкало з десяток хлопців-галичан. Ми з батьком були першими „східняками”. Будинок називався „Січ”. З кожним днем прибувало все більше українців, які не хотіли повертатися до ССР. Звідкілясь з'явилися бланки анкет. Нам сказали, що це від Швайцарського Червоного Хреста, який переймає опіку над „неповоротцями”. Мій батько видавав їх і вів реєстрацію”.

Нашу родину, Миколи Хоменка, в складі 7 осіб, і цілий потяг таких родин, німці привезли на працю до Гановеру, у липні 1944 року. Поселили в Остівському таборі, пришили „ОСТ” на одязі і післали на військовий завод „Напотад”. З табору ми не мали права виходити. До праці і назад ішли під конвоем. Видали нам посвідки, які ми мусіли показувати при вході в завод. Копію цієї посвідки надсилаю до редакції.

На початку квітня 1945 року англійські війська окупували Гановер, і ми стали вільні. Невдовзі до нашого табору приїхали советські офіцери, пропонуючи нам їхати додому відбудувати „родіну”, а батько Сталін прощає всім і все. Вивозити на „родіну” нас будуть 20 травня. У ніч на 20 травня всі, що не хотіли повертатися на „родіну” з табору розбіглися.

У місті – повно втікачів зі Східньої Німеччини та з країн Східньої Європи, окупованих советами. Наша родина зупинилась у зруйнованому будинку, де не було ні світла, ні води. До нас приєдналась родина Нижників у складі 5 осіб. Другого дня ми з батьком пішли до міста шукати міську управу з надією дістати там якусь допомогу, зокрема харчі.

У міській управі випадково я зустріла двох людей, які розмовляли українською мовою. То були професор Подільський і Юрій Плавайко. Дізнавшись у якій справі я сюди прийшла, Плавайко сказав мені, що треба знайти будинок, в якому є вода і світло. Потім звернутись до німецької поліції, вона дасть дозвіл жити у цьому будинку і з цими паперами іти до міської управи, де видають харчові картки. Плавайко сказав, що вони з Подільським ідуть до будинку, де мешкають галицькі хлопці, які з цієї

справою добре обізнані, і коли б я мала бажання з ними поїхати, то хлопці мені допомогли б знайти будинок і дістати картки. Я згодилась.

Ідучи до будинку, де мешкали галицькі хлопці, Подільський запитав мене, з якої частини України я походжу. Я відповіла, що з Південно-Східньої. Подільський сказав: „Ми тепер маємо соборну Україну. Я з Києва – репрезентую Центральну Україну, Плавайко – Західню Україну, а Хоменко – Південно-Східню, тільки от прізвище Хоменко треба змінити на інше українське, західнє, наприклад, Бортнянська”. Ми підійшли до того будинку. Плавайко говорить, що хлопці дали будинку назву „Січ”. Жило в ньому десь 20–25 хлопців. Подільський сказав їм, що ми маємо новину: „Можна утворити єдиний український табір”. Мене представив як Галину Бортнянську. Наступного дня Український комітет, тобто Подільський, Плавайко і я, зустрівся з комітетом Балтійських народів (литовці, латиші і естонці). Після зустрічі ми повернулись на „Січ”, де на Плавайка чекав старший чоловік. Це був післанець від Митрополита Полікарпа з Української Автокефальної Православної Церкви. Він просив, щоб хтось з Українського комітету прийшов до нього і вписав до нашої громади священників з родинами і самотніх, що з ним приїхали до Гановеру. Плавайко і Подільський післали мене. Я неохоче це виконувала, бо не знала, як поводитись з духовними особами, яких ніколи не бачила і в церкві ніколи не була, оскільки у советах всі церкви були понищені. Коли б на „Січі” був батько Ю. Курилка, то напевно б до нього звернулись у цій справі.

Ю. Курилко пише, що у когось виникла думка зайняти під табір казарми, і відразу заповнилось кілька бльоків. Табір треба було зареєструвати і дати українське ім'я. З багатьох запропонованих імен, каже він, англійці вибрали Лисенко, бо це легко вимовляти.

Коли англійські війська на початку квітня окупували Гановер і лишили при владі німецький уряд цього міста, то ніхто не мав права десь поселюватись без дозволу уряду. Хіба що колишні громадяни ССР ховались у будинках, зруйнованих бомбами. Плавайко і Подільський звернулись до англійського уряду, щоб він дозволив заснувати український табір для непереворотців на Mockern St. 27. Їм відповіли, що не тільки українці хочуть заснувати табір, а й інші національності цього хочуть. Для цього англійський уряд разом з німецьким мусять знайти і приготувати відповідні приміщення.

Наприкінці червня нам сказали, що табір на Mockern Strasse 27 буде український. Ми мусимо тримати чистоту і порядок в будинках і на подвір'ї, а також дати табору українське ім'я. Подільський сказав, що була людина, яка багато зробила для всієї України, знана на заході і сході, це – Микола Лисенко. Так уряд і записав. Оселюватись можна відразу. Наша родина в складі 7 осіб і Нижників, у складі 5 осіб, по обіді вже були мешканцями табору ім. М. Лисенка. За день чи два прийшло кілька хлопців зі „Січі” і створили таборову поліцію, яка стояла на варті 24 години на добу. Плавайко запрошував, щоб хтось один займався вселюванням мешканців табору. „Пане Хоменко, чи могли б взяти цей обов'язок на себе?”. Батько згодився. Плавайко тоді каже: „Будемо кликати вас ‘пане комендант’”. Так батько став комендантом табору М. Лисенка і був ним від червня 1945-го до 1947 року. Подільський комендантом не був, бо мав проблему зі здоров'ям, тому ніяких обов'язків на себе не брав, а десь в кінці 1946-го на початку 1947 року помер.

Ю. Курилко пише, що о. С. Їжик служив у греко-католицькій церкві і на ці Служби Божі ходили і православні, а пізніше православні побудували церкву в таборі, настоятелем був о. Ю. Поліщук.

На Лістер-пляці в Гановері була німецька церква (Маркус-Кірхе), в якій не відправлялись Богослуження. Митрополит Полікарп дістав дозвіл на користування цією церквою православними. Перша Служба Божа відбулась на Трійцю (Зелені свята) на початку червня 1945 року. І до 18 серпня 1946 року Служби Божі відправлялися регулярно, і настоятелем був о. Г. Антохів. Надсилаю фото зроблене коло Маркус Кірхе після Вечірні 17 серпня 1945 року. Отець С. Їжик прибув на „Січ” по Зелених святах з німецького концетраку і був у тяжкому фізичному і психічному стані. За кілька тижнів після прибуття на „Січ” почав відправляти Служби Божі у греко-католицькій церкві.

Ю. Курилко пише, що Молодіжна Християнська Асоціація (УМСА), що проводила культурно-освітню роботу в таборі, а референтом був Янішевський.

УМСА була заснована в 1945 році. Скільки було членів, мені не відомо. Я була членом з 1945 року. Ніякої культурно-освітньої праці ця організація не провадила, існувала лише на папері. Янішевський був уже старший чоловік. Мешкав він поза табором і ніякої участі в таборовому житті не брав і не був референтом, бо в таборі більшість населення було зі Східньої України, де слово референт не вживалося. Ю. Курилко пише, що він з О. Данчуком організували шоферські курси. Був у таборі пан Міщенко, який не зміг вивести свою родину на еміграцію. Будучи самотнім, він багато уваги

(Закінчення на стор. 14)

Українська школа табору ім. М. Лисенка в Гановері, 1946–1947 навчального року.

ЛЮДИ ДІАСПОРИ

Життєвий візерунок, вишитий століттям

(Початок на стор. 1)

Шість років тому, напередодні столітнього ювілею Українського Народного Союзу – найбільшої масової організації української діаспори в Америці – я вперше зустрівся з довголітнім і щирим союзовцем, інж. Степаном Куропасем. Прийшов до нього додому, щоб взяти інтерв'ю для „Свободи”. Саме тоді я отримав від пана Степана цінний подарунок – його книгу „Спогади з України. 60 років в Америці”.

Холодного березневого дня 1927 року до Нью-Йорку прибув океанський лайнер, який привіз з Європи емігрантів-словаків. З корабля зійшла і невелика група українців, серед яких був Степан Куропась – молодий ставний хлопець, в недалекому минулому хорунжий Української Галицької Армії. Він ступив на берег без грошей, не знаючи англійської мови, маючи лише диплом Карлового університету у Празі.

Квіти – прадідові

Америка у той час переживала не кращі свої часи, насувалася депресія, невпинно зростало безробіття, дорожчало життя. У які двері не стукав С. Куропась, йому їх ніхто не відчиняв, хоча він мав професію інженера-агронома. Та знайшлися добрі люди, які називали себе союзовцями і простягли землякові руку братерської допомоги. Як тільки Степан став до праці і одержав можливість сплачувати датки, він прийшов у чикагський 221-ий Відділ і попросив, щоб його прийняли у члени УНСоюзу, з яким зв'язав все своє життя. Тоді, з нагоди 100-ліття УНСоюзу, я попросив пана Степана розповісти про його участь в роботі УНС.

– Я можу доповісти, що за моєї безпосередньої участі у Чикаго були створені 393, 398, 415, 423, 428, 452 відділи, а також організації Союзу в Джолісті, Ілліной, Гері та Савт Бенді, Індіана, Сейнт Луїсі, Мізурі, Нілсвиллі, Віскансин та в інших містах.

– **Хто Куропась – для правди слів не треба гвалтувати музу... він сорок літ Мойсеєм вів народ до рідного Союзу. Цікаво чи запам'ятався вам вірш, уривок з якого щойно прочитав?**

– Цей вірш мені добре знайомий, його автор – Теодор Курпіта. Повинен сказати, що поети інколи прикрашають і перебільшують події, звичайно, з Мойсеєм мене рівняти не варто, це – гіпербола. Проте про свій скромний вклад у загальну скарбницю УНСоюзу дещо розповім. Почну з 19-ої Конвенції, на якій я був обраний головним контролером разом з адвокатом Романом Смуком і д-ром Амвросієм Кібзєм. На тому становищі я пробув чверть віку, а після смерті головного президента Дмитра Галичина, коли на його місце прийшов Йосип Лисогір, я був обраний заступником президента і на цьому становищі залишався вісім років. Моя активність в УНСоюзі триває і досі. Тепер я є почесним членом Головного Уряду. На жаль, роки вже не дозволяють, як колись, виконувати великі доручення.

– **Не тільки полум'яним словом, але і го- стрим пером ви сприяли успіхові УНСоюзу. Цікаво, хто благословив вас на здобуття нової професії?**

– Професійним журналістом я себе не вважаю, хоча впродовж багатьох років дописував до „Свободи” та інших видань, навіть редагував деякий час українські газети та журнали. А що стосується мого журналістичного хрещеного батька, то ним був д-р Лука Мишуга. У 1927 році, коли я приїхав до Америки, він редагував „Свободу”. Довідавшись про мій приїзд, попросив щось написати про свій край. Я довго зважився, бо до газети такого поважного характеру, як „Свобода” ще не дописував і, відверто кажучи, не знав, як писати. Але нарешті відважився і надіслав до редактора статтю „Як живуть українці в польській армії?”. Д-р Мишуга згодом визнав, що відкрив у мене журналістичний талант і всіляко заохочував писати. Так я став кореспондентом „Свободи”. Пригадався один кумедний випадок. До 40-річчя УНСоюзу редакція „Свободи” готувала ювілейну книгу. Послав і я репортаж, який сподобався редакторам і він вислав мені чека на 10 доларів. Я так втішився таким признанням, що навіть чек згубив, та про це нікому не казав. Викликає мене редактор і каже, що його банківський стейтмент вказує 10 доларів надвишку. Я признався і дістав новий чек.

– **Довголітні читачі „Свободи” з приємністю згадують вашу „Чикагську хроніку”. Що можете сказати про неї?**

Дійсно, була така рубрика в газеті, яку я вів протягом 25-ти років. Вона з'являлась двічі на місяць. Це були цікаві добірки інформації про громадсько-політичне та релігійне життя української громади одного з найбільших міст Америки, однієї з головних скель, на яких побудовано УНСоюз.

– **Ще одне запитання стосується людини, що пішла вашою дорогою в справі служіння УНСоюзові...**

– Маєте на увазі мого сина Мирона?

– **Саме його – доктора Мирона Куропася.**

– Мені, як самі розумієте, не зовсім зручно говорити про нього, адже я батько його, в цьому випадку важко бути об'єктивним. Та все ж змушений визнати, що вся родина гордиться ним, і найперше за те, що він вірно служить нашій спільній справі, а саме – УНСоюзові. Досить сказати, що Мирон мав честь бути заступником президента Союзу. Наукова праця сина пов'язана з докладним вивченням історичного шляху найбільш масової організації американських українців, якою є наш Союз. Докторська дисертація Мирона була присвячена темі: „Українське поселення у ЗСА”, над якою він працював кілька років в архівах та бібліотеках Америки. А ще він є автором двох цікавих книжок „Сага про Україну” та „Українці у ЗСА”. На американському політичному форумі Мирон знайомий як республіканець, він був спеціальним асистентом президента Форда з етнічних справ. Моя дружина Антоніна Куропась – була провідною діячкою Українського Золотого Хреста, чималий вклад у загальну справу вносять дочка Віра та її діти Христина, Катя і Тамара, які належать до Пласту. Вся наша родина належить до 423 Відділу ім. полковника Є. Коновальця.

Рішенням спеціального Комітету при українській католицькій парафії св. Йосифа в Чикаго родині Куропасів присвоєно почесне звання „Українська родина року”. На її честь відбулося урочисте прийняття, на якому голова комітету Володимир Гавалюх висловив таку думку:

– **Родина Куропасів є сьогодні однією із визначних українських родин в Америці, їхній вклад у життя громади є величезний.**

Друга наша зустріч передувала століттю самого Степана Куропася. Зайшла мова про житі роки і пан Степан згадав своє рідне село Селиськи біля Перемишля. Потім була Перемиська гімназія, яка відкрила юнакові дорогу до Карлового університету в Празі.

У бесіді не можна обминути питання про найстарішу у світі українську газету „Свобода”.

– Я з нетерпінням очікую кожне число рідного мені часопису, – сказав пан Степан. – Шкодую, що газета не є зараз щоденною, однак

Правнук поздоровляє прадіда.
Праворуч від С. Куропася – Володимир Сохан

прийшли нові люди і оживили її, вона стала цікавою. Вважаю, що кожен українець мусить стати її передплатником.

Такий він, вишитий червоними і чорними нитками, життєвий візерунок сторічного Степана Куропася.

1 жовтня, коли інженерові Степанові Куропасю сповнилося 100 років, в Українському культурному осередку Чикаго відбулася урочиста імпреза, в якій взяли участь понад 200 чоловік. Серед присутніх були гості з Нью-Йорку, Нью-Джерзі, Мінеаполісу, Бостону, Філадельфії та інших міст країни.

У точно визначний час у супроводі родини до залі вступив ювілят. Всі учасники свята підвелися зі своїх місць і довго під склепіннями помешкання лунали гучні оплески.

Честь ведення ювілейного вечора випала на долю відомого громадського діяча діаспори президента дирекції Української федеральної Кооперативної каси „Самопоміч” Михайла Р. Коса. Владика Інокентій проказав молитву, згадав добрим словом ювілята, відзначивши його заслуги перед українським народом. Про великий життєвий шлях ювіляра говорив його довголітній приятель д-р Богдан Шебунчак. Його розповідь доповнив Володимир Сохан – багатолітній головний секретар, почесний член Головного Уряду УНСоюзу.

До слова було запрошено Олеся Процюка – голову управи Організації Державного Відродження України, який відзначив великі заслуги С. Куропася, як заснував цю організацію і впродовж багатьох років робить багато корисного для України. За великі особисті заслуги С. Куропась обраний почесним головою ОДВУ.

Президент Української федеральної кооперативної каси „Самопоміч” Богдан Ватраль тепло привітав ювіляра і побажав йому міцного здоров'я і бадьорого духу. Відома українська поетеса Олександра Мудра прочитала вірші, які присвятила йому.

Від родини Куропасів виступив онук довгожителя – Стефко Куропась, перший заступник президента УНС. Він сердечно подякував присутнім, а також керівникам організацій та особам, які надіслали вітальні адреси.

Серед них Президент США Билл Клінтон, кандидат на президентську посаду Дж. Буш мол., Генеральне консульство України в Чикаго, сенатор Володимир Дудич, Управа Золотого Хреста, Українського інституту модерного мистецтва, родина Павла Пундія та ін.

Урочистий вечір надовго запам'ятається не тільки ювіляру, але і всім його учасникам. Людина народжується для того, щоб робити добро, і саме цьому присвятив все своє життя патріарх Українського Народного Союзу Степан Куропась.

Чикаго

УКРАЇНА І СВІТ

НТШ у Європі звітує про свою працю

9 вересня цього року у Сарселі відбулися XVI звичайні загальні збори НТШ в Європі, у яких взяли участь 19 присутніх з правом голосу, а 33 інші члени надіслали свої повноваження. Зборами провадила президія: єпископ Михайл Гринчишин (голова) і проф. д-р Віктор Коптілов (секретар). Звіт про адміністративно-організаційну, наукову та видавничу діяльність НТШ в Європі та про працю редакції „Енциклопедії сучасної України” подав голова НТШ проф. д-р Аркадій Жуковський.

Наукове Товариство ім. Шевченка у Європі налічує 84 члени. Найбільша кількість їх є у Франції (36) і в Німеччині (23). Проте, як і в попередній каденції, були труднощі при доборі нових кандидатів в члени – через відсутність сталого принципу прийняття нових дійсних членів і членів-кореспондентів, а також через те, що одні секції не мали дирекції, а інші знаходилися у стані трансформації. Щойно на загальних зборах Історично-філософської секції 20 травня ц. р. її поділено на дві: Історично-філософську очолив проф. Тарас Гунчак, а секцію суспільних наук – д-р Марта Бабич-Трофименко. Усамостійнився осередок НТШ у Польщі, він тепер організаційно знаходиться у безпосередніх зв'язках з НТШ у Львові.

У рамках енциклопедичного проекту НТШ готувало матеріали до „Енциклопедії сучасної України”. Спочатку вона мала охоплювати лише період незалежної України, але згодом концепція змінилася, вона поширилася на все ХХ століття, що привело до збільшення числа томів.

Щойно з'явився другий 1020-сторінковий том вибраних творів Володимира Кубійовича „Мемуари, роздуми, публіцистика”. Упорядкував цей том проф. Олег Шаблій. Видано підго-

товлений проф. А. Жуковським „Нарис історії Наукового Товариства ім. Шевченка в Європі”. НТШ сприяло виданню франкомовних довідників „Коротка історія України” (Париж, 1997) і „Франція та Україна” (Париж, 1998). Обидві праці підготував А. Жуковський, останню – при співпраці посла України у Франції А. Зленка. У франкомовній антології „Європейська літературна спадщина” заходами НТШ вміщено статті про творчість Т. Шевченка, І. Франка, Лесі Українки, а також вибрані переклади творів цих письменників. Осередок НТШ у Мюнхені видав розвідку проф. д-ра Юрія Бойка-Блохина „Великий клясик української літератури П. О. Куліш” (Мюнхен-Чернівці, 1997), НТШ сприяло також виданню монументальних публікацій „Архів коша Нової Запорізької Січі”, т. I (Київ, 1998) та „Альбомів Де ля Фліза” у двох томах (Київ, 1997-1999).

Європейське НТШ розгорнуло плідну співпрацю з французькими українцями. Зокрема, у Бюлетені Французької Асоціації українських студій систематично публікуються повідомлення про важливі наукові події та видання з ділянки франко-українських зв'язків.

Спільно з Українським Вільним Університетом у Мюнхені готується монографія про одного з мучеників Української Церкви – о. Петра Вергуна. Наприкінці березня 2000 р. в Мюнхені УВУ разом із єпископом Михайлом Гринчишином організували в Мюнхені конференцію на тему „Майбутність українських наукових установ в Європейському Союзі”, в якій брало участь і НТШ.

У 1997-2000 роках Олег та Віра Яценки майже завершили комп'ютеризацію бібліотеки в Сарселі. Комп'ютерний каталог налічує 26,383 позиції. Цей проект було виконано завдяки фі-

нансовій допомозі Фонду „Відродження” і Канадського Інституту Українських Студій.

Адвокат Стефан Дуніковський у своєму звіті висвітлив проблему власності Сарсельської посілости. Посілість було передано до розпорядження НТШ, але власником її залишається Українська Суспільна Опіка у Франції. На сьогодні є три можливості, кожна з яких має забезпечити продовження діяльності НТШ на місці:

- подарування посілости українській державі для НАНУ за посередництвом амбасади, з якою НТШ і Українська Суспільна Опіка у Франції повинні устійнити умови передання;

- передання посілости в розпорядження Львівської Богословської Академії. Йдеться про заснування закордонної філії академії для уможливлення приїзду у Францію її студентів чи професорів, за що НТШ повинно отримати компенсацію;

- передання майна для вжитку Світовій Раді НТШ, при спонзорванні НТШ у США.

Докладний фінансовий звіт подала мгр. Ірина Попович. Зі звітом Контрольної комісії виступив мгр. Микола Колгут. Відбулося докладне обговорення всіх звітів.

Загальні збори вибрали нові керівні органи у такому складі: голова – проф. д-р Аркадій Жуковський, перший заступник голови – проф. д-р Володимир Косик, другий заступник голови – проф. д-р Віктор Коптілов, секретар – мгр. Ірина Попович, скарбник – адвокат Стефан Дуніковський, о. д-р Августин Баб'як, проф. д-р Микола Шафовал, д-р Володимир Попович, мгр. Володимир Бойчук. Контрольна комісія: голова – інж. Володимир Малинович; члени – мгр. Йосиф Лесів, адвокат Ніна Микитенко.

Пресове бюро НТШ

ВІДЛУННЯ ПЛАСТОВОГО ЛІТА

Через 70 років – знову у Левурді

Літнє таборування у місцях, тісно пов'язаних з історією Самбірської станиці Пласту, що на Львівщині, стає доброю традицією осередку. Минулого року це був Розлуч. У 1999 році минуло 55 років з часу, як у цьому мальовничому карпатському селі відбувся останній перед вимушеною еміграцією табір пластунів. Поряд з львів'янами його організаторами у тому далекому 1944-му були й члени самбірського ВСУМу

(Пласту). Цього ж року літній табір було вирішено провести в урочищі Левурда, що неподалік с. Стрільбиці Старосамбірського району. В околицях села у 1930 році самбірчани розпочали будівництво пластової оселі. Та задум не вдалося здійснити через заборону Пласту 26 вересня того ж таки року. Отож пластуни повернулися туди через 70 років.

До участі у таборі, який цього разу мав статус окружного, окрім

самбірчан, зголосилися пластуни з Рудок, Старого Самбора, а також Дрогобича, Трускавця, Стрия, Чайкович, Нового Яричева. Окрім інструктажів з картографії, першої допомоги, самозарадности, мандрівництва, табірництва тощо, заняття з акторства та психології, бесід на духовні теми, виховну програму було доповнено спортивними змаганнями і фестивалем „Пісенний зорепад”, організованим, як і в минулому році, самбірчанином Олексієм Микиткою та Іриною Кухар з Трускавця. А перемогу у цьому творчому змаганні здобула теж самбірчанка Наталія Цимбрило.

Доброму проведенню програми табору слід завдячувати двом десяткам виховників та інструкторів, які репрезентували пластові осередки Львівщини і, передовсім, таборовому бунчужному – станичному Самбірського Пласту Миколі Шийкові.

Відродно, що пластова організація викликає все більше зацікавлення органів державної влади різних рівнів. Скажімо, цьогорічний обласний пластовий табір так і не став би дійсністю, якщо б цій справі активно не сприяв начальник обласного управління в справах сім'ї та молоді Ярослав Кашуба.

Допоміг в організації табору і наш земляк, знаний меценат з Денверу (штат Кольорадо, США) Іван Стебельський. Чудово розуміючи важливість справи виховання нині молоді на засадах вірності Богові та Україні, він допомагає власними коштами багатьом пластовим осередкам області.

Юрій Лесків,
комендант табору

Збір потерпілих від інфляції

21 жовтня в київському готелі „Турист” Народна партія вкладників та соціального захисту скликає Міжнародну конференцію „Повернути наші вклади”. Бажаючих взяти участь у ній просимо звертатися за адресою 02121, м. Київ, пр. Бажана, буд. 9, пом.98. Тел.: (044) 560-00-95.

Владислав Кривобоков, голова Народної партії вкладників та соціального захисту, Василь Цинко, голова Всеукраїнської спілки ошуканих вкладників та акціонерів України

Учасники табору „Левурда-2000”, околиці с. Стрільбиці (Львівщина).

Лемківська Ватра – 2000 в Ждині

Стефан Гованський

Триденне свято лемківської культури „XVIII Лемківська Ватра” відбулося 21-23 липня цього року в Ждині на Лемківщині і проходило під патронатом президентів Польщі – Александра Квасневського і України – Леоніда Кучми. Воно збіглося також з 10-літтям Об'єднання лемків у Польщі.

Вже в четвер ввечері, 20 липня, після закінчення засідання Світової Федерації лемківських українських об'єднань, на ватряному

полі можна було чути голоси молоді, котра від самого ранку прибувала до Ждині, щоб зайняти кращі місця для своїх наметів. В п'ятницю – традиційне ватряне „огниско” запалили староста Ватри Петро Чухта і голова Об'єднання лемків у Польщі Александер Маслей. Народна хорова капеля „Лемковина” зі Львова, під художнім керівництвом Володимира Льорчака розпочала концертну програму. Її продовжив народний аматорський ансамбль лемківської пісні „Яворина” з Чорткова і народна духовна оркестра зі Самбора,

Голова Об'єднання Лемків в Польщі Александер Маслей, міністер Польщі Марек Дукачевський і заступник голови Організації оборони Лемківщини в Америці Стефан Гованський покладають квіти до пам'ятника, встановленого на відзначення 50-ої річниці Акції „Вісла”.

Гості з діаспори разом зі священиками після Служби Божої.

народний ансамбль пісні і танцю „Лемківська студентка”, фолклорний ансамбль з Калуша „Терки”, хор студентів з університету А. Міцкевича в Познані – „Матійок” і дитячий ансамбль народного танцю – „Черемош” з Венгожева. По обіді – черговий концерт під назвою „Команиця”, чарують глядачів своїми талантами народна аматорська чоловіча хорова капеля „Сурма” з Івано-Франківська, фолклорний ансамбль „Смерека”, народний ансамбль „Лемківські джерела” та фолклорна група „Серенча” з Горлиць. Під вечір біля сцени відбувся конкурс „в різанні дров”,

(Закінчення на стор. 16)

Допомогли хворим Сальвадору

Коли в Українській євангельській церкві в Юніон, Н.Дж. з'явився заклик до участі в медичній допомозі бідним мешканцям південноамериканської країни Сальвадор, скрині для пожертв швидко заповнили вітаміни, ліки, медичне знаряддя. Організаторами акції стали медична сестра Міріам Деберні і столяр Габріель Дарчук, які виїхали до Сальвадору з групою американських лікарів. Впродовж двох тижнів у Сальвадорі діяли клінічні пункти, у яких дістали медичну допомогу сотні бідних людей, переважно дітей.

Тимчасова клініка у Сальвадорі.

Дівчата Юлія Прокопович (зліва) і Ракель Джін'єр закликають до пожертв

Міріам Деберні (праворуч) перед виїздом до Сальвадору з членами церкви Володимиром і Ніною Хінець.

Столяр Габріель Дарчук (перший справа) у Сальвадорі став помічником лікаря.

ЗВІДУСІЛЬ

Оновляють Український бульвар у Москві

Влада Москви вирішила провести реконструкцію Українського бульвару російської столиці. Незабаром невеличка площа на Українському бульварі стане місцем масового відпочинку. Його прикрашатимуть скульптури та фонтани. Архітектори з Московської організації "Міськміст" повідомили, що при вході на бульвар буде споруджено арку. За нею на гранітному постаменті встановлять погруддя Лесі Українки. На бульварі також з'явиться ставок, скульптурна композиція під назвою "Співдружність". Три жіночі статуї з бронзи, котрі немовби завірили у танку, символізуватимуть три слов'янські країни: Білорусь, Україну та Росію.

Тисячі жертв від залишених протипіхотних мін

Більш як 250 тисяч осіб загинуло за останні два роки на Півдні Африки, підірвавшись на протипіхотних мінах. Найбільше жертв припадає на Анголу й Демократичну Республіку Конго. Ці дані оприлюднено за підсумками триваючої в Луанді регіональної конференції "Підтримка потерпілим від мін". Учасники зустрічі відзначали, що шкоду, заподіяну мінами, можна порівняти з гуманітарною катастрофою.

Вірус пов'язаний з надмірною вагою

Дослідники при Вискансинському університеті у Медісоні ствердили, що миші і кури, заражені звичайним людським еденовірусом-36, набирають швидше вагу, як незаражені тварини. У своїх дослідках вони знайшли, що той самий вірус є значно поширенішим серед осіб надмірної ваги. Це дозволяє припускати, що сам вірус може також спричинювати надмірну вагу в людей.

Араби прагнуть консолідації

Генеральний секретар Ліги арабських держав Ісмаїл Абдель Магід назвав палестинсько-ізраїльські сутички "новою інтифадою", що має бути підтримана всіма арабами. "Ми повинні підтримати цю нову інтифаду, щоб вона принесла результати, як ми підтримали інтифаду 1987 року, що змусила ізраїльтян сісти за стіл переговорів", - заявив Абдель Магід.

В Угорщині зростає попит на український цемент

Згідно з даними Спільки цементної промисловості Угорщини, за 7 місяців цього року імпорту цементу в цю країну збільшився на 113 тисяч тонн і склав 436 тисяч тонн. При цьому, лівову частку цього імпорту складає український цемент. Згідно з угорською статистикою, за згаданий період український експорт цементу в Угорщину сягнув 235 тисяч тонн.

Захистимо церкву в Словаччині

Хочу висловити свій протест проти утискування нашої Церкви в Польщі (йдеться про справу священників) та ліквідації Української Церкви в Словаччій Республіці за декретом церковної влади Словач-

чини про обов'язкове запровадження Літургії словацькою мовою в 260 греко-католицьких парафіях Пряшівщини і Кошиць.

В цій справі повинні піднести голос проводя наших церков, всі на-

укові і політичні організації. На терені Словаччини є українська амбасада, яка теж повинна стати до оборони русинів-українців від денационалізації.

А. Кобаса, лемко,
Вільямсавн, Н. Дж.

Спогади – це документ часу...

(Закінчення зі стор. 10)

відавав молоді. Коли організувалась початкова школа, він звернувся до батька з тим, щоб організувати щось для старшої молоді. І вирішили створити автошколу. Звернулися до німецького уряду, щоб дістати програму для автошколи (правила їзди авто), бо екзамени їзди авто мали приймати німецькі інспектори. Механік Радіон організував майстерню, в якій студенти вивчали будову мотора, ремонт і т. д. Радіон взяв собі кілька помічників, які вчили студентів їздити авто. Я була в першій групі, яка здавала екзамени німецьким інспекторам. Копію свідоцтва про закінчення цієї автошколи надсилаю вам.

Ю. Курилко пише, що професор М. Рябокінь заснував гімназію і відкрилась початкова школа, директором якої був М. Данчук.

У кінці липня 1945 року зайшов до батька середнього віку чоловік (прізвище вже точно не пам'ятаю, здається, Яценко) і сказав, що він представляє американську УМСА. Асоціація хоче допомогти дітям у таборах, а тому потрібні списки цих дітей. Таких списків батько не мав. Я і пані Юрченко зайнялися цією справою, і в таборі було понад 200 дітей цього віку. Яценко, діставши ці списки дітей, сказав, що це буде велика початкова школа. Батько приготував приміщення для школи і вчителів, а німці забезпечили шкільним приладдям. Тетяна Іванівна (прізвище не пам'ятаю) стала завідувачою школи і укомплектувала школу вчителями. Я вчила першу класу і вчителювала в цій школі до кінця 1947-1948 навчального року, а в кінці липня 1948 року виїхала до Канади. Тетяна Іванівна була на праці кілька тижнів і відійшла, а директором став Микола Карпінч (вже покійний). Його молодший син д-р Володимир Карпінч живе у Філадельфії. Після М. Карпінча директором став М. Кушляк, який живе в Канаді, в провінції Манітоба. Я працювала 3 роки в Гановерській школі, і в цей час М. Данчук не був директором школи і вчителем.

Фото з дітей і вчителів цієї школи за 1948-1949 навчальний рік, яке подав Ю. Курилко до „Свободи”, не могло бути 1948-49 року навчального року.

Кількість дітей у школі була завжди майже та сама. Коли 4-та класа відходила, то приходила пер-

ша класа. У 1949 році влітку по закінченні 1948-49 навчального року з табору з табору коло 2000 осіб виїхало до Південної Америки і з ними М. Кушляк. Їхали родини з дітьми. Після цього кількість дітей дуже зменшилась у школі. 19 серпня 1945 року пізно вночі до табору прибула велика група людей, які походили переважно з Києва і Харкова. Була це інтелігенція – професори, вчителі, інженери і т. д. В цій групі був професор Хома Семенович Рябокінь з Харківського університету. У кінці серпня він зайшов до батька з тим, щоб відкрити гімназію для старших дітей. І пізньої осені (точної дати я не знаю) почала працювати гімназія, директором якої був проф. Х. С. Рябокінь.

Ю. Курилко пише, що таборяни демонстрували, виступаючи проти примусової депортації до СССР.

По-перше, на англійській зоні в Німеччині, а особливо в Гановері, примусової депортації не було. Отже, не було потреби демонструвати. Весною 1948 року Полікарпівська церква відзначала 15-ті роковини Великого голоду 1932-33 років в Україні. По відслуженні Панахиди по жертвах цього голоду, на яку прийшли люди з інших таборів у Гановері всі організовані колонами з відповідними транспарантами пройшли по місту і повернулися до табору. До табору приїжджали з концертами ансамблі з інших таборів і капеля бандуристів ім. Шевченка. З власними концертами виступали піаніст В. Кіпа і Євгенія Павловська, яка не була співачкою Київської опери, а була вона примадонна Харківської опери, де співав і О. Неділько.

Чому так добре знаю, як заснувався табір і різні організації в таборі? Мій батько, будучи комендантом табору, бюро свого не мав. Наша родина мала велику кімнату – це була наша кухня, їдальня, спальня, вітальня і батькове бюро. Я особисто допомагала батькові у заснуванні табору та була йому за перекладача з німецької мови, коли на це була потреба. Аж у 1946 році була створена таборова управа на чолі з комендантом і відкрито бюро таборової управи. До цього часу в таборі вже все було створено і організовано, а всі зібрання і наради відбувалися у нашій хаті.

Що спонукало мене написати до „Свободи”? Багато членів з табору ім. Лисенка ще живуть і не погоджуються з тим, що написав Ю. Курилко.

Сурей, Канада

Чорна книга...

(Закінчення зі стор. 5)

тільки найманими рібінниками. На початку 1919 року в Україні діяли селянські армії, які налічували тисячі людей на чолі з такими політичними і військовими провідниками, як Симон Петлюра, Нестор Махно, Григорів і Зелений. Повстанці мали досвід збройної боротьби з німецькими окупантами.

Перші великі бунти виникли в квітні 1919 року. Тільки цього місяця в Київській, Черніговській, Полтавській і Одеській губерніях

сталися 93 селянських заворушень. Селянське військо Григоріва, яке налічувало 20 тисяч людей, 50 гармат і 700 кулеметів, захопило в квітні і травні 1919 року багато міст, зокрема Черкаси, Херсон, Миколаїв, Одесу. У них була організована автономна влада під гаслом „Уся влада – радам українського народу!”. Партизани Зеленого – 20 тисяч осіб – захопили усю Київську губернію, крім більших міст. Сильний опір більшовикам, які вступали в Україну, чинили сотні менших „банд”, які налічували від кількадесят до кількох сотень вояків. Щоб ліквідувати

селянську партизанку, на початку травня 1920 року уряд призначив провідника ЧК Фелікса Держинського головнокомандувачем Південно-Західного фронту. За два місяці у Харкові Держинський організував 24 спеціальні підрозділи сил внутрішньої безпеки – елітні, озброєні літаками, з кіннотою. Вони мали завдання приборкати селянський рух за три місяці. Насправді каральні акції в Україні тривали від літа 1920 року до осені 1922-го і поглинули десятки тисяч жертв.

(Далі буде).

Пригадаймо...

(Закінчення зі стор. 5)

„приватизувати” на свою користь. Але які були соціальні чинники? Члени політичних партій, громадські діячі, представники якихось професій? Чи тільки матеріально забезпечені, себто „класово ворожі елементи”? Якщо брали чоловіка, на що могла розраховувати дружина, що чекало на дітей? Українців пропорційно виарештовували так само, як поляків чи жидів, більше чи менше? Чи могла зберегти людину професія лі-

каря, адже й окупант хворіє? Які відомі випадки арештів за прямий опір чи виявлену нелояльність? Які конкретні випадки репресій ні за що, наприклад, за родинні зв'язки? Які застосовувались методи психічного терору, тиску матеріального порядку?

Бажано б зібрати відповіді на ці питання якомога конкретніші, точніші – з датами й прізвищами. Було б найкраще, якби розповіді записувались на відео. Та оскільки час минає й усі ми смертні, думається, настав крайній час збирати бодай розповіді писані. Якщо їх збереться багато, їх варто було б

видати окремим збірником. Соціальної революції в СРСР треба вивчати конкретно-історично. Населення міст і сіл за ці десятиліття різко змінилось, і ці процеси необхідно задокументувати, а оскільки великі масиви документів ретельно винищено, треба записувати спогади, і робити це негайно.

Прошу пересилати свої розповіді на адресу: **Сергій Білокінь, вул. Паньківська 7, помеш. 49, Київ 01033, Україна.**

Д-р Сергій Білокінь

„Хрестити, а не христити”

Читаю „Свободу” вже довгі роки і прилучуюся до слова Василя Климчука („Свобода”, 24 березня), „що „Свобода” стає кращою під кожним оглядом”, але звертаю увагу читачів на вияснення одного усім відомого слова: треба, отже, „хрестити”, а не „христити”.

Я вважаю неправильним, що ми у цьому випадку орієнтуватися на словник Г. Голоскевича. Через непорозуміння твориться недогляд. Крім того, це відкрите потоптання тисячолітнього церковного правопису, зроблене без жодного порозуміння з Церквою. Про це написав статтю Митрополит Іларіон „Хрестити, а не христити” („Українські вісті”, 9 – 16 лютого 1986 р.).

Проф. д-р Юрій Шевельов каже, що Іван Огієнко (Митрополит Іларіон) разом із А. Кримським та іншими мовознавцями дали початок „Проекту централізування мови”, коли український уряд затверджував їхню працю „Найголовніші правила українського правопису”. Іван Огієнко (Митрополит Іларіон) залишив величезну наукову спадщину, яка ще чекає на своїх дослідників.

Для більшої інформації дивіться: Митрополит Іларіон (проф. д-р Іван Огієнко) „Етимологічно-семантичний словник української мови”, том IV, ст. 456, Вінніпег, 1995 р.; проф. І. Огієнко „Український стилістичний словник”, ст. 446; Винники, 1923 (Видання друге, Вінніпег, 1978 р.).

Протоієрей Богдан Демчук,
Канада

Про що дбати дипломату?

У „Свободі” (ч. 32) було надруковане інтерв'ю з послом України в Ізраїлі Д. Марковим, який сказав, що радіє появі ізраїльських товарів в Україні. Чи завданням українських дипломатів є сприяння продажу в Україні закордонних товарів? Я переконаний, що навпаки: українські дипломати повинні відкривати двері для українських товарів в зарубіжних країнах. От коли б в Єрусалимі продавали київське пиво „Оболонь” або холо-

дильники з Дніпропетровського!

А в ч. 33 є поради щодо участі в імміграційній лотереї. В цій справі дуже важливо правильно вивести адресу на конверті, тому що багато людей з України, які беруть участь в лотереї, народилися за межами України і повинні на конверті вказувати країну народження і країну проживання.

Аскольд Лисяк,
Норт Четгем, Н.Й.

Хвилюючий спогад про Бережани

Я дуже вдячна вам за таку добру газету. Це – вікно в українську історію. Саме витинаю світлинку з числа від 4 серпня про місто Бережани, вставляю в рамки і буде моєї дочці д-р Марті Косович і внучці Тані пам'ятка з міста, звідкіля я походжу і де почала ходити до гімназії, але була змушена виїхати в 1944 році, маючи 13 літ.

Щиро дякую за такі гарні знімки і історичну оповідь.

Віра Косович,
Сан-Франціско, Каліфорнія

Від редакції: Як дарунок для Віри Косович, її дочки і внучки вміщуємо ще одну світлинку Зінаїди Токарської з Бережан.

Міська ратуша.

У „Вестерн Юніон” – свято

Сім років діяльності в Східній і Центральній Європі відзначила компанія „Вестерн Юніон”. Вона розпочала цю роботу з нуля, а тепер має понад 4000 центрів. Майже не залишилося країн, в яких немає відділень компанії. Тільки в країнах СНД діє понад 2000 відді-

лень. Свято відбулося в Квінсі, Нью-Йорк, в симпатичному чеському ресторані „Злата Прага”. Світлана Черкай – представник Aval Bank з Києва, оголосила, що відділення „Вестерн Юніон” в Східній Європі займають перше місце з кількості грошових пере-

казів. Чемпіонка України з фігурного ковзання, Світлана прагне стати чемпіонкою і в бізнесі, її ім'я було назване серед кращих агентів Східної Європи, нагороджених на святі.

Головна риса компанії – виняткова надійність. Адже мова йде про діяльність в найскладніших умовах країн колишнього соціалістичного табору. Менеджер з маркетингу Олександр Гомелля нагадав журналістам: коли пролунав „чорний четвер” в серпні 1998 року, багато банків Москви припинили виконання своїх зобов'язань перед клієнтами, і тільки відділення „Вестерн Юніон” виплачували доляри безперервно впродовж доби.

Президент рекламногo агенства „InterAccess” Єва Вежінська розповіла, що тільки в нинішньому році компанія стала одним з головних спонзорів українського фестивалю в Чикаго і в передмісті Нью-Йорку. „Вестерн Юніон” постійно спонзорує українську школу в Йонкерсі, бере участь в проведенні математичних олімпіад для школярів Нью-Йорку. Постійні клієнти компанії користуються багатьма перевагами, в тому числі знижками на грошові перекази.

Нагадуємо телефони, за якими можна отримати необхідну інформацію: у США 1-800-799-6882, в Україні: (044) 296-2646, 228-4504.

Регіна Красик

„Свобода” постійно рекламує „Вестерн Юніон”, а ця компанія при кожній нагоді рекламує на своїх стендах „Свободу” та інші українські видання, котрі допомагають „Вестерн Юніон”. На цій площині знайшли спільну мову в. о. головного редактора „Свободи” Левко Хмельковський і Єва Вежінська з „Вестерн Юніон”.

ЗВІДУСІЛЬ

Б. Нетаньягу може кандидувати у своїй партії

Генеральний прокурор Ізраїлю Ельякім Рубінштайн вирішив не порушувати кримінальну справу проти колишнього прем'єра Бен-Яміна Нетаньягу. Поліція звинувачувала його у привласненні державних коштів, хабарництва, шахрайстві і відмові від співпраці зі слідством. Рішення генпрокурора означає, що Нетаньягу зможе взяти участь у внутрішньопартійних виборах опозиційної партії „Лікуд”, яку він раніше очолював. У разі перемоги на них Б. Нетаньягу висуне свою кандидатуру на майбутніх виборах прем'єр-міністра.

США допоможуть палестинським біженцям

Уряд США виділить 9 млн. доларів близькосхідному агентству ООН для допомоги палестинським втікачам і організації відповідних робіт. Про це повідомили в Аммані на міжнародній конференції з проблем палестинських емігрантів, в якій беруть участь представники, країн-донорів, а також держав, на території яких розташовані табори палестинців.

Нова телевізійна прем'єра має успіх

Згідно з Дослідами засобів інформації Нілсона, двогодинна телевізійна прем'єра, висвітлена на екранах мережі Ен-Бі-Сі в США під назвою „Західне крило” про ідеалістичного Президента, зіграна відомим актором Мартіном Шіном, притягнула увагу понад 25 мільйонів глядачів. Така кількість глядачів висунула згадану програму в ряди перших серед серійних програм телебачення в новому сезоні.

Акупунктура допомагає лікувати наркоманію

Згідно з дослідженнями науковців Єйльського університету акупунктура допомагає деяким наркоманам позбутися цієї згубної звички. Спеціалісти з вивчення наркоманства кажуть, що найважче піддається вилікуванню залежність від кокаїни. Досліди вищезгаданого університету вказують, що 53.8 відсотків осіб, яких поколено голками у чотирьох „зонах” акупунктури п'ять разів на тиждень, звільнилися від кокаїнової залежності в кінці восьми тижнів – часу тривання дослідів.

Гайдер вірний собі

Колишній глава австрійської ультраправої Партії свободи Йорг Гайдер відвідав святкування на горі Ульріхсберг, де за традицією, першої неділі жовтня збираються колишні військовослужбовці вермахту та СС. Незважаючи на те, що громадськість Австрії негативно розцінює ці зборища, Гайдер заявив, що вони необхідні для того, щоб „віддати належне людям, що створювали мирну Європу, в якій ми сьогодні живемо. Це немолоді люди, які потерпіли від війни”.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

„Веснівка” – на першій хоровій олімпіаді в Австрії

Хор „Веснівка” (дир. Квітка Зорич-Кондрацька) в Австрії.

У липні ц. р. у місті Лінці, Австрія, відбулась перша світова хорова Олімпіада за участі 350 хорів із 60 країн світу. В Олімпіаді брали участь хори з Тернополя, Івано-Франківська, Києва.

Для хористок канадської „Веснівки” це була особлива подія. Як лавреат міжнародного хорового свята 1993 року у Валії, „Веснівка” не мала труднощів щодо участі у Світовій олімпіаді в Австрії. „Веснівка” виступила у категорії народної пісні. Жюрі признало хорові срібну медаль. Для хористок це була велика радість. Крім виступу на Олімпіаді, нас запросили з концертом народних пісень до міської ратуші Лінцу.

Ми виступали в Празі (Чехія) з концертом релігійних творів у православній церкві Св. Кирила і Методія, а також співали Св. Літургію в католицькій церкві св. Климента. Зворушливим для нас було вітання професора музики Карлового університету, відомого музиколога д-ра Ольги Дуткової. Багато уваги приділили нам проф. д-р Тетяна Беднаржова, під опікою якої ми оглядали чарівну Прагу.

Соня Соломон

„Еміграційний похід” завершився в Києві

Як уже „Свобода” повідомляла, в Києві появилось дві книжки письменника Степана Женецького, члена української громади США: збірка гуморесок „Еміграція в похід” (під псевдонімом – Степан Вусатий) і збірка оповідань про українських лемків і Лемківщину. Презентація, а по-українськи – „хрещення” цих книжок відбулося 21 червня цього року в Києві, в будинку Спілки письменників України. Крайова критика дуже прихильно оцінила обидві книжки Степана Женецького-Вусатого. Пропонуємо нашим читачам одну з рецензій на збірку „Еміграція в похід”, яка була надрукована в київському часописі „Український форум”.

Насамперед підкреслюю, що вперше взявши до рук збірку гумористичних оповідань Степана Женецького „Еміграція в похід”, я морально підготував себе до того, що жарти будуть для мене малозрозумілі або незрозумілі взагалі. Думалося, що заокеанський український гумор більш подібний до гумору англо-американського, ніж до батьківсько-українського. Однак усі побоювання щодо неспроможності еміграційного гумориста розвіялися, як лихі чари. Гострий, але водночас ширший і незлий, рідний український гумор змусив мене одразу ж на декілька годин відкласти всі суєтні життєві справи і з головою зануритись у комічні будні нашої ні з чим не зрівняної діаспори.

Складна, багато в чому суперечлива дійсність життя у невідомому досі Західному світі змусила більшість новоприбулих українців у надшвидкому темпі пройти процеси, пов'язані з адаптацією до нових соціальних умов. У гуморесках Степана Женецького майстерно відтворена динаміка цих соціально-побутових процесів, політичних і психологічних змін. Звідси – й один з улюблених засобів контрастного поєднання в окремому літературному образі старих звичок і способів поведінки з новими, набутими на американському континенті рисами характеру. Але найцікавішими, найгострішими та найдотепнішими, безумовно, є гуморески, у яких відображені суспільно-політичні процеси, що супроводжували побут української громади в Америці.

Читаючи їх, ми ніяк не можемо позбавитися думки, що вдало описані комічні ситуації не є для нас чимось чужим і далеким. В образах еміграційних провідників ми бачимо наших сучасних політиків (т. зв. правого спектру), які, не маючи жодного реального впливу на ситуацію в державі, лише безперервно сваряться між собою. Фінал таких

міжпартійних чвар і розбрату дотепно і влучно зобразив С. Женецький у гуморесці „Казка для політиків”, вклавши до вуст „гаспадіна Тимофея Кнутова” наступні слова: „Українці очень харошій народ. Тільки вони не звикли до своєї держави. Вони люблять мати над собою опікуна. Русській народ довгі роки був для них добрим опікуном, жив разом з ними в одній державі і ніколи не мав з ними ніякої ссори. Прилучіть їх знову до Росії, а тоді ви, і світ, і історія знову матиме спокій з українцями на довгі віки”.

Та поряд з вітчизняними політиками в образах героїв із творів Вусатого ми впізнаємо й себе. Адже наші зібрання, суперечки, мітинги мало чим відрізняються від описаних у гуморесках. Ось лише одна маленька цитата, яка влучно характеризує майже всі без винятку українські збори: „Прийшла неділя. Я перший прибіг на сходи. Іван другий. Дві години пізніше прийшов голова і ще кілька членів гуртка. Вкінці прийшов національний друг Грицько, що мав тої неділі доповідь на тему „Українська точність”.

Деякі аналогії з теперішньою ситуацією в Україні знаходимо у фейлетоні „Репатріація”, герої якого створюють „Підпільний Український комітет по боротьбі з репатріацією на Україну”. На жаль, у сьогоднішній Україні діє добрий десяток партій та груп, які, називаючи себе „українськими”, відверто виступають за ліквідацію української державності.

З читання виникає лише один логічний висновок: український народ у метрополії й на поселеннях – єдиний у своїй ментальності та психології, у своїх чеснотах і своїх вадах. Його не можуть розділити жодні кордони та океани, глибин його вдачі не досягнуть ніякі чужоземні впливи.

Іван Патриляк

Ватра – 2000...

(Закінчення зі стор. 13)

де перемогли двоє професорів зі Львова, а також конкурс з „різанки”, де жінки мали нагоду вибороти звання „найліпшої газдині”.

Увечері відбувалася забава з участю вокально-інструментальної групи „Оскар з Горлиць” і групи „Блік Стрім”, молодші і старші забавлялись до пізньої години. В суботу відбулося офіційне відкриття „Лемківської Ватри”.

Голова Об'єднання Лемків в Польщі Александер Маслей у своїй промові ствердив, що протягом останніх десяти років українці в Польщі можуть свobodно говорити про свої справи, і висловив надію, що права всіх народних меншин будуть порівному шановані і переможе атмосфера партнерської співпраці між Польщею і Україною, а Лемківщина стане посередником-мостом.

Міністер канцелярії, президент Польщі Марек Дукачевський прочитав листа від президента А. Кваснєвського. Дуже тепло учасники „Ватри” привітали посла України в Польщі Дмитра Павличка, який прочитав листа від Президента України Леоніда Кучми, і від себе заявив, що лемки не тільки забавляються, співають, танцюють, а також говорять про важливі справи, пов'язані з їхнім життям, закликав до підтримки „стратегічного партнерства” між Польщею й Україною.

З привітаннями також виступили: Генеральний консул України в Кракові Зеновій Куравський, віцевоєвода Малопольський Тадеуш Парчанський, господар терену, вїйт Устя Горлицького Юзеф Радзік. Від діаспори привіт склали Марія Дупляк – заступник голови Світової федерації лемківських українських об'єднань і заступник голови Організації оборони Лемківщини в Америці. Лемківські організації репрезентували представники: від Союзу русинів-українців Словаччини – голова Іван Лаба і заступник голови Мілан Боб'як, від товариства „Лемківщина” в Україні – Орест Венгринович (голова Тернопільського товариства „Лем-

ківщина”), Степан Криницький – (голова Івано-Франківського), Іван Щерба (Львівського) – секретар СФУЛО, Микола Горбаль (Київського) – депутат Верховної Ради України, від Союзу русинів Хорватії – Славко Бурда (голова) і Борислав Грالیук – посол хорватського парламенту, від Організації Оборони лемківщини в Америці – Стефан Гованський і Іван Філь – член президії СФУЛО.

В неділю свято лемківської культури розпочалось Службами Божими в православному та греко-католицькому обряді. В церкві в Ждині відправляв православний архієпископ Адам з Сянока та інші священники. На Ватральному полі – греко-католицький митрат о. Степан Дзюбина, при участі митрата о. Дуди з Монастириськ, митрата о. Піпки з Криниці та о. Василя з Висової.

Згодом на сцені амфітеатру знов розпочалась концертна частина, де виступали мішаний хор „Карпати” з Кошиць, хор „Роксолана” з Рогатина, ансамбль пісні і танцю „Ославяне” з Мокрого, „Лемковина” зі Львова і „Кичера” з Лігниць.

І ось приходить час гасити ватрянний вогонь. Під час заключної промови господар Ватри Петро Чухта передає вогонь Стефану Гованському з Америки, на землі чийого діда в Ждині відбувається ця щорічна Ватра, аби він перевіз його на Лемківську Ватру в Канаді. Стефан Гованський передав „вогонь” голові ООЛ, Зенону Гальковичу, котрий і перевіз його на Ватру в Канаді.

Триденна Лемківська Ватра в Ждині була дуже успішною. Учасники, котрих прибуло близько 10.000, мали нагоду зустрітись зі своїми знайомими і друзями, котрі прибули до Ждині не лише з Польщі, України і Словаччини, але і з Хорватії, Угорщини, Німеччини, Канади і США. На Лемківській Ватрі в Ждині було що робити всім. Старші мали нагоду поділитись думками про долю. Молодші забавлялись, співали лемківських і українських пісень, змагались в спортивних іграх.

Слід щиро подякувати організаторам „Ватри”, котра щороку стає все кращою і кращою.

СПОРТ

Дворазова олімпійська чемпіонка з плавання Яна Клочкова вручає Президенту України Леонідові Кучмі пам'ятну медаль XXVII Олімпійських літніх ігор. Поруч з Президентом – Іван Плющ і Віктор Ющенко.

Нагороди переможцям Олімпіади-2000

В Українському будинку Києва відбулось відзначення українських спортсменів Олімпійської збірної команди України за досягнення ва-

гомих спортивних результатів на Олімпіаді у Сіднеї.

Орденем княгині Ольги I ступеня нагороджена дворазова олім-

пійська чемпіонка з плавання Яна Клочкова (поруч із Президентом Л. Кучмою). Ордена "За заслуги" I ступеня вдостосний олімпійський чемпіон зі стендової стрільби Микола Мільчев.

Президент України Леонід Кучма (у центрі), голова Верховної Ради Іван Плющ, прем'єр-міністр Віктор Ющенко з олімпійцями. Фото Дмитра Гавриша (УНІАН)

ФУТБОЛ

Успіх команди „Крилаті” Йонкерс

„1 жовтня ц. р., чоловіча футбольна команда спортивного клубу „Крилаті” при Осередку СУМ в Йонкерсі, Н.Й., розпочала новий сезон в чемпіонаті першої дивізії Східної окружної футбольної ліги штату Нью-Йорк. Це була зустріч двох сильних команд ліги з минулого сезону. Команда „Сантос” закінчила сезон на другому місці, а команда „Крилаті” – на третьому.

Змагання пройшло на високому технічному рівні. Команда „Крилаті” розпочала гру, утримуючи контроль над м'ячем, і швидкими атаками не раз створювала грізні ситуації біля воріт противника, та все ж останні відкрили рахунок. На 36-й хвилині нападаючий „Сантос” швидким проривом по лівому флангу виходить вперед і сильним ударом застас зненацька воротаря – 1:0.

В другій половині гри противники намагались утримати перевагу, та наші футболісти блискавичними атаками натискали на ворота противника. На 9-й хвилині Сергій Райко сильним ударом заганає м'яч у сітку воріт противника, зрівнюючи рахунок. На 30-й хвилині, під час сутички під воротами

„Сантосу”, Сергій Райко знову сильним ударом забиває другий гол – 2:1.

Це змагання закріплює успіх футбольної команди „Крилатих”, котра в змаганнях за кубок цієї ліги здобула перше місце, а в зимовому турнірі в Рокланд Коледжі – друге. Більшість гравців виступала також в „Індоор лізі” в Челсі Пер, Нью-Йорк, де збірна команда здобула перше місце. Футбольна команда Йонкерсу брала участь в Українській діаспорній олімпіаді у Філадельфії, де перемогла всі діаспорні команди і стала чемпіоном. Також під час здвигу на оселі СУМ в Елленвіллі „Крилаті” змагались з командою „Левів” зі Спрінг Валлей, Нью-Йорк, котру перемогли з рахунком 6:1.

Вже другий рік провідником команди є Марко Гованський, котрому допомагають Стефан Гованський і Теодор Гошко. Тренер – Сергій Райко. Раді вітатимемо усіх зацікавлених у футболі, котрих просимо зголоситись до Марка Гованського на телефон (201)864-5751.

Стефан Гованський

Перша перемога футболістів України

Гравець національної збірної України Андрій Шевченко (ліворуч) у боротьбі за м'яч зі гравцем збірної Вірменії Арутюном Варданяном.

Фото Івана Тимченка (УНІАН).

В другому колі відбіркового змагання Чемпіонату світу з футболу 2002 року збірна України нарешті здобула першу перемогу над командою Вірменії з рахунком 3:2. До 44-ої хвилини, "завдяки" двом ударам Петросяна, українці програвали 0:2, однак до свистка на перерву Шевченко встиг забити гол зі штрафного.

В перші 15 хвилин другої поло-

вини спочатку Гусин відновив рівновагу в рахунку, а потім Шевченко поставив переможну крапку в матчі – 3:2.

У день передання „Свободи” до друку Україна грає з Норвегією. Першість в цій групі утримує Польща, яка перемогла Україну і Білорусь з однаковим рахунком – 3:1. Україна перебуває в цій групі на другому місці.

УСВТ „Чорноморська Січ” – „Гондурас”, СК – 1:0

Розпочалися ігри футбольного чемпіонату вищої „Еліт”-дивізії „Гарден Стейт Сакер Ліги” Нью-Джерсі сезону 2000-2001 років. „Ч. Січ” розпочала сезон в неділю, 1 жовтня ц. р., „Січовики” зустріли сильну латиноамериканську дружину „Гондурас” і перемогли з вислідом – 1:0. Після перерви футболісти „Ч. Січі” мали ігрову перевагу, завдяки якій на 76-й хвилині Ермоленко з подачі Бабушкіна-Шмуляренка здобув ведення – 1:0. На 80-й хвилині Бабушкін мав зручну позицію до здобуття чергового голя, однак його грубо зупинив перед воротами оборонець „Гондурасу”, і суддя призначив карний стріл. Його виконав потерпілий Бабушкін, але воротар вибив м'яч майже з кута власних воріт.

В складі команди УСВТ „Ч. Січ” вперше виступили новоприбулі з України Андрій Шмуляренко з Донецького, який грав в юнацькій команді „Шахтара”, Михайло Мишераков, Олександр Бабушкін зі Львова, Ігор Чешко з Сум і Ігор Дробняк. З минулорічного складу грають: М. Гойчка, Г. Сергіїв, Я. Твардовський, Є. Міладінов (теж новоприбулий), Р. Дябалль, Й. Рапаський, М. Бучко, В. Єровинкин, Є. Гулевич, Н. Кочан, Р. Пунда. Провідник – Я. Твардовський, тренер – Д. Соколяк.

Чергові змагання у себе вдома на площі Керсі в Юніоні „Ч. Січ” має в неділю, 22 жовтня ц. р., з польським клубом „Фальконс” і 19 листопада ц. р. зі словацьким клубом „Татри”, Словачія. Всі інші змагання у жовтні і листопаді – на виїздах.

УСО „Тризуб” –

„Джермен-Гангеріанс” СК – 0:2

УСО „Тризуб” –

„Ерцгебірге” СК – 1:2

УСО „Тризуб” –

„Монтко Аззурі” СК – 3:1

В перших двох змаганнях чемпіонату Майджор-дивізії, що відбулися 10 і 17 вересня ц. р., футболісти „Тризуба”, Філадельфії зазнали поразок (з клубом „Джермен-Гангеріанс” – 0:2 і з німецьким клубом „Ерцгебірге” – 1:3).

В чергових змаганнях, що пройшли в неділю, 24 вересня ц. р., наші футболісти перемогли італійський клуб „Монтко Аззурі” вислідом – 3:1. В цій зустрічі футболісти „Тризуба” мали легку ігрову перевагу, яку вдало використали снайпери нападу, які здобули три голи (Томасо – 2 і Монтга – 1). Поточний футбольний сезон буде для команди „Тризуба” експериментальним. Йдеться про зміни в її складі, з якого вибуло 5 футболістів і на їх місце треба буде вводити „новобранців”. Остання перемога надихнула провід ланки надіями, що вимушені зміни в складі пройдуть менш болісно.

УСК Нью-Йорк –

„Барстон Роверс” СК – 2:4

УСК Нью-Йорк –

Японський СК, Н.Й. – 1:3

Двома змаганнями чемпіонату II дивізії „Космополітальної Сакер Ліги” в Нью-Йорку 17 і 24 вересня ц. р., дружина УСКу розпочала новий футбольний сезон.

В першій зустрічі з „Барстон Роверс” суперники створили ряд критичних моментів біля воріт, але більш наполегливі супротивники використали їх краще, завдяки чому перемогли. Голи для УСКу здобули Дуракович і Цікун.

В другій зустрічі з японським футбольним клубом з Нью-Йорку нашої команді довелося грати без першого воротаря, який через контузію не зміг взяти участі в змаганнях. Запасний воротар зробив кілька помилок, якими скористалися японські футболісти. Єдиного голя для УСКу здобув Дуракович.

О. Твардовський

Пожертви на розвиток спорту в Україні просимо надсилати до УСЦАК на адресу: 680 Sandford Avenue, Newark, NJ 07106.

В КІНЦІ ГАЗЕТИ

Бойовий гопак – зброя вояка

Одним з тих, хто в молодіжному русі України відроджує мистецтво бойового гопака, став Валентин Калина – начальник ревізійної комісії Центральної школи бойового гопака. Цікавий життєвий шлях цієї людини. Валентин народився 1959 року на Тернопільщині, але змалку зростав на Черкащині, в козацькому краї, з якого походять його батьки. У Полтаві закінчив військово-училище, де пройшов курс спеціального навчання і став командиром розвідувально-диверсійної групи особливого призначення. Воював у складі гірничо-десантного батальйону в Афганістані, був у спеціальному загоні „Каскад” на кордоні з Таджикистаном, як інструктор польової армії Сирії прикривав Дамаск, на Сейшельських островах охороняв надтаємну базу ССРСР, а потім – ракетну базу в Німеччині.

Побачене і пережите мало великий вплив на світогляд українця, переконало його у несправедливості політики ССРСР у взаєминах з іншими країнами і з власними народами. І коли Валентина з підрозділом спеціального призначення вирушили на Кавказ для участі у вірмено-азербайджанському конфлікті, він і його підлеглі відмовилися стріляти. Капітан Калина подав рапорт про звільнення з війська. Це викликало скандал: таких фахівців зі служби не звільняють. Але Валентин добився переведення в Україну, де нарешті пішов з війська.

Ще з 1989 року він пітримував зв'язки з Українською Гельсінкською групою, в Німеччині згуртував довкола себе 16 офіцерів-

Начальник ревізійної комісії Центральної школи бойового гопака
Валентин Калина

українців. Вони були готові зі зброєю в руках боротися за незалежність України. Повернувшись в Україну, Валентин Калина в Кривому Розі почав видавати чи не першу в Збройних Силах українську газету „За вільну Україну”. Тоді ж він записався до Конгресу українських націоналістів, створював молодіжний вишкіл „Тризуб”, був делегатом другого з'їзду Спілки офіцерів України.

Кілька років тому під впливом пристрасного пропагандиста бойового гопака Володимира Пилата колишній вояк захопився цим бойовим мистецтвом. Володимир Пилат – верховний учитель бойового гопака, осавул „Прикарпатської січі” Українського козацтва, полковник Війська козацького, автор книги „Бойовий гопак”. Поширення бойового гопака серед молоді підтримали почесний гетьман Українського козацтва генерал Володимир Мулява, президент Всеукраїнської федерації бойових мистецтв Анатолій Попович, народні депутати України Ігор Пилипчук, Юрій Криворучко, Дмитро Кривавич, ряд інших відомих людей.

Якщо доведеться боротися за Україну, одними з перших візьмуть на себе цей почесний обов'язок вихованці Володимира Пилата і Валентина Калини.

Олександр Вівчарик,
кор. „Свободи”

БУДЬТЕ ЗДОРОВІ

Як зберегти молодість ваших очей

Є думка, що з віком зір різко погіршується. Але огляньмося довкруги, як багато дітей носять окуляри і, навпаки, інколи зустрінеш літню людину, яка здалека бачить номер автобуса, без окулярів читає дрібний газетний шрифт. Отже, справа зовсім не у віці? Доведено, що добрий зір залежить від кількості вітаміну А, яку отримує наш організм. Морква, помідори, зеленина, пивні дріжджі, насіння соняшника – це продукти, які необхідно їсти. Тонус очного м'яза різко падає, якщо в їжі є мало вітаміну С. Джерело цієї вітаміни є в капусті, цибулі, яблуках, ягодах. Багато з нас напевно завважили, що іноді на білку ока з'являються червоні кров'яні жилки – розширені судини і сліди невеликих крововиливів. Причина цього – недостача вітаміну В-2, яка допомагає клітинам поглинати кисень. В такому випадку включіть у раціон зелену городину, овочі, пивні дріжджі, нешліфований рис.

Ще один важливий для зору елемент – це калій. У великій кількості він є в яблучному соку та меді. Заправляйте салати яблучним соком, додаючи до нього трохи цукру. День

можна починати з пиття склянки води, в якій має бути розчинена одна чайна ложечка яблучного соку, а закінчувати день можна горнятком молока з невеликою кількістю меду.

Якщо йдеться про тренування очних м'язів, то існує перевірний спосіб виправлення і збереження доброго зору – температурно-водяна стимуляція. Ось рецепт, який рекомендує відомий американський натуропат Пол Брег: взяти два великі шматки тканини, один з яких опустити в гарячу воду (вона повинна бути такої температури, щоб руки ледве могли її витерпіти), другий – в льодяну. Витягнути тканину з гарячої води і прикласти на 2 хвилини до очей. Те саме зробити з тканиною, змоченою у воді з льодом. Час холодного компресу – 1 хвилина.

Для очей м'язів корисне і тренування. Закрийте так міцно очі, як тільки можете, потім широко відкрийте. Зробіть так 10 разів. Розслабтесь. Потім проведіть ще 5 серій таких вправ. Це тренування виконуйте регулярно і ви швидко відчуєте його результат.

Д-р Юліян Мовчан

Жовтень – місяць Покрови

Після погожих вересневих днів настав золотий жовтень. Дні стають коротшими, стомлене сонце просипається пізно, не просто йому розігнати ранкові тумани, що сунуть з далекої півночі. Перші провісники холодів – заморозки – розкошують, поки сонце зійде. Встане сонце – і засяє земля коштовними самоцвітами, які, тікаючи, розгубили заморозки з переляку, вкривається все навкруги холодними сльозинками. То плаче земля за минулим літом, за життєдайним теплом, а сонце, хоч і висушить сльози, та вже не пригріє, як літом.

Гайовики та лісовики прикрашають дерева золотом і багрянцем. Не жаліють дерева для листя соняшного тепла, яке збирали ціле літо. Спадають багрянці з груш і кленів, гублять бурштинові прикраси тендітні берізки, плачуть золотистою живицею сосни і ялинки, тільки дуби міцно тримають своє побуріле листя.

Летить біле павутиння, білі тонесенькі ниточки... Бабині літо прийшло. Нагадає нам про ті часи, коли Погода панувала над стихіями. Прийшли сильніші за неї і захотіли володарювати самі, та Погода не згоджувалась. Її недруги сідали ткати намітку, щоб на Покрову накинати на голову бідній Погоді, спеленати її волю. Покрова – час весіль. Намітка, якою покривали голову дівчини, мала таку магічну силу, що ніхто не міг перешкодити шлюбіві.

З Покровою пов'язані народні перекази. Через увесь небосхил сріблястою дорогою простелився Чумацький Шлях, який був дороговказом чумакам, що везли сіль в Україну. Трохи обіч шляху стоїть Чумацький віз. Як стати обличчям на північ, то прямо над головою буде невеличка зірка Кілок. Наші пращури помітили, що навколо цієї зірки обертаються всі інші, а вона ніби стоїть на місці. До Кілка прип'ятий ланцюгом Пес Сашко. Стережуть того пса три зірки: Ранішня, Вечірня і Світова

Осінній сум.

(все одна і та ж планета Венера).

Сашка до Кілка прип'яв колись Велес. Кажуть, що коли Велес пас своїх золоторогих турів, Сашко був добрим помічником йому. Та напав сказ на Сашку і той порвав усіх золоторогих турів. Тільки одного тура встиг Велес урятувати та й закинув його на небо, там же й Сашка прип'яв, а згодом і сам на небі опинився, тільки люди стали називати його Волосожаром. Ото й вигонить він кожної ночі свої вівці-зірки на небо.

Коли тепла погода стоїть до кінця жовтня, то кажуть, що на майбутній рік був добрий урожай жита, пшениці та всякої пашниці. Спостереження над природою дозволяли нашим предкам виявляти певні залежності між метеорологічними явищами і працею в полі. Якщо на Покрову вітер зі сходу – зима буде холодна, якщо з півночі – холодна із хуртовинами, якщо з півдня – тепла. Якщо журавлі відлітають у вирій ще до Покрови – чекай на ранню і холодну зиму.

Наталія Кібець,
Міннеаполіс, Міннесота
Світлина Лева Коленського

Скінчилося літо...

“Музичний” сир

Сир з пісенною назвою “Сааре-мааський вальс” має з'явитися найближчим часом на естонських прилавках. Розташований в естонському місті Пайд завод розпочав переговори з автором слів пісні, поетесою Деборою Вааранді і донькою дуже популярного композитора-пісняря Раймонда Валгре

щодо права на використання заголовку “Сааре-мааський вальс” та його мелодії.

“Сааре-мааський вальс”, який прозвучав вперше близько півстоліття тому, зобов'язаний своїм безсмертям не лише авторам, але й головному його виконавцеві – відомому естонському оперному та естрадному співакові Георгу Отсу.

United States Postal Service

Statement of Ownership, Management, and Circulation

1. Publication Title
СВОБОДА

2. Publication Number
530420

3. Filing Date
10-04-00

4. Issue Frequency
WEEKLY

5. Number of Issues Published Annually
52

6. Annual Subscription Price
\$50.00-NON MEMBERS
\$40.00-MEMBERS

7. Complete Mailing Address of Known Office of Publication (Not printer) (Street, city, county, state, and ZIP+4)
СВОБОДА
PO BOX 280 2200 ROUTE 10 PARSIPPANY NJ 07054

Contact Person
WALTER HONCHARYK
Telephone
973-292-9800

8. Complete Mailing Address of Headquarters or General Business Office of Publisher (Not printer)
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
PO BOX 280 2200 ROUTE 10 PARSIPPANY NJ 07054

9. Full Names and Complete Mailing Addresses of Publisher, Editor, and Managing Editor (Do not leave blank)

Publisher (Name and complete mailing address)
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
PO BOX 280 2200 ROUTE 10 PARSIPPANY NJ 07054

Editor (Name and complete mailing address)
LEV KHMELKOVSKY - ACTING EDITOR- СВОБОДА
PO BOX 280 2200 ROUTE 10 PARSIPPANY NJ 07054

Managing Editor (Name and complete mailing address)
SAME AS ACTING EDITOR

10. Owners (Do not leave blank. If the publication is owned by a corporation, give the name and address of the corporation immediately followed by the names and addresses of all stockholders owning or holding 1 percent or more of the total amount of stock. If not owned by a corporation, give the names and addresses of the individual owners. If owned by a partnership or other unincorporated firm, give its name and address as well as those of each individual owner. If the publication is published by a nonprofit organization, give its name and address.)

Full Name
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

Complete Mailing Address
PO BOX 280 2200 ROUTE 10 PARSIPPANY, NJ 07054

11. Known Bondholders, Mortgagees, and Other Security Holders Owning or Holding 1 Percent or More of Total Amount of Bonds, Mortgages, or Other Securities. If none, check box ☒ None

Full Name

Complete Mailing Address

12. Tax Status (For completion by nonprofit organizations authorized to mail at nonprofit rates) (Check one)
The purpose, function, and nonprofit status of this organization and the exempt status for federal income tax purposes
☒ Has Not Changed During Preceding 12 Months
☐ Has Changed During Preceding 12 Months (Publisher must submit explanation of change with this statement)

PS Form 3526, October 1999 (See instructions on Reverse)

13. Publication Title
СВОБОДА

14. Issue Date for Circulation Data Below
10-06-00

15. Extent and Nature of Circulation

a. Total Number of Copies (Net press run)

8,000

8,000

b. Paid and/or Requested Circulation

(1) Paid/Requested Outside-County Mail Subscriptions Stated on Form 3541 (Include advertiser's proof and exchange copies)

7,307

7,307

(2) Paid In-County Subscriptions Stated on Form 3541 (Include advertiser's proof and exchange copies)

0

0

(3) Sales Through Dealers and Carriers, Street Vendors, Counter Sales, and Other Non-USPS Paid Distribution

157

157

(4) Other Classes Mailed Through the USPS

57

57

c. Total Paid and/or Requested Circulation (Sum of 15b. (1), (2), (3) and (4))

7,521

7,521

d. Free Distribution by Mail (Samples, complimentary, and other free)

(1) Outside-County as Stated on Form 3541

(2) In-County as Stated on Form 3541

(3) Other Classes Mailed Through the USPS

149

149

e. Free Distribution Outside the Mail (Carriers or other means)

4

4

f. Total Free Distribution (Sum of 15d. and 15e.)

153

153

g. Total Distribution (Sum of 15c. and 15f.)

7,674

7,674

h. Copies not Distributed

326

326

i. Total (Sum of 15g. and h.)

8,000

8,000

j. Percent Paid and/or Requested Circulation (15c. divided by 15g. times 100)

98.06

98.06

16. Publication of Statement of Ownership
☒ Publication required. Will be printed in the 10-13-00 issue of this publication. ☐ Publication not required

17. Signature and Title of Editor, Publisher, Business Manager, or Owner

Walter Honcharyk

ADMINISTRATOR10/04/00

I certify that all information furnished on this form is true and complete. I understand that anyone who furnishes false or misleading information on this form or who omits material or information requested on the form may be subject to criminal sanctions (including fines and imprisonment) and/or civil sanctions (including civil penalties)

Instructions to Publishers

1. Complete and file one copy of this form with your postmaster annually on or before October 1. Keep a copy of the completed form for your records.

2. In cases where the stockholder or security holder is a trustee, include in items 10 and 11 the name of the person or corporation to whom the trustee is acting. Also include the names and addresses of individuals who are stockholders who own or hold 1 percent or more of the total amount of bonds, mortgages, or other securities of the publishing corporation. In item 11, if none, check the box. Use blank sheets if more space is required.

3. Be sure to furnish all circulation information called for in item 15. Free circulation must be shown in items 15d, e, and f.

4. Item 15h. Copies not Distributed must include (1) newsstand copies originally stated on Form 3541 and returned to the publisher; (2) estimated returns from news agents; and (3) copies for office use, leftovers, spoiled, and all other copies not distributed.

5. If the publication had Periodicals authorization as a general or requester publication, this Statement of Ownership, Management, and Circulation must be published; it must be printed in any issue in October or, if the publication is not published during October, the first issue printed after October.

6. In item 16, indicate the date of the issue in which this Statement of Ownership will be published.

7. Item 17 must be signed.

Failure to file or publish a statement of ownership may lead to suspension of Periodicals authorization.

PS Form 3526, October 1999 (Reverse)

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ! ХОЧЕТЕ МАТИ СПОКІЙНУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕНУ СТАРІСТЬ — ВСТУПІТЬ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

20TH ANNIVERSARY OF CHAIR
OF UKRAINIAN STUDIES
10TH ANNIVERSARY OF THE CANADA-
UKRAINE PARLIAMENTARY PROGRAM

PROGRAM

Friday, October 27, 2000,
in Sheraton Hall, Wycliffe College
University of Toronto, 5 Hoskin Avenue, Toronto

6:00 p.m. Presentation of Chair Associates Publications
7:30 p.m. Bill Harnum (University of Toronto Press)
Reception

SYMPOSIUM

Symposium Topic for all Sessions: "As a Deputy Prime Minister in the Cabinet of Ministers in the Government of Ukraine I would implement the following policies to improve the standard of living and unite the country."

7:30 p.m. Introductory Remarks – Ihor Bardyn, CUPP Director
10:00 p.m. Symposium Overview – Alexander Pivovarsky, CUPP '94, University of Kyiv/John F. Kennedy School of Government, Harvard University.

Session One Participants: Chair – Taras Malyshevs'ky ('93), Ukrainian Embassy in Canada/ University of Dnipropetrovsk/ City of Dnipropetrovsk Councillor; Olha Makara ('94), University of Kyiv/Sorbonne University; Natalya Astapova ('96), University of Zaporizhia/ Vanderbilt University; Mykhailo Shapiror ('96), University of Chernivtsi/University of Amsterdam.

Saturday, October 28, 2000,
in Sheraton Hall, Wycliffe College
University of Toronto, 5 Hoskin Avenue, Toronto

9:30 a.m. Session Two Participants: Chair – Nazar Bobitski ('94), Ukrainian Embassy in Brussels/ University of Lviv/University of Amsterdam; Pavlo Kuzminov ('96), Deputy Mayor of Berdyansk/University of Zaporizhia/University of Minnesota; Yuriy Rudiuk ('96), University of Lviv/University of Saskatchewan/University of Amsterdam; Oleksandr Kraynyukov ('97), University of Kyiv-Mohyla Academy/University of Dunkirk; Tania Skvortsova-Darens'ka ('97), Luhansk Pedagogical Univ./Harvard Univ.; Slava Opeyda ('97/'98), University of Donetsk/University of Illinois.

4:00 p.m. Session Three Participants: Chair – Michael Kharenko ('00), University of Kyiv/Columbia University; Oleh Zaverukha ('98), University of Lviv/Parliamentary Intern, Ukrainian Parliament; Dmytro Hys ('99), Lutsk Technical University; Yaroslava Marusyk ('99), University of Kyiv-Mohyla Academy; Olha Nychay ('97), University of Lviv; Roman Zhovtulia ('99), University of Volyn.

Sponsored by: Chair of Ukrainian Studies Foundation,
Canada-Ukraine Parliamentary Program
and Ukrainian Canadian Professional and Business
Association of Toronto.

ДОПОМОЖІМ ЛЮДЯМ!

Просимо скласти пожертви на допомогу потерпілим від чорнобильської аварії та іншим бідним родинам в Україні. Вони все ще потребують вашої допомоги.

Пожертви можна відтягати від податків.

Чеки висилати на адресу:

**Ukrainian Relief Fund of Rochester,
PO Box 60552, Rochester, NY 14606.**

Замість висилати гроші вашим рідним в Україну, щоб вони її там швидко потратили, запросіть їх до Канади, щоб вони могли заробити на себе. **ТАРАС МАЧУЛА** з **Machula and Associates** полагодив робітничі візи для 60 осіб з України в 1999 р. Якщо ви живете в США, а хотіли б переїхати до Канади, або маєте в Україні рідних, котрих не можете спровести до США, подумайте про Канаду. Манітоба має дуже прихильні імміграційні закони. Щоб успішно полагодити робітничу візу або переїхати до Канади на постійне проживання, звертайтеся до Тараса Мачули.

MACHULA and ASSOCIATES, Inc. Foreign Worker Recruiter and Immigration Consultants.

412 Bonner Ave., Winnipeg, MB., R2G 1C4.

Phone: (204) 669-1078 • Fax: (204) 663-7197 • Cell: (204) 294-0925

tmachula@home.com

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ

запрошує своїх членів та українську громаду

на доповіді

членів математично-фізичної секції:

ЛЮБОМИРА ОНИШКЕВИЧА

про

**„НАЙНОВІШІ КОСМОЛОГІЧНІ ТЕОРІЇ
ПОЧАТКУ ВСЕСВІТУ“**

та

ЛЕВА ЧИРОВСЬКОГО

про

„УНІКАЛЬНІСТЬ НАШОЇ ПЛАНЕТИ“

Доповіді відбудуться

в суботу, 21 жовтня 2000 р., о год. 5-й веч.
в будинку НТШ: 63 Fourth Ave., New York, NY 10003.

2-ий ВІДДІЛ ООЛ В ЙОНКЕРСІ

запрошує всіх на

ОСІННЮ ЗАБАВУ

„HALLOWEEN DANCE“

Оркестра **„ВІДЛУННЯ“.**

Music by **„VIDLUNNA“**

в Домі СУМА в Йонкерсі, при 301 Палісайд Аве.

в суботу, 28 жовтня 2000 р.

Початок – 9-та веч.

Вступ: дорослі – 15 дол., студенти – 10 дол.,

молодь до 14-ти років – вступ вільний.

За інформаціями телефонувати:

Стефан Гованський **(203) 762-5912**

або Юрій Ковальчик **(914) 476-5549**

THE SKY

Український Музей в Нью Йорку

запрошує на зустріч з автором

Іреною Забитко

та на презентацію її книжки

THE SKY UNWASHED

(Небо невмите)

27 жовтня 2000 р.

о 7-й год. вечором

в Українському Музеї

За інформаціями:

(212) 228-0110

web site:

www.ukrainianmuseum.org

The Ukrainian Museum

203 Second Avenue

New York, NY 10003

Книжки з автографом можна буде

набути на вечорі. Кошт: 22.95 дол.

Членам Музею – 10 % знижки

Вступ: 6 дол. від особи

Після презентації – перекуска

Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу

повідомляє, що

ОСІННІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ

ОКРУГИ ЧИКАГО

— відбудуться —

в суботу, 28 жовтня 2000 р., о год. 12-й пол.

в Українському Культурному Центрі

2247 W. Chicago Avenue, Chicago, Ill.

В нарадах повинні взяти участь секретарі, організатори, відділові урядовці, члени управи Округи та делегати 34-ої Конвенції наступних Відділів:

**17, 22, 114, 125, 131, 139, 157, 176, 220, 221, 259,
379, 399, 423, 452, 472**

Організаційні наради призначаються для поширення знання наших секретарів та організаторів. В програмі нарад: організаційна ділянка, перегляд нових союзних забезпечених продуктів та пропозицій до змін статуту УНСоюзу.

В нарадах візьмуть участь:

Стефко Куропась – заступник президента УНСоюзу,

Степан Куропась – Почесний член Головного Уряду УНСоюзу,

Почесний голова Округи,

д-р Мирон Куропась – Почесний член Головного Уряду УНСоюзу,

Гелен Олек - Скотт – Почесний член Головного Уряду УНСоюзу.

За УПРАВУ ОКРУГИ:

голова Округи – **Стефко Куропась**,

секретар – **Андрій Скиба**,

касир – **Богдан Кукуруза**,

ДАРІЯ ЛИСА з Міжнародної Галерії в Мінеаполісі та

СВІТЛАНА КОБЕЦЬ з творчої майстерні „СУНДАРІ“ в Києві

мають шану запросити українське громадянство на

ВИСТАВКУ І ПРОДАЖ КЕРАМІКИ В СТИЛІ ТРИПІЛЬСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

(вперше в Сполучених Штатах Америки)

Короткий фільм з поясненнями про Трипільську культуру буде показаний мистецтвознавцем з України, керівником керамічної майстерні „СУНДАРІ“ **СВІТЛАНЮ КОБЕЦЬ** при відкритті виставки.

Виставка відбудеться

Cultural Center of the Ukrainian Orthodox Church of USA, South Bound Brook, NJ

П'ятниця, 13 жовтня

7:30 веч. – 9:00 веч

Субота, 14 жовтня

11:30 ранку – 4:00 по пол.

Неділя, 15 жовтня

11:30 ранку – 4:00 по пол.

Philadelphia, PA – Ukrainian Educational and Cultural Center, 700 Cedar Road, Jenkintown, PA.

П'ятниця, 20 жовтня

7:30 веч. – 9:00 веч.

Субота, 21 жовтня

11:30 ранку – 4:00 по пол.

Неділя, 22 жовтня

11:30 ранку – 4:00 по пол.

Центр Союзу Українок, at the intersection of 11-mile Road and Ryan Road, Detroit, MI.

Середа, 25 жовтня

10:00 ранку – 2:00 по пол.

6:00 веч. – 9:00 веч.

GOLD OF THE NOMADS

SCYTHIAN TREASURES FROM ANCIENT UKRAINE

OCTOBER 13, 2000 - JANUARY 21, 2001

More than 2500 years ago, a fierce warrior culture flourished along the shores of the Black Sea. While the Scythians left no written record, they bequeathed to later civilizations an extraordinary legacy of rich gold ornamentation. For centuries, "Scythian Gold" has signified the highest standards of quality and craftsmanship. Gold of the Nomads is the first major American exhibition of Scythian art in over 25 years. Featuring 170 exquisitely crafted objects, including articles of personal adornment, ceremony and battle, Gold of the Nomads is a fascinating journey into the life and art of an extraordinary ancient culture.

Gold of the Nomads: Scythian Treasures from Ancient Ukraine is supported, in part, through a generous grant from the Independence Community Foundation for the Museum's project American Identities: Building Audiences for the Future, and by an indemnity from the Federal Council on the Arts and the Humanities. Additional support for educational initiatives was provided by Open Society Institute. Gold of the Nomads is organized by the Walters Art Gallery, Baltimore, and the San Antonio Museum of Art.

CALL 1-877-NOMADS5 (1-877-666-2375) FOR INFORMATION AND TICKETS. BECOME A MEMBER NOW AND GET FREE TICKETS.

718-638-5000 • www.brooklynart.org
 Wednesday - Friday 10am - 5pm; Saturday & Sunday 11am - 6pm
 200 Eastern Parkway (adjacent to the Brooklyn Botanic Garden)
 On-Site Parking • IRT #2 or 3 to Eastern Pkwy/Brooklyn Museum,
 or take #4 or 5 to Nevins and transfer to #2 or 3

A WORLD OF ART JUST A SUBWAY AWAY

ВИПРОДАЖ КНИЖОК

Автор і назва

Ціна
в доларах

Доля. Книга про Тараса Шевченка в образах та фактах. Великий формат, багато кольорових і чорнобілих ілюстрацій. Київ, „Дніпро“, 1993 р. Тв. обкл. Стор. 778	30.00
Коструба Теофіл. Белз і Белзька земля. Від найдавніших часів до 1772 року. Об'єднання надбужанців. Нью-Йорк, Торонто-1989 р. Тв. обкл. Стор. 165.	12.00
Місильо Євген. Повстанські могили. Про пам'ятна книга впадших на Полі Слави Вояків Української Повстанської Армії – Захід – VI Военної Округи „Сян“ – Тактичних відтинків „Лемко“, „Бастіон, Данилів“ (1944-1946). Том I. Видавництво „Український Архів“ і „Літопис УПА“, Варшава-Торонто, 1995 р. Тв. обкл., стор. 402.	22.00
Мороз Олександр. Куди йдемо? (Деякі виступи – російською мовою). Київ, Асоціація „Поступ“, 1993 р. М. обкл., стор. 398.	8.00
Мороз Олександр. Вибір. (Хто підніме 15-ий камінь?) Багато тексту по-російськи. Київ, Асоціація „Поступ“, 1994 р. М. обкл., стор. 150	5.00
Незабутні роки (1945-1950). Пам'яткове видання. Комітет колишніх учнів Української Реальної гімназії в Зальцбурзі. Тв. обкл. Нью-Йорк – Чикаго, 1987. Стор. 226	18.00
Носаль Іван. Від рослини до людини. Розповіді про лікувальні та лікарські рослини України. Київ, 1993 р. „Веселка“. Тв. обкл., стор. 606.	18.00
Останнім шляхом Кобзаря. Хронологія і дух походу-реквієму, присвяченого 130-річчю перепоховання Тараса Шевченка. Вступне слово Леоніда Кравчука – колишнього Президента України. Великий формат. „Український Літопис“, Тв. обкл. Київ, 1994 р. Стор. 279.	20.00
Оуен Чарльстон. Воскреслий із мервих. Роман. Переклад з англійської. Цікавий пригодницький роман з життя українських вояків – „афганців“. Видавництво „Рось“. Київ, 1993р., стор. 125.	6.00
о. проф. д-р Ігор Мончак. Самоуправна Київська церква. Львів, Монастир Монахів Студійського Уставу. Видавничий відділ „Свічадо“, 1994р. М. обкл., стор. 172.	7.00
Реєстр усього війська запорозького після Зборівського договору з королем польським Яном Казимиром, складений 1649 року, жовтня 16 дня. Полки: Чигиринський, Черкаський, Канівський, Корсунський. Частина перша. Стор. 196.	10.00
Семотюк Ярослав. Українські військові відзнаки Ордени, хрести, медалі та нашивки. Кольорові фотографії. Торонто, 1991р. Англійська мова. М. обкл., стор. 51.	10.00
Сінкевич Генрик. Quo Vadis? Куди йдеш? Оповідання з часів переслідування християн за панування Нерона. За виправленим текстом Н. Лесика. Вест Айсліп –Торонто, 1982. М. обкл., стор. 148.	5.00
Словники України – АБВ. Орфографічний словник української мови. Академія Наук України. Близько 120,000 слів. Київ, Видавництво „Дніпро“, 1994 р. Тв. обкл., стор. 864.	22.00
Словник української мови в малюнках. Загадки, прислів'я, скоромовки, фразеологія. Кольорові ілюстрації. Побільшений формат. Київ, „Освіта“, 1995 р. Тв. обкл., стор. 415.	25.00
Тарас Шевченко. Мені тринадцятий минало. Вибрані поезії для молодшого та середнього шкільного віку. Кольорові малюнки Катерини Штамко. Київ, „Веселка“, 1994 р. Тв. обкл., стор. 158.	12.00
Українська дивізія „Галичина“. Історико-публіцистичний збірник. Редактори-упорядники Михайло Слабошпицький, Валерій Стеценко. Київ-Торонто, 1994 р. Тв. обкл., стор. 176.	8.00
Хрестоматія Української релігійної літератури. Книга перша – поезія. Упорядкування і вступний есей Ігоря Качуровського. Великий формат Мюнхен-Лондон, 1983 р. Тв. обкл., стор. 552.	20.00
Фур Іван. Ременів, село моєї молодости і праці. Спомини. Нью-Йорк -Париж-Сідней-Торонто, 1991р. М. обкл., стор. 178.	8.00
МИСТЕЦЬКІ АЛЬБОМИ	
Акорди. Антологія української лірики від смерті Т. Шевченка. Упорядкував Іван Франко. (Репринтне видання). Київ, „Веселка“, 1992р. Тв. обкл. стор. 343.	15.00
Неділко Микола. Альбом-монографія з 60 кольоровими репродукціями. Нью-Йорк – УБАН, 1983 р. Тв. обкл., стор. 182.	15.00
Михайлів Юхим. Його життя і творчість 1885 -1935. Книга-альбом. Видавничий фонд Владики Мстислава, Митрополита Української Автокефальної Православної Церкви в діаспорі. Нью-Йорк-Лондон -Париж-Торонто, 1988 р. Тв. обкл. Великий формат, стор. 233.	22.00
Сомко Надія і Сергій Макаренко. Альбом з кольоровими репродукціями. Східно-Європейський дослідний інститут ім. В.К. Липинського. Тв. обкл. Великий формат, стор. 112	18.00
Сомко Надія. Скульптура і малярство. Альбом з 34 репродукціями. Асоціація діячів Української культури АДУК-США. Тв. обкл.	12.00
До кожного замовлення безкоштовно додаються книжечки: „Колядки і щедрівки“, і „Лис Микита“ Івана Франка	
Ціни подані з пересилкою.	
Адреса: SVOBODA, BOOKSTORE	
2200 Route 10 West, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054	

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

Український Народний Союз пропонує нову програму

Якщо ви є членом УНСоюзу, ми пропонуємо придбати додаткове гарантоване забезпечення, доплачуючи до попередньої грамоти від \$1,000 до \$5,000 доларів.

УНСоюз гарантує додаткове забезпечення, яке не може бути відкисним, усім членам-власникам грамот УНСоюзу на ціле життя (Whole Life), або платне двадцять років, (P-20), чи платне до 65 року життя (P-65), або подвійне забезпечення до 65 року життя (ДП-65).

З цієї пропозиції не можуть скористатися члени-власники термінових грамот, вивінувальних грамот, акцидентового або універсального забезпечення.

Як це діє:

УНСоюз видає додаткове домовлення (Pour in Rider) на наступні суми:

Вік: 0-36 \$1,000 to \$5,000
36-70 \$1,000 to \$2,500
71-90 \$1,000 to

The Rates for the Pour-In Rider are listed as follows

Issue age	Premium Per \$1,000	Issue Age	Premium Per \$1,000	Issue age	Premium Per \$1,000	Issue age	Premium Per \$1,000
0	63						
1	63	26	145	51	349	76	696
2	64	27	150	52	361	77	710
3	66	28	155	53	373	78	724
4	68	29	161	54	385	79	738
5	70	30	167	55	397	80	752
6	73	31	173	56	409	81	765
7	75	32	179	57	422	82	778
8	78	33	186	58	435	83	791
9	81	34	193	59	448	84	803
10	84	35	200	60	462	85	815
11	87	36	208	61	475	86	826
12	90	37	215	62	489	87	837
13	93	38	223	63	504	88	848
14	96	39	232	64	518	89	858
15	100	40	240	65	533	90	868
16	103	41	249	66	547		
17	107	42	258	67	562		
18	110	43	267	68	576		
19	114	44	276	69	591		
20	118	45	286	70	606		
21	122	46	296	71	662		
22	123	47	306	72	637		
23	130	48	316	73	652		
24	135	49	327	74	667		
25	140	50	338	75	682		

Просимо вповнити залучений запитник і повернути до Головної канцелярії УНСоюзу.

Ukrainian National Association, Inc.

PO BOX 280 2200 Route 10 Parsippany, NJ 07054

Tel: (973) 292-9800

Name.....Br.....Policy#.....

Current Age.....Amount applied for \$.....

Adress.....

Tel.....SS#.....

Beneficiary (name).....

Address.....

Ваші пропозиції актуальні від 1-го червня до 1 грудня 2000 року. Якщо ми отримаємо вповнені формуляри з чеком перед останнім днем вересня ц. р., ви отримаєте 4% опусту у вкладках.

Український Народний Союз пошукує осіб зацікавлених продавати життєве забезпечення (страховку). Вимагаємо знання англійської мови та професійного вишколу (ліцензії). Платимо комісове на рівні з американськими установами, та даємо списки проспектів. Зацікавлених просимо звертатися на тел.:

(973) 292-9800 додатковий 3018

CAPRICE CURLS

Beauty Salon

122 First Ave.

New York, NY, 10009

Phone: (212) 475-4507

Call DARIA

відкрито
від понеділка
до суботи
від 8-ої ранку
до 6-ої по пол.

УКРАЇНЬСЬКА СЛУЖБА ЗНАЙОМСТВ

"ПОБАЧЕННЯ У МИХАЙЛА"

За дальшими інформаціями просимо писати на адресу:

**MYCHAILO'S
UKRAINIAN DATING SERVICE**

24 Belvia Rd, Box 191, Toronto, Ont., Canada M8W 3R3

Tel.: (416) 695-2458

УКРАЇНЬСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ

4 листопада 2000 року

**NYC
2000**

СВЯТКУВАННЯ З НАГОДИ 50-ЛІТТЯ УЛТПА

В 5★ Marquis Marriot Hotel

На Бродвею в Нью-Йорку

За інформаціями тел.: (888) RX-UMANA, факс:(888)55-UMANA.
E-mail umanajubilee@aol.com

GOLDEN HARVEST DELICATESSEN

445 COAL ST., LEHINGTON, PA 18235

(610) 377-1260

Найкращі в Пенсильванії європейські вироби:

- ❖ Ковбаса ❖ Паштетівка
- ❖ Вареники ❖ Голубці
- ❖ Мішанина ❖ Гарячі обіди. (Можна брати до хати).

Житній хліб, булки і бабки, свіжоспечені в нашій пекарні.

ВІДКРИТІ ВІД:

вівторка до суботи – 7:00 ранку до 6:00 веч.
в неділі – 8:00 ранку до 1:00 по пол.

УНСоюз уділяє своїм членам

- Перші гіпотечні позички (мортгеджі) на купно власного дому
- На 1 до 3 родинні доми, де живе власник
- По доступних відсотках

Не пропустіть доброї нагоди! Не чекайте!!!

Потелефонуйте сьогодні:

(800) 253-9862 додаткове число **3036**

Дім ближчий Переліт швидший Кишеня повніша

LOT-ом зараз ближче до Центральної і Східної Європи.
Новий графік польотів робить подорож швидкою і приємною.
Пересідання - немов невелика вправа для ніг.

До того ж, наші ціни - надзвичайно низькі.

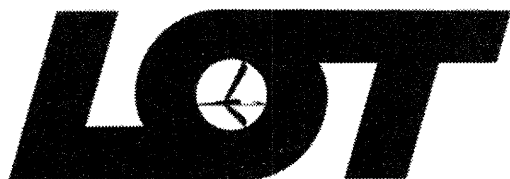
Літаючи LOT-ом, Ви збережете Ваш гаманець повним і ваговитим.

Польські Авіалнії LOT пропонують зручні польоти до місця Вашого призначення, одночасно забезпечуючи сервіс, за який LOT з року в рік нагороджується відзнакою Найкращої Авіакомпанії Центральної і Східної Європи. Ми знамениті ввічливими стюардесами, гостинністю, якісним обслуговуванням і неперевершеною кухнею. Повітряний флот авіакомпанії LOT - один з наймолодших у світі. Літаки останнього слова техніки Боїнг 767 перевезуть Вас із Нью-Йорка, Нью-Арка, Чикаго*, Торонто безпосередньо до Варшави. Вигідно скоординована, швидка і приємна пересадка в модерному варшавському аеропорту... і під крилом літака вже видніються обрії Києва чи Львова.

LOT-ом - твій дім ближче і дешевше.

*Також, LOT і American Airlines пропонують разом зручне сполучення з 14 іншими аеропортами США. Дзвоніть нам, своєму турагенту, або купуйте квитки на нашій веб-сторінці www.lot.com

POLISH AIRLINES

Інформація та резервування:

США 1-800-223-0593

Канада 1-800-668-5928

LOT
TICKETSONLINE®
www.lot.com

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

СОЮЗІВКА SOYUZIVKA
 UNA ESTATE P.O. Box 529
 216 Foordmore Rd. Kerhonkson NY 12446
 914-626-5841 FAX: 914-626-4638
OCTOBER 27-29, 2000

П'ЯТНИЦЯ „Suzy-Q” забава в „Тремблті”
 10 год. веч. – перекуска; 11-12 ночі „Happy Hour”
 Всі напої – 1/2 ціни; „Midnight Bigus”
 Вступ 5 дол.

СУБОТА: сніданок і полуденок
 в 6-й веч. – коктейль, відкрита бара і перекуска
 7:30 веч. – бует, бенкет
МАСКАРАДНА ЗАБАВА /платні напої/
 Танці до звуку оркестри „ЗОЛОТА БУЛАВА”
 Нагороди за найкращі костюми

НЕДІЛЯ: прощання – 8-10 ранку кава і солодке у вітальні
 Від 10-ої год. ранку до 1:30 по пол. – полуденок в їдальні

Все це ви будете мати, якщо замовите
 стандартну кімнату за 120 дол. від особи
 (податки і чайові включені)
 люксові кімнати за 140 дол. від особи
 (податки і чайові включені)
 кімнати на одну особу: стандартні – 140 дол.
 люксові – 160 дол.

Якщо хочете взяти участь тільки у святкуванні:
 коктейль, бенкет, забава – 40 дол. від особи
 Забава після 10-ої веч. – 10 дол. від особи

УКРАЇНЬСЬКА МОЛОДЕ!

І ДЛЯ ТЕБЕ Є МІСЦЕ У ЦІЙ

ВЕЛИКІЙ РОДИНІ, ЩО ЇЇ ЗВУТЬ

БАТЬКО-СОЮЗ!

SPUTNIK GLOBAL TELECOMMUNICATIONS CORP.
 УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА НЕЗАЛЕЖНА АГЕНЦІЯ

ПРОПОНУЄ

DIAL ALL DAY FOR THE UNA!

- Чи ви телефонуєте на далеку відстань?
(Як в США, так і за кордон).
- Чому не заощадити гроші на ваших розмовах і одночасно підтримати пресовий фонд The Ukrainian Weekly.
- Вам не потрібно змінювати свою телефонну компанію для того, щоб брати участь в цьому.
- Пропонуємо скористатися послугами нашої компанії. Тільки наберіть 1-800 номер.
- З кожним вашим дзвінком наша організація буде виділяти кошти на пресовий фонд The Ukrainian Weekly.

УКРАЇНА – ЛИШЕ ЗА 29.9 Ц/ХВ
ПО АМЕРИЦІ – ЛИШЕ ЗА 7.9 Ц/ХВ

ТЕЛ. 1-888-900-UKIE

Пакунки
 Door to door delivery of packages, letters

Пачки з продуктами
 Food parcels

Грошові перекази
 Money transfers

UKRAINIAN
POST
 INTERNATIONAL

Кур'єрські послуги
 Courier service

Комерційні вантажі
 Commercial shipments

Туристичні послуги
 Travel services

Ми доставляємо:
в Україну
 Росія, Білорусь,
 Литву, Латвію
 Естонію,
 Грузію, Вірменію
 Азербайджан,
 Казахстан, Киргизію,
 Узбекистан

We deliver to Ukraine
 Russia, Latvia, Estonia, Georgia
 Armenia, Uzbekistan
 Azerbaijan, Kazakhstan.

Air - Avia

Sea - Morem

Доставка
до адресата

Пересилка
грошей

Швидко
Надійно
Конфіденційно

Money delivered
 Quickly
 Reliable
 Personally

By Western Union

Наші гарантії:
фотографія
отримувача

Each parcel is hand
delivered and receipt confirmed
by photo of the recipient.

Дзвоніть! Ми завжди біля вас та разом з Вами!

За інформацією
звертайтеся

ЗАБИРАЄМО ПАЧКИ З ДОМУ

Toll free: (877) UPI-POST
(877) 804-7078
(201) 313-3630

348 Lawton Avenue • Cliffside Park, NJ 07010

For information
contact

PICK UP

Від Одеси до Львова Ваші близькі можуть покладатися на Вас, бо Ви покладаєтеся на Вестерн Юніон®.

Переказ:	коштує лише:
\$100	\$15
\$200	\$22
\$400	\$43

Коли Ви переказуєте гроші, то хочете, щоб вони дійшли швидко і надійно, щоб ні Ваші близькі, ні Ви самі цим не турбувалися. Ми, в компанії Вестерн Юніон, переказуємо гроші вже понад 128 років і нам довіряють мільйони людей по всьому світі. У нас Ви навіть можете переказати гроші телефоном, використавши кредитну картку. Перслані гроші дійдуть через 15 хвилин до будь-якої із наших 700 філій в Україні або якої небудь із 84000 по цілому світі. Від Лос-Анджелесу до Нью-Йорку, від Чикаго до Монtréalю – Ви можете покладатися на Вестерн Юніон.

Вестерн Юніон – це майже те саме, що Ви особисто вручаєте гроші.

1-800-799-6882

Ми говоримо
українською мовою

www.westernunion.com

WESTERN UNION | MONEY TRANSFER®

Найшвидший спосіб переказу грошей по всьому світуSM

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

Союзівка влаштовує чарівний новорічний „Weekend“ від п'ятниці веч. до понеділка по пол.

Замовлення мусять бути вповні заплачені до 16 жовтня 2000 р.
Після замовлення і оплати відмова не береться до уваги.

Кава і солодке у вітальні від 8-ої до 10-ої год. ранку.
Полуденок в їдальні від 10-ої год. ранку до 1-ої по пол.

У п'ятницю – вечеря і випробування вин від 8-ої до 10-ої веч.
(Треба замовляти).

В суботу – вечеря від 6-ої до 7-ої веч., опісля відпочинок біля каміна, забава – Оркестра „Відлуння“, „Midnight Bigus“ у Трембіті.

В неділю (напередодні Нового Року): коктейль від 6-ої до 7:30 год. веч., опісля святочний обід. До вибору „Filet of Salmon“ або „Prime Rib Au Jus“ (Треба замовити під час резервування). Шампанське цілу ніч, платні напої після коктейлю.

Танці до звуків оркестри „Темпо“.

- 3-добовий побут: 600 дол. від пари за стандартну кімнату, 700 дол. за люксову кімнату, 750 дол. за люксову кімнату з „jacuzzi“. Додаткові особи віком старше 12-ти років – 180 дол.; діти молодші 5 років – безкоштовно.
- Поодинокі стандартні або люксові кімнати – 450 дол.
- Напередодні Нового Року – тільки святочний обід – 75 дол., замовлений і заплачений заздалегідь, забава для гостей, які не мешкають на Союзівці – 10 дол. після 11-ої год. веч.

За дальшими інформаціями звертатися до Союзівки:

914-626-5641 ext. 141 чи Fax: 914-626-4638
e-mail: sgss@aol.com
Ukrainian National Association Estate
P.O. Box 529 216 Foordmore Rd.,
Kerhonkson, NY 12446

LVIV EXPRESS SERVICES
OKSANA INTERNATIONAL

1111 East Elizabeth Ave.
Linden, New Jersey 07036 **(908) 925-0717**

ПАЧКИ В УКРАЇНУ
БІЛОРУСІЮ, РОСІЮ, ПОЛЬШУ, ЕСТОНІЮ, ЛАТВІЮ, ЛИТВУ, СЛОВАКІЮ

КОРАБЛЕМ мін. 10 фунтів	ЛІТАКОМ 2 - 3 тижні мін. 10 фунтів	ДОЛЯРИ Висилка та доставка	ЕЛЕКТРОНІКА 220 В
-----------------------------------	---	--------------------------------------	-----------------------------

ПРИСКОРЕНА ДОСТАВА ЛІТАКОВИХ ПАКУНКІВ до Західної України

10% OFF
З ЦИМ КУПОНОМ

БУДЬ-ЯКИЙ ХАРЧОВИЙ ПАКУНОК З НАШОГО КАТАЛОГУ

ТІЛЬКИ У НАС!
ВСІ ХАРЧІ З АМЕРИКАНСЬКИХ КРАМНИЦЬ

ВІДПРАВКА КОМЕРЦІЙНИХ ВАНТАЖІВ

Є ШИРОКИЙ ВИБІР ПАКУНКІВ ВІД \$88 ДО \$248

SEND PACKAGES TO US THROUGH UPS • CALL FOR UPS LABELS: 1-800-9-OKSANA

Повна фінансова обслуга в нашій філії у Джерзі Ситі, Н. Дж.

558 Summit Ave., Jersey City, NJ (201) 795-4061

SELFRELANCE
Ukrainian Federal
Credit Union

Українська Федеральна
Кооперативна Каса
"САМОПОМІЧ"

Main Location: 2351 W. Chicago Ave. Chicago, IL 60622

Tel (773) 489-0520 Toll Free: (888) 222-UKR1 (8571)

Link to Chicagoland's Ukrainian Community: www.selfreliance.com

10 років чесної та відданої праці для Вас

DNIPRO CO.

Пакунки в Україну: швидко, гарантовано, дешево!

- ♦ Відбираємо пакунки з хати.
- ♦ Надійна та гарантована доставка за 4 - 8 тижнів.

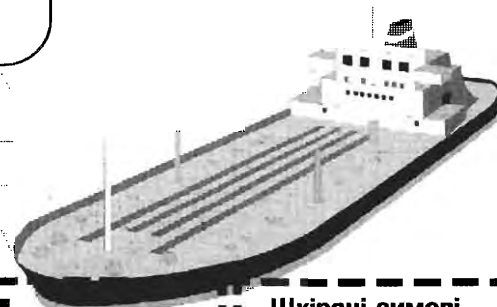
Інші послуги

Долари в Україну через Вестерн Юніон або вручаємо готівку власноручно.
Авіаквитки в Україну та з України.
Візи в Україну без запрошення.
Завірені переклади та оформлення документів.
Запрошення для відвідувачів з України.

Продаємо телефонні картки (\$10 картка-110 хв. розмови з Україною).
Рентуємо відеокасети.
Перепис відеокасет будь-якої системи в PAL/SECAM/NTSC.
Зустрічаємо і відвозимо в аеропорт.

У наших крамницях можна придбати: кераміку, хустини, обруси, книжки, поштівки, писанки, відео та аудіокасети, українські сувеніри, українські вишиванки, електронні перекладачі з англійської на українську мову.

\$10 знижки на електронні перекладачі	\$10 знижки на вовняні хустки із френзлями	\$10 знижки на зустрічі і довозення в аеропорт	\$10 знижки на квитки в Україну	\$5 Перезапис відеокасет з PAL/SECAM у NTSC	Шкіряні зимові чоботи від \$ 25
--	---	---	--	--	--

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

Найбільша в світі українська висилкова фірма Висилаємо в Україну, країни СНД та Східної Європи

З нагоди 10 років заснування велика знижка на товари та послуги

➔ **ПЕРЕСИЛКА ДОЛЯРІВ**

Україна

➔ **ПАКУНКИ**

- ГАРАНТОВАНО
- КОНФІДЕНЦІЙНО

Доручаємо долари
особисто в рукидо **4** днівЕкспрес
24 години**ЗАВЖДИ
НАЙНИЖЧІ
ЦІНИ**

- НАЙШВИДША ДОСТАВА
- НАДІЙНИЙ СЕРВІС

Безкоштовно відбираємо пакки
з хати за посередництвом UPS

Всі довідки за тел: 1-800-361-7345

Більше 700 тисяч вдячних клієнтів!

МІСТ MEEST

10

років разом
з громадою

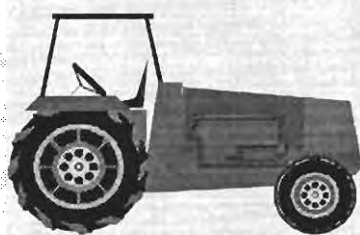
#1

в США та
Канаді

Свій до свого по своє!

➔ **НОВИЙ КАТАЛОГ НА ТОВАРИ І ТЕХНІКУ**➔ **ПРОДУКТОВІ ПАЧКИ**

- НАЙНИЖЧІ ЦІНИ
- ВЕЛИКИЙ ВИБІР

до **35%**
ЗНИЖКИДоставка
від 1 до 4
тижнів

- ВЕЛИКИЙ ВИБІР
- ЯКІСНІ ПРОДУКТИ

За безкоштовним каталогом телефонуйте: 1-800-361-7345

Найнижчі ціни, найкращий сервіс тільки у фірмі «МІСТ»Щохвилиний комп'ютерний
контроль за виконанням
Вашого замовлення!На кожне замовлення даєм
письмове підтвердження
від отримувача**РЕГІОНАЛЬНІ ПРЕДСТАВНИКИ ФІРМИ «МІСТ» У ПІВНІЧНІЙ АМЕРИЦІ**

MEEST Corporation Inc.
97 Six Point Rd.
Toronto, ON M8Z 2X3
Tel.: (416) 236-2032
1 (800) 361-7345

MEEST - AMERICA
609 Commerce Rd.
Linden, NJ 07036
Tel.: (908) 925-5525
1 (800) 288-9949

MEEST-KARPATY
2236 W. Chicago Ave,
Chicago, IL 60622
Tel.: (773) 489-9225
1 (800) 527-7289

MEEST-CALIFORNIA
500 E. Harvard Str.
Glendale, CA 91205
Tel.: (818) 547-4910

MEEST-ALBERTA
10834 97 Street,
Edmonton, AB T5H 2M3
Tel.: (403) 424-1777
1 (800) 518-5558

Для кращої обслуги клієнтів маємо понад 250 агентів у Північній Америці.
За агентом у Вашій місцевості телефонуйте безкоштовно: 1 -800-361-7345

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

• ПРАЦЯ •

Жінка з України 55 р.
пошукує працю по догляду
за особою старшого віку
або за дітьми.

Тел.: 732 238-2268

Відповідальна, „чистуля“, добра господиня,
українська жінка пошукує працю домаш-
ньої робітниці за символічну оплату, лек-
ції англійської мови і проживання в районі
Прінстону, Трентону, Філадельфії. Прошу
залишити повідомлення за номером
(732)564-9659

Американська родина пошукує
до праці жінку, яка провадить авто і
знає англійську мову.
Добра платня.

Тел.: (973) 960-3040

Пошукую жінку до догляду
дітей і домашньої праці.
Тел. (973) 301-1813
або (212) 436-2112

Пошукуємо українку для товариства
старшої за віком, але молодій духом
жінки у Вашингтоні.

Прошу зголоситися на число тел.:
(202) 333-6369

Родина в північній Флориді з трьома
дітьми передшкільного віку пошукує жін-
ку з добрим знанням української мови до
опіки над дітьми та деякою допомогою в
хатній господарстві. Мешкання, харч
і добра заплата забезпечені.
Тел.: (859) 269-2710 або (904) 280-0517

• НА ПРОДАЖ •

Автор **МИКОЛА БІЛОУС** продає книгу
„СІНО НА СНІГУ“
про природу України.
212 стор. Українська мова. Ціна з пе-
ресилкою 9 дол. Чеки пересилати на:
Mikola Bilous, 7512 Saint Tropez Way,
Sacramento, CA 95842

Продається двокімнатна
квартира в м. Києві (Дарниця).
Ціна поміркована.

Тел.: 202 518-7694

КРАМНИЦЯ „ІКОН“
Продаємо ікони, українські
сувеніри, направляємо і продаємо
годинники і ювелірні речі.
Тел.: (212) 982-3488
230 E 14th St. New York, NY 10003
Відкрита від 12-ої до 6-ої веч.

ROCHESTER UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION

**9.75% VISA
BALANCE TRANSFER**

TRANSFER YOUR OUTSTANDING BALANCES
to a Rochester Ukrainian Federal Credit Union
LOW INTEREST CREDIT CARD

Don't pay more than you have to. Call one of our service representatives and
find out how you can consolidate your credit cards and receive significant
savings with our low rate VISA card

*Only on new balance transfers, July 1, 2000 - November 30, 2000 for qualified members.

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА СПІЛКА

824 Ridge Rd. East Rochester NY 14621
(716) 544-9518 • Fax (716) 338-2980
Toll Free (877) 968-7828 • www.rufcu.org

Selfreliance UA

Federal
Credit
Union

Самопоміч UA

Кредитова
Спілка

Маємо!

АВТОВІ ПОЗИЧКИ
на нові та уживані авто

від **6.75% APR**

24 годинне ухвалення*

До 100% фінансування!

або ПЕРЕФІНАНСУЙТЕ вашу теперішню автову позичку (до 2 % нижче вашого теперішнього проценту)**

* Якщо кваліфіковані, 24 години після отримання виповненої заяви та підтвердженої інформації.
** Процент не може бути нижчий ніж сьогоднішні проценти.
Лише Нью Джерсі мешканці - Всі тарифи підлягають зміню

AMERICA'S
CREDIT UNIONS™
Where people are worth more than money.™

Ви і Кредитівка
Яка чудова спілка!

Newark, NJ (973) 373-7839 • www.selfreliance.org • Parsippany, NJ (973) 451-0200

**Parcels To Ukraine
Пачки в Україну**

Dnipro

26499 Ryan Rd.
Warren, MI 48091
(810) 759-6563

**Ukrainian
Gift Shop**

11758 Mitchell
Hamtramck, MI 48212
(313) 892-6563

STANDARD FOOD PACKAGES • Стандартні харчові пачки

PARCEL #1 – \$34.00

3 lbs. Coffee • 5 lbs. Macaroni
10 lbs. Sugar

PARCEL #2 – \$28.00

1 Case - Ramen Noodles
5 lbs. Macaroni
8 Cans - Tuna Fish

PARCEL #3 – \$30.00

1 Box - Powdered Milk
2 lbs. Vegetable Shortening
8 lbs. Flour

PARCEL #4 – \$34.00

2 lbs. Ham • 200 Tea Bags
20 lbs. Rice

PARCEL #5 – \$34.00

2 lbs. Ham • 1 Bag Apricots
20 lbs. Rice

PARCEL #6 – \$31.00

2 - 40 oz. Peanut Butter
6 Cans Peaches
5 lbs. Macaroni

PARCEL #7 – \$35.00

4 lbs. Spaghetti Sauce
64 oz. Olive Oil • 8 Cans Peas

PARCEL #8 – \$28.00

1000 Aspirin
12 Bars - Hand Soap
3 Tubes - Toothpaste

для кращого
завтра
ощаджуйте
сьогодні

Федеральна Кредитова Кооператива САМОПОМІЧ НЬО ЙОРК

ощадністеві конта,
термінові сертифікати,
індивідуальні пенсійні конта,
чекові конта
прямі вклади
АТМ Картки

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

108 Second Avenue New York, NY 10003
Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

Branches:

23 Main Street Kerhonkson, NY 12446 Tel: 914 626-2938 Fax: 914 626-8636

Нові
Філії!

226 Uniondale Avenue Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393 Fax: 516 565-2097

32-01 31 Avenue Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506 Fax: 718 626-0458

Outside NYC call toll free: 1-888-SELFREL

Visit our website: www.selfreliance.org E-mail: SRNYFCU@aol.com

Слово до родини св. п. д-ра Богдана Коваля

Горем опечалені пані Наталіє, пані Романо і Ірено, панове Юрію і Володимире, ваші діти!

Відхід у потойбічний світ д-ра Богдана, Вашого чоловіка, батька і дідуся глибоко сколихнув нас, могилянців, бо був він не тільки фундаментом і меценатом нашого університету, але і його надхненником. За 50 років до відродження Національного університету „Києво-Могилянська Академія”, в 1942 році, в столиці Чехословачки молодий адепт науки Богдан Коваль захистив докторську дисертацію у проф. Дмитра Дорошенка на тему: „Педагогічні основи Києво-Могилянської Академії”. З того часу аж до його відходу із цього світу ідеали Києво-Могилянської Академії були постійно у центрі уваги д-ра Богдана.

У 90-их роках д-р Богдан і мгр. Наталія Ковалі встановили 100-тисячну багатофункційну Фундацію в Національному університеті „Києво-Моги-

лянська Академія”, яка вступила в силу 1997 року і яка діятиме постійно, як залізний фонд університету. Д-р Богдан і мгр. Наталія навечно вписались в аналі цього славетного, високошкільного закладу України. І всі ті сучасні і майбутні спудеї НаУКМА, котрі здобули, здобувають і будуть здобувати університетську освіту завдяки цій фундації, носять і носитимуть їх у своїх серцях.

Д-р Богдан відійшов від нас, але духовно і далі з нами.

Особисто я прощаюся д-ром Богданом як з близьким другом і мудрим порадиником. Хай Господь нагородить його своєю безмежною ласкою за всі ті добрі діла, які він робив серед людей, а зокрема за ту безперерйну увагу, яку він виявляв до своєї Батьківщини – України.

Вячеслав Брюховецький,
президент НаУКМА
23 вересня 2000 року, м. Київ

Св. п. Валентина Захвалинська (1903 – 1998 рр.)

Валентина Захвалинська, з роду Попова, народилася 27 січня 1903 року в Могилеві-Подільському. Мама її була росіяночку із збіднілої дворянської родини. Батько був свідомим українцем, працював лісничим, говорив українською мовою і подарував своїй маленькій доні „Кобзар” з українським написом, а в той час українське друковане слово було в царській Росії заборонене. Валентина мала двох старших братів, родина жила дружно. Та настала революція, нагло помер батько, коли ні мами, ні братів не було вдома. Валентина працювала в театрі Садовського, з яким переїхала до Ужгороду на Карпатській Україні, де народився її син Володимир Яворський. Звідти вона переїжджає до Праги, де здобуває матуру, поступає в Педагогічний інститут ім. Драгоманова і присвячує своє життя вихованню нашої молоді, працює в українському дитячому притулку в Подєбрадах, Чехія. Тут вдруге одружується з інженером Сергієм Захвалинським, учасником визвольних змагань, У них народжується донька Галина. Сотник Захвалинський був великим українським патріотом і все життя присвятив українській справі. Обоє при цьому дуже бідували. Бувало й так, що в хаті не було кусня хліба.

Змушене обставинами, подружжя Захвалинських повернулося до Праги.

З приходом до Праги большевиків в 1945 році родині довелося тікати далі. В злиднях таборового життя повсюдної Німеччини Валентина увесь час займалася громадською працею, належала до Матірнього Союзу Українок, який очолювала Мілена Рудницька.

В 1949 році переїздить до Америки і поселяється в Трентоні. Їхня хата стала притулком для всіх потребуєчих допомоги. За перший зароблений гріш висилають допомогу старим друзям до Європи, яким не судилося виїхати. На новому поселенні творяться нові громадські організації. Тяжка фізична робота по фабриках позначилася на здоров'ї Валентини, але вона з усмішкою і позитивним наставленням завжди зустрічала свою долю. З великою радістю довідалася, що знайшовся її син Володимир, старшина дивізії „Галичина”, який був поранений і полонений під Бродами. Господня ласка вернула його до матері. Валентина стала бабусею, з великою любов'ю і посвятою виховувала онуків Ірису та Богдана Максимюків. У

Сл. п. Валентина Захвалинська

сина Володимира також народжується онука Надійка, і ціла родина, збираючись до Трентону, завжди святкувала всі свята разом.

Після смерті чоловіка в 1977 році, сл. п. Валентина переїздить до доньки у Вашингтон, бере участь в громадському та церковному житті, працює в Сестрицтві св. Ольги в парафії св. Андрія Первозваного УПЦ в Сілвер Спрінг, Мериленд. На схилі свого життя переживає ще два трагічні удари – смерть свого сина Володимира і внука Богдана.

Родина і приятелі покійної соборною Панахидою відправили її в останню дорогу і пом'янули в першу річницю її відходу у вічність Панахидою і Тризною в церкві св. Андрія, Метрополію Вашингтону. На нев'яучий вінок в її світлу пам'ять зібрано 3,085 дол., які родина і Сестрицтво св. Ольги передали в Україну на добродійні і освітні цілі. Пожертви дістали Київський університет, дві українські школи в Криму, сиротинець в Чернігові, клініка дисидентів в Києві і родини потерпілих від Чорнобиля. Було встановлено 4 стипендії для сиріт. Нехай спочиває з Богом дорога нам св. п. Валентина, а пам'ять про її добрі діла служитиме нам прикладом і заохочуватиме до дальшої допомоги знедоленим землякам в Україні. Вічна їй пам'ять!

Оля Матула

Шановні читачі,

за добрим звичаєм „Свобода” вміщує посмертні згадки, часто із світлинами, про тих, що відійшли. Наш тижневик не бере плати за вміщення таких споминів і світлин. Проте суворі обставини редакційного життя, коли щораз дорожчими стають папір, обладнання, зв'язок і друкарні, змушують нас нагадати громаді про добрий звичай пожертв на ПРИСОВІЙ ФОНД. Такі пожертви, надіслані чеком на адресу „Свободи” разом із споминами про дорогих людей, стануть найкращим підтвердженням реального піклування кожного добродія про нашу спільну українську справу, виразником якої прагне бути тижневик „Свобода”.

ADVERTISING RATES FOR SVOBODA

(Published in Ukrainian on Fridays)

ALL ADVERTISEMENTS MUST BE RECEIVED BY WEDNESDAY NOON
ONE WEEK PRIOR TO PUBLICATION.

OBITUARIES ACCEPTED BY TELEPHONE DAILY UNTIL 9 A.M.
OF THE WEDNESDAY THE PAPER IS PRINTED

All general advertising: 1 inch, single column \$12.00
Fraternal, personal and community advertising: 1 inch, single column \$7.50

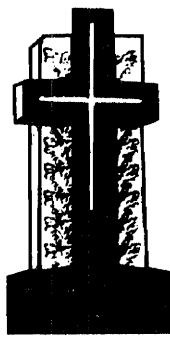
7 1/2" X 2c	14 1/2" X 1c					
\$165.00	\$165.00					
3 3/4" X 4c	7 1/2" X 1c	3 3/4" X 2c	1 1/2" X 4c	7 1/2" X 4c	14 1/2" X 2c	14 1/2" X 4c
\$165.00	\$85.00	\$85.00	\$85.00	\$310.00	\$310.00	\$600.00

Quantity discounts:

1-9 ads	\$12.00 per inch/Sc
10 or more ads	20% discount
24 or more ads	25% discount
52 ads	30% discount

NOTE:

1. A 50% deposit is to accompany the text of the advertisement.
2. All advertising correspondence should be directed to: Mrs. Maria Oscislowski
Advertising Manager
2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054.
3. Kindly make checks payable to Svoboda or The Ukrainian Weekly, as appropriate.

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

So. Bound Brook Monument Co.
45 Mountain Avenue, Warren, N.J. 07059

РАІСА ХЕЙЛИК, власник
(908) 647-7221 • (908) 647-3492

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ З РІЗНИХ
ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ
СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, СВ. ДУХА
В ГАМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ

LYTWIN & LYTWIN UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в Бавнд Бруку і
перенесенням Тлінних Останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

Григорій і Теодозія Стельмах

У МУЛЬТИ-БОЛЮЧІ РІЧНИЦІ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ МОЇХ НАЙДОРОЖЧИХ

бл. п.
батьків**ГРИГОРІЯ**

Хор. УСС-ів і

ТЕОДОЗІЇГол. Секр. Суду Вільної України
Вишнівчик 1918 – 1919 рр.

та брата

НЕСТОРА

Старшини УПА

СТЕЛЬМАХІВ

будуть відслужені

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

27 жовтня 2000 р.

в слідуючих церквах:

1. Українська Католицька Церква Непорочного Зачаття, Гемтремк, Миш.
2. Катедр Св. Миколая в Каплиці Владики Іннокентія, ЧСВВ, Чикаго, Ілл.
3. Українська Католицька Церква Св. Юра, Нью-Йорк, Н.Й. – 8 год. ранку
4. Манастир Св. Йосафата, Гленков, Нью-Йорк, Н.Й.
5. Українська Католицька Церква Св. Константина, Міннеаполіс, Мн.
6. Церква Христа Вседержителя – Протоархимандричий Манастир, Рим
7. Катедр Непорочного Зачаття, Філядельфія, Капл. Митрополита Сулика
8. Катедральний Храм Святого Володимира, Стемфорд, Конн.
9. Манастир оо. Василіян, свв. Петра і Павла, Мундаре Аб., Канада
10. Собор Св. Софії, Рим, Італія.
11. Церква Св. Івана Хрестителя Укр. Єпархія, Куритиба, Бразилія.

О молитви в той день просить

дочка і сестра **ІРИНА ЗАХАРКІВ**

Нестор Стельмах

„Квіти України“

Ірина Захарків 1975

Ділимося сумною і дуже болючою вісткою, що
3 жовтня 2000 року відійшов у вічність наш найдорожчий
ЧОЛОВІК, ТАТО, ДІДУСЬ І ПРАДІДУСЬ

бл. п.

РОМАН ПОРИТКО

нар. 3 квітня 1911 р. в селі Княгинечі, Рогатин, Україна

ПАНАХИДА відбулася в четвер, 5 жовтня о год. 7-й веч. в похоронному заведенні Farley, Nort Port, Fl., та в п'ятницю, 6 жовтня о 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Нью-Йорку.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу в українській католицькій церкві св. Юра в Нью-Йорку, а відтак на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж. Служби Божі за душу покійного РОМАНА були відправлені також в церквах св. Юра і св. Андрія у Львові, Україна.

У глибокому горі залишилися:

дружина	– ГАЛИНА
дочка	– ОРИСЯ з чоловіком ЛЮБОМИРОМ СІКОРОЮ, Україна
внучка	– УЛЯНА з чоловіком ІГОРЕМ ВИТРИКУШЕМ, Україна
правнуки	– РОМАН і ЮРІЙ ВИТРИКУШІ, Україна
брат	– ДАМ'ЯН з дружиною ЛЮСЕЮ
братанок	– БОГДАН з дружиною МІКОЮ і сином БОГДАНОМ
братова	– ОКСАНА з внуками ЮРІЄМ і АНДРЕЄЮ з чоловіком ВАДИМОМ ЖАРСЬКИМ і дітьми
братова	– МАРУСЯ зі сином НЕСТОРОМ і невісткою ХРИСТИНОЮ та донькою (похресницею Покійного) ТАНЕЮ з чоловіком ЛАРІ ТОМПСОМ і сином АНДРІЙКОМ
внучка сестри Покійного	– ОКСАНА ФАРНЕГА
племінниця	– ХРИСТИНА з чоловіком РОМАНОМ ЛАЗОРІ, Флориди
та ближча і дальша родина в Америці, Канаді, Україні і Німеччині	

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 4 жовтня 2000 р., на 78-му році життя відійшов у вічність

бл. п.

ПЕТРО ФЕДУНИШИНнар. 7 лютого 1922 р.
в Сколім, на Бойківщині

ПАНАХИДА була відправлена в п'ятницю, 6 жовтня 2000 р. в похоронному заведенні Black Lamb Funeral – Чикаго, Ілл.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, 7 жовтня 2000 р., в українській католицькій катедрі св. Миколая, а відтак на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Ілл.

Залишив у глибокому смутку:

жінку	– МАРІЮ
дочку	– МІШЕЛ
братанки	– ОКСАНУ і ЗОРЯНУ
родину	– РОМАНА ЗАЯЦЯ в Чикаго
родину	– в Україні

Вічна Йому пам'ять!

БРАТСТВО КОЛИШНІХ ВОЯКІВ 1-ОЇ УКРАЇНСЬКОЇ
ДИВІЗІЇ УНА, СТАНІЦЯ НЬЮ-ЙОРКДілиться сумною вісткою
з ПОБРАТИМАМИ та всім ГРОМАДЯНСТВОМ,
що 6 жовтня, 2000 року відійшов у вічність

бл. п.

МИРОСЛАВ МАЦнар. 3 листопада, 1923 р. в Молодичах повіт Ярослав
Колишній вояк 1-ої УД УНА, учасник боїв під Бородами,
активний член Станиці Нью-Йорк

ПОХОРОН відбувся 11 жовтня, 2000 року на Українському цвинтарі св. Андрія Первозваного в Бавнд-Бруку, Н. Дж.

Вельмишановній дружині МАРІЇ, сестрі ІРЕНІ і братові РОМАНОВІ з родиною висловлюємо найщиріші співчуття.

Членство і Управа Станиці Нью-Йорк

За мову і зміст
посмертних оголошень
і подяк редакція не відповідає

В П'ЯТУ СУМНУ І БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого найдорожчого МУЖА І БАТЬКА

бл. п.

ЕВГЕНА КУРИЛА

буде відправлена заупокійна
СЛУЖБА БОЖА
з Панахидою

в церкві Пресвятого Серця Христового в Джонсон Ситі, Н.Й.,
14 жовтня 2000 р., о год. 8-й ранку.

Про молитви за спокій душі Покійного просить родина.
Для вшанування пам'яті нашого МУЖА І БАТЬКА

жертвуємо
100 дол. на Фонд Дітям Чорнобиля.

Ділимося сумною вісткою, що 24 вересня 2000 р. з волі
Всевишнього по тяжкій хворобі, відійшла у вічність наша
найдорожча ДРУЖИНА, МАМА І БАБЦЯ

бл. п.

МАРІЯ КАРПОВИЧ-ВОЛЯНСЬКА

ПАНАХИДА відбулася 29 вересня 2000 р. в похоронному заведенні Kanevsky
& Kendus.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ – 29 вересня в українській католицькій церкві св. Духа
в Честері, Па.

Горем прибиті:

муж – ВОЛОДИМИР
донька – ГАЛИНА з мужем ЗИГФРИДОМ і дітьми
ДЖУЛІАНОЮ, ЗИГФРИДОМ ІІ
син – ВОЛОДИМИР, мол.
та ближча і дальша родина в Америці, Канаді і в Україні.

Вічна їй пам'ять!

Ділимося болючою вісткою з родиною, приятелями і знайомими,
що в суботу, 30-го вересня 2000 р. відійшов у вічність на
91-му році трудлюбивого життя наш найдорожчий ЧОЛОВІК,
БАТЬКО, ДІДУСЬ, БРАТ І ШВАґЕР

бл. п.

ОМЕЛЯН ТАРНАВСЬКИЙ

визначний пластовий і громадський діяч

ПАНАХИДА ВІДБУЛАСЯ у вівторок, 3 жовтня 2000 р., о год. 8-й веч. в похорон-
ному заведенні Кардинала, вул. Анетт 92, Торонто, Канада.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ – в середу, 4 жовтня 2000 р., о год. 10-й ранку в Свято-
Миколаївській церкві, вул. 770 Квін Захід.

Тіло Покійного похоронено на цвинтарі „Проспект“, секція 38.

Залишені у смутку:

дружина – ОЛЕКСАНДРА
дочка – МАРІЯ
син – ЮРІЙ з дружиною УЛЯНОЮ
внуки – ЛЕВКО і АНДРЕЯ
брат – о. митрат ВОЛОДИМИР ТАРНАВСЬКИЙ з родиною
в Едмонтоні
сестри – МАРІЙКА ЯРОСЛАВА КОСОВИЧ з родиною в
Нью-Гейвені, США
– НАТАЛКА з чоловіком МИРОНОМ ГОЛОВАТИМ
і родиною в ТОРОНТО
ближча і дальша родина в Канаді, Америці і Україні.

Вічна йому пам'ять!

Замість квітів родина просить складати пожертви в пам'ять Покійного
на Патріярший Фонд, або на Т-во „Приятелі Дітей“, проект
„Канадський Фонд Дітям Чорнобиля“.

СХІДНО-ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ІМ. В. ЛИПІНСЬКОГО

Зі смутком сповіщає членів, прихильників та українську громаду,
що 23 вересня 2000 р. на 89-му році життя відійшов у вічність

бл. п.

д-р БОГДАН КОВАЛЬ

довголітній член, колишній заступник президента
і голова контрольної комісії СЕДІ.

Шановній Дружині та всій Родині
шлемо щирі співчуття.

Вічна йому пам'ять!

УПРАВА СЕДІ

Ділимося сумною вісткою, що в п'ятницю, 6 жовтня 2000 р.,
в Нью-Йорку, на 77-му році життя, після короткої недуги
відійшов у вічність

св. п.

МИРОСЛАВ МАЦ

Покійний брав участь в боротьбі за самостійну Україну, був
парафіянином церкви св. Юра в Нью-Йорку, членом хору „Думка“, Українського
Спортивного Клубу і інших організацій.

Залишилися у смутку:

сестри – ІРИНА БІЛЕВИЧ з чоловіком ОЛЕГОМ, синами
ЗЕНОНОМ і РОМАНОМ
– СТЕФА ДОБРЕНКО з дітьми ГАЛИНОЮ,
СЛАВОМІРОМ, БОГДАНОМ і ІРИНОЮ з чоловіком
ЛУЦІЯНИНОМ
брати – РОМАН МАЦ з дружиною АННОЮ, дітьми
АНДРІЄМ, МОТРИЄЮ з чоловіком ІГОРЕМ
– ВОЛОДИМИР МАЦ з дружиною БРИГІТОЮ,
синами АНДРІЄМ і МИРОСЛАВОМ
– АНДРІЙ МАЦ з дружиною ВАЛЕЮ
кузин: – АНДРІЙ МАЦ з дружиною АННОЮ, дітьми ГАЛЕЮ
з чоловіком ЯНУШЕМ, ХРИСТИНОЮ і РОМАНОМ
ближча і дальша родина в США, Франції, Польщі і Україні.

Покійний похований 11 жовтня 2000 р. на українському цвинтарі
св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна йому пам'ять!

РОДИНА МАЦІВ

Ділимося болючою вісткою, що в четвер, 14 вересня 2000 р.
з волі Всевишнього, прийнявши Найсвятіші Тайни,
відійшла у вічність наша найдорожча
МАМА, БАБУСЯ І ПРАБАБУСЯ

бл. п.

ГАЛИНА БОГДАНА КУЛЬЧИЦЬКА з дому СРОКОВСЬКА

ПАРАСТАС був відслужений в понеділок, 18 вересня 2000 р., о год. 7:30 веч. в
похоронному заведенні Насевичів, 109 E. Tabor Rd., Philadelphia, PA.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у вівторок, 19 вересня 2000 р., о год. 10-й
ранку в церкві св. Свящ. Йосафата при 2236 Orthodox St., у Філадельфії Па.,
відтак на цвинтар св. Марії, на Факс Чейсі, Па.

Залишила в глибокому смутку:

сина – ХРИСТІЯНА з дружиною ДЗВІНКОЮ
внуків – ХРИСТІЯНА мол., з дружиною НОЕЛ
– АНДРІЯ з дружиною МАРІЄЮ
правнуків – ХРИСТИКА, ТУСЮ, КОРНЕЛЬКА
родини – БОГАТЮКІВ, БОГАЧЕВСЬКИХ, КРАВЦІВИХ,
КУЗЬМІВ, КУЛЬЧИЦЬКИХ, СЕМАНІШИНІВ,
СКЛЕПКОВИЧІВ.

Вічна їй пам'ять!

Просимо складати пожертви на сироти в Україні через
Злучений Український Американський Допомоговий Комітет
UUARC, Inc., 1206 Cottman Ave., Philadelphia, PA 19111.

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

ХОЧЕТЕ КУПИТИ
ХАТУ?

Зверніться до

ВАСИЛЯ КАВАЦЮКА
VASYL KAVATSIUK
SALES REPRESENTATIVE

MORRIS PLAINS
PARSIPPANY OFFICE:
1625 STATE ROUTE 10
MORRIS PLAINS, NJ 07950

OFF: (973) 984-1400, Ext. 3603
EVES: (908) 790-9240

PAGER: (973) 817-1340 • FAX: (973) 984-4075

Weichert
Realtors®

Ask About Weichert's
One-Stop Shopping Services

ARCA COMPANY

Нитки, тканина до вишивання,
писанкові прибори, касети, відео-
касети, CD, шкільні книжки, хустки,
кераміка, різьба.

26 First Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 473-3550

EUROPEAN WOODART CORPORATION

Потребує досвідчених майстрів з художньої
обробки дерева, а також художника-дизай-
нера з досвідом проектування та виготов-
лення меблів. Добра платня, цікава робо-
та, українськомовний колектив. Знаходимося
на соняшному півострові – Флориди.

Василь Бойчук

Тел.: (904) 740-7740

або вечором 1 (407) 574-7796

ЮРІЙ ЛАЗІРКО

Професійний продавець
забезпечення УНС

IOURI LAZIRKO
Licensed Agent

Ukrainian National Ass'n, Inc.

5 Brannon Ct., Clifton, NJ 07013

tel.: 973 881-1291

E-mail: iouri_uke@hotmail.com

МИХАЙЛО П. ГРИЦАК
адвокат

З КРИМІНАЛЬНИХ І ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ,
ЯК ТАКОЖ КОМП'ЮТЕРСЬКОГО ПРАВА

Член адвокатської палати в Н. Дж., Н. Й., Конн., Вашингтоні.
316 Lenox Ave., Westfield, NJ 07090
Tel.: (908) 789-1870; (732) 627-0517

Фірма „КАРПАТИ“

Переробляє хати, пивниці, направляє да-
хи, виконує цементні праці, переробляє лаз-
нички, малює назовні і всередині. Викон-
ує малі і великі роботи (Handy man)
Василь Чолак. Тел.: (718) 937-6821

Beeper (917) 491-6150

АПОН ВІДЕО-КАСЕТИ-CD

7797 Укр. Св. Літургія править Папа
Римський Іван Павло II

7797В Молебень, править Папа
Римський

З УКРАЇНИ

1999В Концерт – 8 річниця Незалежності
України

7799 Бойківське весілля

7800 Пісні і танки нашого села

Ціна 25 дол. за кожен касету

APON VIDEO, P. O. Box 3082
Long Island City, NY 11103.
(718) 721-5599

Переробимо ваше відео з європейської
системи на американську і навпаки.

ДРУКАРНЯ
COMPUTOPRINT CORP.

МАРІЯ ДУПЛЯК – власник

Виконуємо друкарські роботи

- ♦ книжки
- ♦ журнали
- ♦ брошури
- ♦ коверти, канцелярські друки
- ♦ візитівки
- ♦ весільні запрошення на різних мовах

35 Harding Ave., Clifton, NJ 07011
tel.: 973 772-2166 • fax: 973 772-1963
e-mail: computopr@aol.com

АДВОКАТ
ЯРОСЛАВ
КУЗЕМЧАК

КОМПЕНСАЦІЇ І ВИМОГИ
В НАСЛІДОК АВАРІЙ

- ✓ на роботі
- ✓ автомобільних
- ✓ в публічних місцях
- ✓ лікарських помилок

Перша консультація безплатна
Оплату беремо лише після виграші процесу
про відшкодування

А ТАКОЖ:

- ВОДИННЯ під впливом алкоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

WELT & DAVID

1373 Broad St., Clifton, NJ 07013
(973) 773-9800

ВИБИРАЮЧИ ПОДАРУНОК
РІДНИМ І ЗНАЙОМИМ –
ВИБЕРІТЬ „СВОБОДУ“

НАЙСТАРІШИЙ І НАЙБІЛЬШ
ШАНОВАННИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
ЧАСОПИС В ДІАСПОРІ

Передплата на рік лише 50 дол.

ФІРМА „МІСТ“

Забираємо посилки
з вашого дому 24 години

Україна – найнижчі ціни!
(973) 460-4302 • 1-888-633-785

UKRAINE-PAC
(973) 831-1499
PACKAGE and FOOD Parcel Service

ФІРМА ЄВШАН

пропонує касети, компакт диски,
відео, шкільні книжки, комп'ютерні
програми, писанки та різні подарунки.
Замовляйте новий каталог на 2000 рік!
Тел.: 1-800-265-9858

ECONOMY AIRFARES

FREGATA TRAVEL

Нью-Йорк/Київ – 459 дол. + tax
(round trip)

339 дол. + tax (one way)

Нью-Йорк/Львів – 529 дол. + tax
(one way)

399 дол. + tax (one way)

Restrictions Apply

250 West 57 Street, #1211

New York, NY 10107

Tel.: 212-541-5707 • Fax: 212-262-3220

Export-Import

121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario, Canada M6S 2Y4

Tel. (416) 761-9105

1-800-265-7189

Fax (416) 761-1662

e-mail: nsemczys@aol.com

TRAVEL

Пам'ятайте, як посилати чи літати – то тільки через знану у світі фірму КАРПАТИ!

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ

протягом кількох хвилин

Доставляємо до рук адресата в Україну, країни СНД та Східної Європи

Швидко, надійно, за найнижчими цінами!

Fast and reliable service
the lowest prices!

MONEY TRANSFERRING

just in a few minutes!

Hand to hand delivery

to Ukraine, CIS and Eastern Europe

Для прикладу/For example:

Сума Amount	Оплата Fee	Сума Amount	Оплата Fee
\$100	\$12	\$1,000	\$65
\$200	\$20	\$2,000	\$110
\$300	\$27	\$5,000	\$210
\$500	\$40	\$10,000	\$390

Пропонуємо доставку до рук адресата за
додаткову оплату залежно від регіону.
Телефонуйте до нас, щоб оформити замовлення
та за детальнішою інформацією.

Please call our office for the information about
optional Hand to Hand Delivery and how to send
Your Money Order.

Найкращі ціни
на квитки

на всі авіалінії світу

**The Best
Prices on
All Airline Tickets**

Запрошення до Канади та США
Invitations for Visitors to Canada and USA

Візи до України, Польщі та Росії
Visas to Ukraine, Poland and Russia

Медичне забезпечення для відвідувачів у Канаді
Medical Insurance for Visitors in Canada

МИ ГАРАНТУЄМО:

Вчасну доставку пачок
та харчових наборів з каталогів

Доставу до України
сільськогосподарської техніки

WE GUARANTEE:

Delivery of Parcels and
Food Packages from catalogues

Delivery of Agricultural
Equipment to Ukraine

